

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 580**

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ І ДОБРІ НОВИНИ

**ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-БЕРЕЗЕНЬ 2020 РОКУ**

Огляд ЗМІ за квітень 2020 року

- ♦ ***Нові технології – рішення проблем***
- ♦ ***Основні кризові показники стану ПЕК.
Шляхи вирішення проблем галузі***
- ♦ ***Енергоринок, НКРЕКП, тарифна політика –
плани, здобутки, помилки***
- ♦ ***«Вирішення системних проблем в енергетиці – питання
національної безпеки»***
- ♦ ***Пожежі, підпали – спроба дестабілізації ситуації***
- ♦ ***Робота в умовах надзвичайної ситуації***
- ♦ ***Ядерна енергетика: перспективи,
фінансові і кадрові проблеми***
- ♦ ***Зелена енергетика: проблеми, перспективи***
- ♦ ***Кадрова політика. Нові призначення***
- ♦ ***Корисні думки. Цікаві новини та ініціативи***

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ І ДОБРІ НОВИНИ

НТСЕУ, 18.04.2020

Кабмін призначив Ольгу Буславець в.о. міністра енергетики та захисту довкілля

Кабінет Міністрів України призначив Ольгу Буславець першим заступником Міністра енергетики та захисту довкілля (розпорядження від 16.04.2020 № 429) та тимчасово поклав виконання обов'язків Міністра енергетики та захисту довкілля (розпорядження від 16.04.2020 № 430).

На позачерговому засіданні Уряду Ольга Буславець відзначила, що українська енергетика стоїть перед багатьма викликами, які потребують оперативного вирішення, повідомляє Урядовий портал.

«Нині ми переживаємо одну з найбільших криз за всю історію України і криза в енергетичній галузі є невід'ємною її складовою. Цілком очевидно – термінове вирішення системних проблем в енергетиці є питанням національної безпеки і я усвідомлюю ключову роль посади Міністра у такий час. Протягом тижня буде сформовано перелік заходів, яких потребує енергетика, як невідкладних. Ці заходи будуть спрямовані на технічне, паливне та економічне збалансування сектору енергетики», – заявила т.в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля.

Ольга Буславець наголосила, що основне завдання на сьогодні – забезпечити стабільність роботи енергосистеми України.

Довідково. Народилася 5 березня 1975 року в місті Макіївка Донецької області.

Закінчила енергетичний факультет Донецького державного технічного університету у 1997 році. Розпочала свою трудову діяльність з 2000 р. в енергопоста-чальній компанії. В Міністерстві енергетики почала працювати з 2005 р. як головний спеціаліст Департаменту електроенергетики, з 2006 року на керівних посадах, в період 2015-2017 рр. очолювала його. З грудня 2017 р. за результатом конкурсу призначена на посаду генерального директора Директорату енергетичних ринків Міністерства енергетики та вугільної промисловості, на якій працювала до лютого 2020 р.

За час роботи в міністерстві проявила себе висококваліфікованим фахівцем, що діє професійно і результативно. Вимоглива до себе і підлеглих. Їй притаманні широкий світогляд, вміння критично і об'єктивно оцінити обстановку, визначити пріоритетні, стратегічні напрямки у роботі.

Буславець О.А. більше 10 років очолювала напрямок енергозбутової діяльності та енергетичних балансів. Впровадження нормативно-правових та нормативно-технічних документів, розроблених під її керівництвом та за безпосередньої участі, дозволило:

знизити технологічні витрати електроенергії на її транспортування в електричних мережах на 14,36% від нормативних вимог;

підвищити платіжну дисципліну на ринку електричної енергії як споживачів електроенергії так і енергопостачальників;

встановити єдиний підхід до організації складання прогностичних балансів Об'єднаної енергетичної системи України з додержанням вимог технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання об'єктів електроенергетики, підключених до ОЕС України, та упередити можливі ризики порушення цілісності та надійності її функціонування;

створити передумови для реорганізації Держенергонагляду та створення відповідного центрального органу виконавчої влади.

Буславець О.А. захистила дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата технічних наук (диплом ДК №046434 від 20.03.2018), є співавтором численних наукових праць з питань підвищення ефективності роботи з передачі та розподілу електроенергії.

Останні роки була на передовій позиції реформування ринку електричної енергії, активно сприяла забезпеченню енергетичної безпеки держави та фінансової стабільності суб'єктів електроенергетики, захисту прав споживачів електричної енергії. Так, основними напрямками діяльності було формування та реалізація: державної політики щодо створення конкурентних ринків електричної енергії та газу; державної технічної політики в електроенергетиці; державної політики спрямованої на сприяння виробництву електричної енергії з альтернативних джерел енергії та розвитку розподіленої генерації і обладнання для акумулювання енергії. Зокрема:

приймала участь у підготовці затвердженої у 2017 році Енергетичної стратегії України до 2035 року в частині розвитку електроенергетичного комплексу та реалізації плану її імплементації;

під керівництвом Буславець О.А. робочою групою при Міненерговугілля, у тісній співпраці з представниками Секретаріату Енергетичного Співтовариства розроблено проект Закону України «Про ринок електричної енергії України», який вона супроводжувала в комітетах Верховної Ради України до його прийняття 13.04.2017 (Закон України «Про ринок електричної енергії України» № 2019-VIII);

була членом Координаційного центра з забезпечення запровадження нового ринку електроенергії, очолювала роботу в міністерстві щодо підготовки проектів нормативно-правових актів, з метою імплементації цього Закону, що в тому числі дозволило вчасне запровадження нової моделі ринку електроенергії з 1 липня 2019 р.;

була співавтором Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» та забезпечила організацію його імплементації щодо переходу на аукціонну модель підтримки розвитку альтернативних джерел енергії.

З 2016 по 2020 рік була Головою Українсько-Данського Енергетичного центру (проект міжнародної технічної допомоги «Українсько-Данський енергетичний центр»), який успішно реалізовувався відповідно до Угоди між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Міністерством закордонних справ Королівства Данія.

За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняного енергетичного комплексу, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм їй присвоєно почесне звання «Заслужений енергетик України» (2018).

НТСЕУ, 26.04.2020

26 квітня – День пам'яті Чорнобильської трагедії

Аварію на Чорнобильській АЕС досі називають найбільшою техногенною катастрофою в історії мирного атома. Нарівні з аварією на АЕС «Фукусіма-1» в Японії, що сталася у 2011 році, Чорнобильській трагедії привласнений сьомий рівень небезпеки за Міжнародною шкалою ядерних подій. Те, що сталося 26 квітня 1986 року, стало локальною катастрофою з глобальними наслідками.

Події цього дня стали однією з наймасштабніших трагедій для людства. Вибух, який зруйнував життя тисячам людей і утворив багатокілометрову зону відчуження, назавжди закарбувався в пам'яті народу.

До ліквідації наслідків катастрофи було залучено загалом близько 240 тисяч рятувальників. Близько 200 тисяч осіб було евакуйовано із зон забруднення. Через 205 днів над 4-м блоком АЕС споруджено «Укриття».

15 грудня 2000 року на виконання постанови Уряду ЧАЕС повністю припинила свою роботу.

Саркофаг, побудований над четвертим енергоблоком поступово руйнувався, руйнування укриття могло привести до дуже великих викидів.

29 листопада 2016 року було споруджено арку НБК (нового безпечного конфайнмента) і насунуто на об'єкт «Укриття».

26 квітня – є Міжнародним днем пам'яті про найбільшу техногенну катастрофу та вшанування героїзму пожежників, експлуатаційного персоналу ЧАЕС, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Подвиг цих людей назавжди записано до літопису людської мужності, він навічно залишиться у пам'яті українського народу і світової спільноти.

Рекомендація від Громадської організації

«Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Наша Спілка, яка має 140-річну історію, рекомендує ще раз почитати перевидану у 2011 році книгу спогадів і філософського осмислення подій на Чорнобильській АЕС «**Завтра был Чернобыль+**». Автор книги **Склярів Віталій Федорович**, Міністр енергетики України (1982-1993), видатний енергетик і державний діяч, неординарна особистість, активний ліквідатор аварії на ЧАЕС і відомий у світі спеціаліст щодо забезпечення надійної роботи міждержавних енергосистем, недопущення енергетичних блекаутів.

А його книга «День Скорботи і вічної пам'яті» допоможе більш глибоко розглянути проблеми Чорнобиля в контексті його минулого, сьогодення і майбутнього.

Ученим, інженерам, фахівцям-енергетикам!

Власникам, менеджерам і керівникам енергетичних компаній, підприємств і організацій, міжнародних і вітчизняних (інвестиційних, добродійних) фондів

Шановні колеги!

Попередні покоління енергетиків звели 140 років тому Храм єднання науки та інженерної техніки, заклали в його основу дух відповідального, професійного відношення до вирішення проблем розвитку енергетики, дух енергетичного братерства.

Ім'я цього творчого об'єднання з роками мінялося. І зараз правонаступником його в Україні є Громадська організація «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України», визнаної як в нашій країні, так і за кордоном.

Закликаємо Вас у міру своїх можливостей зберегти під час нинішніх історичних змін згаданий Храм творчого єднання енергетиків – вчених, інженерів, економістів, взяти безпосередню участь в діяльності нашої Спілки на благо енергетики і держави, увійти до складу нашого громадського об'єднання енергетиків та підтримати організаційно і фінансово діяльність нашого Товариства.

21 листопада 2019 р.

Виконком ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

З.Буцьо, О.Дупак, О.Кириленко, Ю.Куцан, В.Лучніков, Є.Письменний, С.Поташиник, В.Семенюк, О.Шеберстов

Мінекоенерго, 29.04.2020

Прогнозний енергетичний баланс України (оновлено)

Задля вирішення кризових явищ в роботі енергетичної системи України, Міністерство 28 квітня затвердило новий Прогнозний енергетичний баланс.

Енергобаланс передбачає пропорційне зниження обсягів виробництва електроенергії усіма типами генерації: атомна, гідро, теплова. Також скореговане прогнозне зростання генерації з відновлюваних джерел енергії. Майже без змін залишена частка виробництва ТЕЦ, які виконують функцію забезпечення тепlopостачання в опалювальний сезон.

Новий баланс спрямовано на:

- Забезпечення безпечного графіку роботи атомних електростанцій. В умовах падіння попиту енергоблоки АЕС не можуть працювати з максимальним постійним навантаженням протягом усієї доби. До останнього часу НЕК «Укренерго», який виконує функції диспетчеризації, був змушений розвантажувати їх в нічний період, а також у вихідні й святкові дні. Експерименти з регулярною зміною навантажень енергоблоків АЕС є вкрай небезпечними. Тому разом із представниками НАЕК «Енергоатом» та НЕК «Укренерго» були запропоновані оптимальні показники генерації АЕС задля безпечної роботи ядерних блоків.

- Забезпечення виконання відкладених ремонтів енергоблоків АЕС. В останні 5 років перед Енергоатомом ставилися максимальні завдання з виробництва електроенергії, що змушувало державну компанію відкладати виконання деяких видів ремонтних робіт. З урахуванням терміну експлуатації українських ядерних станцій, в 2020 році необхідно виконати всі відкладені ремонтні роботи, щоб «Енергоатом» міг продовжувати виконання соціальних зобов'язань в межах механізму PSO в період опалювального сезону 2020/2021 рр.

- Забезпечення надійної роботи енергосистеми країни. Важливим елементом роботи енергосистеми є забезпечення достатньої балансувальної потужності. Останнім часом, внаслідок падіння споживання, а також низького рівня води для ГЕС, доступний обсяг маневреної потужності був критично малий. Це загрожувало виникненням аварійних ситуацій в періоди зміни добових фаз споживання. Зокрема, за даними НЕК «Укренерго» в останні дні розрив між вечірнім піком та нічним падінням збільшився з 4 до 4,8 ГВт.

- Забезпечення сталої роботи вуглевидобувного сектору. Внаслідок кризи галузі, теплої зими, збільшення імпорту вугілля та появи імпорту електроенергії. Споживання українського вугілля майже не відбувалось. Як наслідок, на вугільних складах зберігається рекордна кількість вугілля, а більшість шахт зупинені, близько 40 тисяч шахтарів знаходяться на вимушеному простої, десятки тисяч родин втратили більше половини доходу. Вугільна галузь є одним з найважливіших елементів енергонезалежності України і тому вкрай важливо забезпечити безперебійну роботу вітчизняних вугільних підприємств.

Запровадження оновленого Прогнозного енергетичного балансу є першим кроком у подоланні кризи енергетичної галузі. В своїх найближчих антикризових кроках Міністерство планує:

- Реформувати систему PSO задля надання НАЕК «Енергоатом» більших можливостей участі в ринкових сегментах, отримання ринкової вартості за власну електроенергію.

- Вирішити проблему зростання ВДЕ та навантаження на ДП «Гарантований покупець» «зеленого тарифу».

- Вирішення проблеми боргів на ринку електричної енергії та стабілізувати роботу всіх його сегментів. <https://menr.gov.ua/news/35214.html>

[Прогнозний баланс електроенергії ОЕС України на 2020 рік](#)

**ПРО ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-БЕРЕЗЕНЬ 2020 РОКУ**

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За 3 місяці 2020 року, за оперативними даними, обсяг виробництва електроенергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, у цілому склав 40286,6 млн кВт·г, що на 3379,5 млн кВт·г, або на 7,7% менше, ніж за 3 місяці 2019 року. При цьому, тепловими електростанціями генеруючих компаній вироблено 8908,5 млн кВт·г, що на 3127,8 млн кВт·г, або на 26,0% менше, ніж за 3 місяці 2019 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 4482,4 млн кВт·г, що на 64,3 млн кВт·г, або на 1,4% менше, ніж за відповідний період минулого року. Атомними електростанціями вироблено 22564,8 млн кВт·г, що у порівнянні з відповідним періодом 2019 року менше на 999,5 млн кВт·г, або на 4,2%. Гідроелектростанціями та гідроакмулюючими електростанціями за 3 місяці 2020 р. було вироблено 1746,5 млн кВт·г, що на 532,4 млн кВт·г, або на 23,4% менше, ніж за 3 місяці 2019 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 3 місяці 2020 року від загального по ОЕС склав 33,2%, виробіток електроенергії АЕС склав 56,0%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 4,3%. За 3 місяці 2019 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 38,0%, 54,0% і 5,2%.

Виробництво електроенергії блок-станціями та іншими джерелами за 3 місяці 2020 року склало 454,2 млн кВт·г, що на 64,5 млн кВт·г, або на 16,6% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 3 місяці 2020 року склало 2130,2 кВт·г (5,3% загального виробництва електроенергії за рік), що на 1280,0 млн кВт·г, або на 150,6% більше, ніж за відповідний період минулого року.

За 3 місяці 2020 р. тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Мінекоенерго відпущено 10872,4 тис. Гкал тепла, що на 32,1 тис. Гкал або на 0,3% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	3 місяці 2019 р.		3 місяці 2020 р.		+/- до 2019р.	
	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	%
Виробіток електроенергії – всього	43666,1	100,0	40286,6	100,0	-3379,5	-7,7
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	16583,0	38,0	13390,9	33,2	-3192,1	-19,2
ТЕС ГК - всього	12036,3	27,6	8908,5	22,1	-3127,8	-26,0
ТЕЦ та когенераційні установки	4546,7	10,4	4482,4	11,1	-64,3	-1,4
ГЕС та ГАЕС, з них:	2278,9	5,2	1746,5	4,3	-532,4	-23,4
ГЕС	1898,2	4,3	1402,6	3,5	-495,6	-26,1
ГАЕС	380,7	0,9	343,9	0,9	-36,8	-9,7
АЕС. всього	23564,3	54,0	22564,8	56,0	-999,5	-4,2
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	850,2	1,9	2130,2	5,3	1280,0	150,6
Блок-станціями та інш. джерелами	389,7	0,9	454,2	1,1	64,5	16,6

На початок 2020 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2786,5 тис. тонн, мазуту – 32,0 тис. тонн (на початок 2019 року відповідно 1474,7 тис. тонн та 40,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-лютого 2020 року склав 3382,9 тис. тонн, що на 593,7 тис. тонн більше, ніж за 2 місяці 2019 року. Від підприємств вугільної галузі України – 2855,9 тонн, що на 976,0 тис. тонн більше, ніж за 2 місяці 2019 року. Витрати вугілля склали 3644,5 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.03.2020 р. – 2524,9 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.03.2020 р. на складах підвідомчих Мінекоенерго підприємств становили 2524,9 тис.тонн, що на 1091,4 тонн більше, ніж у 2019 році (1443,4 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 2 місяці 2020 р. спожито 23,9 тис. тонн, що на 19,5 тис. тонн більше, ніж за відповідний період 2019 р. Запас мазуту на 01.03.2020 р. на підвідомчих Міністерству підприємствах склав 36,6 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 2 місяці 2020 р. становило 1337,7 млн куб.м, що на 608,1 куб. м більше, ніж за цей період 2019 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 84,3 млн куб.м, що на 62,8 куб. м більше, ніж за 2 місяці 2019 р.

Станом на 01.04.2020 в українських підземних сховищах газу знаходилось 15,8 млрд куб.м природного газу, що на 7,0 млрд куб.м або на 79,5% більше запасу газу порівняно з 01.04.19 р. Відбір газу за січень 2020 р. склав 2,7 млрд куб.м.

За 3 місяці 2020 року спостерігається зменшення електроспоживання (брутто), яке склало 39643,8 млн кВт·г, що на 2366,2 млн кВт·г, або на 5,6% менше, ніж за 3 місяці 2019 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало 31964,8 млн кВт·г проти 33144,1 млн кВт·г за 3 місяці 2019 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 3 місяці 2020 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2020р. млн кВт·г	+ / - до 2019 р. млн кВт·г	+ / - до 2019 р. %	Питома вага, % 2019 р.	Питома вага, % 2020 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	39643,8	-2366,2	-5,6		
Споживання ел.ен. (нетто)	31964,8	-1179,3	-3,6	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	12429,2	-763,1	-5,8	39,8	38,9
у тому числі:					
Паливна	849,9	-59,9	-6,6	2,7	2,7
Металургійна	6745,9	-709,6	-9,5	22,5	21,1
Хімічна та нафтохімічна	1019,4	198,6	24,2	2,5	3,2
Машинобудівна	959,9	-158,6	-14,2	3,4	3,0
Будів.матеріалів	483,4	-10,2	-2,1	1,5	1,5
Харчова та переробна	1087,6	-12,8	-1,2	3,3	3,4
Інша	1283,1	-10,7	-0,8	3,9	4,0
2.Сільгоспспоживачі	854,8	-37,0	-4,2	2,7	2,7
3.Транспорт	1707,7	-125,5	-6,8	5,5	5,3
4.Будівництво	282,5	-23,2	-7,6	0,9	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	4138,3	-295,3	-6,7	13,4	12,9
6.Інші непромисл. споживачі	2145,4	-28,4	-1,3	6,6	6,7
7.Населення	10407,0	93,1	0,9	31,1	32,6

Зменшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок зменшення обсягу споживання електричної енергії машинобудівною промисловістю (на 14,2%), металургійною промисловістю (на 9,5%), транспортом (на 6,8%), будівництвом (на 7,6%) та комунально-побутовими споживачами (на 6,7%).

ФАКТИЧНИЙ БАЛАНС ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ОЕС УКРАЇНИ
за 3 місяці 2020 року

Показники	Фактичний 2019 рік	Фактичний 2020 рік (оперативні дані)	Відхилення 3 міс. 2020 р. до 3 міс. 2019 р. +/-	
			млн.кВт.г	%
1. Виробництво електроенергії - всього в тому числі:	43 667	40 286	-3 381	-7,7
1.1. ТЕС енергогенеруючих компаній	12 037	8 909	-3 128	-26,0
1.2. Теплоелектроцентралі та когенераційні установки, що відпускають електроенергію в ОРЕ	4 546	4 483	-63	-1,4
1.3. ГЕС з них:	1 898	1 402	-496	-26,1
ГЕС каскаду р. Дніпро, р. Дністер	1 760	1 278		
інші ГЕС	138	124		
у тому числі ті, що працюють за «зеленим» тарифом	78	74		
1.4. ГАЕС	381	344	-37	-9,7
1.5. АЕС	23 564	22 564	-1 000	-4,2
1.6. Блок-станції	391	454	63	16,1
1.7. Альтернативні джерела з них:	850	2 130	1 280	150,6
ВЕС	422	1 002		
СЕС	338	956		
інші	90	172		
2. Імпорт електроенергії	0	1 555	1 555	
3. Експорт електроенергії	1 662	2 211	549	33,0
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	6	13	7	
5. Електроспоживання (брутто)	41 486	39 170	-2 316	-5,6
		-5,6		
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	525	473	-52	-9,9

Технологічні втрати електроенергії на її транспортування електричними мережами. За 2 місяці 2020 р. величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 3,1 млрд. кВт·год, або 12,34% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2019 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії зменшився на 0,3 млрд. кВт·год або на 0,35 в.п. (3,4 млрд. кВт·год або 12,69% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за 2 місяці 2020 року становила 3,5 млрд. кВт·год, або 13,94% від загального відпуску електроенергії в мережу та зменшилася на 0,4 млрд. кВт·год, або на 0,42 в.п. по відношенню до показника минулого року (3,9 млрд. кВт·год або 14,36% у 2019 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за 2 місяці 2020 року заощаджено 31,1 млн. кВт·год електричної енергії (29,8 млн. кВт·год. за відповідний період минулого року).

**Обсяги експорту/імпорту електроенергії з/до ОЕС України
за січень - березень 2020 року (за зовнішньоекономічними контрактами)**

Найменування країни-експортера/ імпортера електроенергії	Обсяги експорту/імпорту електроенергії з/до ОЕС України, в тому числі по місяцях, млн.кВт.г			
	Січень	Лютий	Березень	Всього за період
ЕКСПОРТ				
Угорщина	277,598	371,638	423,419	1 072,655
Словаччина	0,491	0,000	0,000	0,491
Румунія	222,665	176,682	149,168	548,515
Польща	151,179	148,699	159,272	459,150
Молдова	45,240	43,311	41,701	130,252
Росія*	0,000	0,000	0,000	0,000
Білорусь	0,000	0,000	0,000	0,000
ІМПОРТ				
Угорщина	97,009	177,695	97,109	371,813
Словаччина	329,107	270,412	309,432	908,951
Румунія	23,617	19,809	26,765	70,191
Польща	0,000	0,000	0,000	0,000
Молдова	0,000	0,000	0,000	0,000
Білорусь	93,013	47,645	7,713	148,371
Росія	17,914	33,994	1,491	53,399
Всього				
<i>експорт</i>	697,173	740,330	773,560	2 211,063
<i>імпорт</i>	560,660	549,555	442,510	1 552,725
Обсяги технологічних перетоків електроенергії, обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн				
Росія*	3,465	4,627	6,414	14,506
Білорусь**	0,074	0,054	0,060	0,187

* обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України

** обсяги перетоків електроенергії для живлення «тупикових» районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України

**Основні показники виробничої діяльності ПЕК за березень
та з початку 2020 року**
(за оперативними даними)

№ з/п	Показники	Од. вим.	березень			3 місяці		
			2019 р.	2020 р.	%	2019 р.	2020 р.	%
Нафтогазова галузь								
1.	Видобуток газу*	млн м ³	1 816,2	1 735,9	95,6	5 280,4	5 124,9	97,1
2.	Використання газу*	млн м ³	3 396,3	3 178,1	93,6	11 879,0	10 921,5	91,9
3.	Імпорт газу*	млн. м ³	635,8	1 200,3	188,8	1 549,8	2 457,7	158,6
4.	Транспортування нафти** трубопроводами всього, в т.ч.:	тис. тонн	1 387,1	1 592,3	114,8	3 908,2	4 039,7	103,4
	▪ для споживачів України	тис. тонн	185,7	196,3	105,7	505,2	592,0	117,2
	▪ транзит для країн Європи	тис. тонн	1 201,4	1 396,0	116,2	3 403,0	3 447,7	101,3
Електроенергетика								
5.	Споживання електроенергії (брутто)	млн кВт·год	13 559,2	12 611,0	93,0	42 010,0	39 643,8	94,4
6.	Виробництво електроенергії	млн кВт·год	14 143,5	12 935,0	91,5	43 666,1	40 286,6	92,3
	у тому числі:							
	▪ ТЕС, ТЕЦ	млн кВт·год	5 182,1	3 725,0	71,9	16 583,0	13 390,9	80,8
	▪ ГЕС, ГАЕС	млн кВт·год	796,8	572,0	71,8	2 278,9	1 746,5	76,6
	▪ АЕС	млн кВт·год	7 616,1	7 559,0	99,3	23 564,3	22 564,8	95,8
	▪ ВДЕ (ВЕС, СЕС, Біомаса)	млн кВт·год	408,9	923,0	225,7	850,2	2 130,2	250,6
	▪ Блок-станції	млн кВт·год	139,6	156,0	111,7	389,7	454,2	116,6
Вугільна галузь								
7.	Видобуток вугілля							
7.1	Підприємствами України	тис. тонн	2 664,0	2 675,0	100,4	7 764,5	7 886,7	101,6
	у тому числі:							
	▪ коксівного	тис. тонн	354,6	528,6	149,1	1 227,4	1 717,5	139,9
	▪ енергетичного	тис. тонн	2 309,4	2 146,4	92,9	6 537,1	6 169,2	94,4
7.2	Підприємствами Мінекоенерго	тис. тонн	309,3	162,0	52,4	955,5	630,8	66,0
	у тому числі:							
	▪ коксівного	тис. тонн	46,8	36,6	78,2	165,8	137,4	82,9
	▪ енергетичного	тис. тонн	262,5	125,4	47,8	789,7	493,4	62,5
8.	Запаси станом на 1 квітня 2020 р.							
8.1	Вугілля всього:	тис. тонн	-	-	-	1 732,4	2 907,6	167,8
	у тому числі:							
	▪ ТЕЦ	тис. тонн	-	-	-	175,3	100,2	57,2
	▪ ТЕС	тис. тонн	-	-	-	1 557,1	2 807,4	180,3
8.2	Мазут	тис. тонн	-	-	-	37,5	39,7	105,9
8.3	Газ* (ПСГ)	млн м ³	-	-	-	8 781,3	15 809,3	180,0

* за оперативними даними щодобової звітності ТОВ «Оператор ГТС України»

** за даними АТ "Укртрансффта"

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за березень 2020 року

Атомні електростанції. У березні 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 7 579,3 млн кВтг, що на 57,3 млн кВтг менше порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 103,3 % проти планового завдання, у тому числі АЕС – 7 559,3 млн кВтг, що на 56,8 млн кВтг менше проти відповідного періоду минулого року та становить 103,3 % до планового завдання.

Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у березні 2020 року становив 73,5 %, що на 0,6 % менше показника минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) з початку 2020 року становив 74,7 %, що на 4,2 % менше показника минулого року.

З початку 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» відпущено до ринку електричної енергії 21 293,0 млн кВтг, що на 1 000,7 млн кВтг менше порівняно з відповідним періодом минулого року, у тому числі АЕС – 21 236,0 млн кВтг, що на 997,0 млн кВтг менше проти відповідного періоду минулого року.

Паливна програма. У 2020 році ДП «НАЕК «Енергоатом» заплановано здійснити:

15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У березні 2020 року не відбувалося постачань свіжого ядерного палива та вивезень відпрацьованого ядерного палива.

Товарна продукція. У березні 2020 року вартість товарної продукції (без ПДВ) ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 5 116,0 млн грн що на 981,2 млн грн більше порівняно з відповідним періодом минулого року.

На ДП «НАЕК «Енергоатом» покладено спецобов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії.

Тариф ДП «НАЕК «Енергоатом» на відпуск електричної енергії у березні 2020 року становив 71,60 коп. за 1 кВтг (без ПДВ).

У ДП «НАЕК «Енергоатом» станом на 10.04.2020 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Підприємства атомно-промислового комплексу

ДП «Схід ГЗК». У березні 2020 року комбінатом вироблено 96,0 тонн уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 274,9 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 11,7 тонн більше.

З початку 2020 року комбінатом вироблено 211,5 тонн уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 519,0 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 39,1 тонн менше.

У ДП «Схід ГЗК» станом на 10.04.2020 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Видобуток вугілля. За 3 місяці 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто вугілля на 122,2 тис. тонн (або на 1,6%) більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля зменшився на 367,9 тис. тонн (або на 5,6%), коксівного вугілля – збільшився на 490,1 тис. тонн (або на 39,9%).

Протягом 3 місяців 2020 року загальний обсяг видобутку вугілля вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Мінекоенерго, зменшився порівняно з відповідним періодом минулого року на 324,7 тис. тонн (або на 34,0%). У тому числі видобуток енергетичного вугілля зменшився на 296,3 тис. тонн (або на 37,5%), коксівного – зменшився на 28,4 тис. тонн (або на 17,1%) порівняно з відповідним періодом 2019 року.

Видобуток газу. За 3 місяці 2020 року обсяги видобутого газу в Україні зменшились на 155,5 млн. куб. м (або на 2,9%) порівняно з показником минулого року і становили 5 124,9 млн. куб. м.

Запаси газу в газосховищах. Станом на 01.04.2020 в українських газосховищах міститься 15,8 млрд. куб. м природного газу, що на 7,0 млрд. куб. м, або на 79,5% більше порівняно з показником минулого року.

Переробка нафтової сировини. Протягом січня-березня 2020 року на НПЗ та Шебелинський ГПЗ поставлено 219,1 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). У тому числі, на Шебелинський ГПЗ поставлено 114,3 тис. тонн газового конденсату власного видобутку, що на 8,5 тис. тонн (на 6,9%) менше порівняно з відповідним періодом 2019 року.

За січень-березень 2020 року обсяг переробки газового конденсату становив 114,3 тис. тонн, що на 6,9% менше обсягу переробки у січні-березні 2019 року.

Транзит газу. За 3 місяці 2020 року територією України, за оперативними даними, протранспортовано (транзитом) 11,1 млрд. куб. м природного газу, що на 9,9 млрд. куб. м (або на 47,1%) менше, ніж за відповідний період 2019 року.

Транспортування нафти. Обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів протягом січня-березня 2020 року збільшився порівняно з показником 2019 року на 131,5 тис. тонн (або на 3,4%). При цьому транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) протранспортовано на 44,7 тис. т (або на 1,3%) більше порівняно із аналогічним показником 2019 р., а для потреб України – більше на 86,8 тис. т (або на 17,2%).

Оплата праці

Середньомісячна заробітна плата. За 2 місяці 2020 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго України, у розрізі галузей становить:

– електроенергетика – 16 268 грн (збільшення до відповідного показника 2019 року становить 23,8%);

– атомно-промисловий комплекс – 26 618 грн (більше на 34,5%);

– нафтогазовий комплекс – 7 014 грн (менше на 29,7%, до обліку взято трудові показники державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Мінекоенерго);

– вугільна галузь – 11 830 грн (більше на 9,2%, до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, підконтрольній владі України, за винятком трудових показників ДП «ВК «Краснолиманська»).

Заборгованість з виплати заробітної плати. Станом на 01.04.2020 р. на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго України загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 289,2 млн грн та з початку року зменшилась на 67,4 млн грн (або на 18,9%), у тому числі на підприємствах.

**АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ
ЗА СІЧЕНЬ-БЕРЕЗЕНЬ 2020 РОКУ
(фактичні дані)**

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг/ Переплата станом на 01.04.2020
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	29 669 900,2	18 190 185,3	16 708 502,7	-1 380 212,7
АТ «Вінницяобленерго»	764 945,1	706 558,9	587 772,8	147 576,4
ПрАТ «Волиньобленерго»	433 263,8	380 779,0	324 169,4	65 277,7
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	4 484 065,1	1 564 519,4	1 532 640,8	-524 836,2
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	820 879,1	875 921,9	874 392,2	-376 441,8
АТ «Житомиробленерго»	651 815,0	601 803,7	609 223,3	-83 705,6
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	530 360,3	612 529,9	558 345,0	110 302,1
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 862 154,9	853 848,1	710 539,5	193 300,5
АТ «Прикарпаттяобленерго»	655 264,2	588 962,1	490 035,5	60 918,2
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	2 517 823,0	839 367,2	817 080,0	-809 734,0
ПрАТ «Київобленерго»	1 711 202,7	1 141 029,4	1 003 881,5	-159 940,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	522 890,0	477 172,0	517 973,0	-132 781,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	320 074,2	313 778,9	311 932,2	-8 794,4
ПрАТ «Львівобленерго»	1 148 344,1	937 117,5	855 025,2	-24 521,5
АТ «Миколаївобленерго»	685 743,4	527 638,5	491 740,2	-25 194,1
АТ «Одесаобленерго»	1 632 320,9	1 264 572,2	1 249 613,2	29 047,0
АТ «Полтаваобленерго»	1 290 706,5	731 885,9	620 182,4	-331 858,8
ПрАТ «Рівнеобленерго»	598 576,0	413 971,5	384 568,1	-9 331,1
ПАТ «Сумиобленерго»	505 468,3	471 275,6	450 868,6	10 208,5
ВАТ «Тернопільобленерго»	346 736,2	378 807,0	344 457,9	-33 815,2
АТ «Харківобленерго»	1 633 929,8	1 150 987,0	1 035 287,2	186 591,4
АТ «Херсонобленерго»	532 996,4	491 690,9	435 046,2	-162,6
АТ «Хмельницькобленерго»	578 923,4	556 874,3	469 544,4	89 234,8
ПАТ «Черкасиобленерго»	771 861,5	535 735,4	497 565,6	24 745,6
АТ «Чернівціобленерго»	376 626,1	346 505,7	281 051,3	17 039,7
АТ «Чернігівобленерго»	444 531,7	460 334,3	400 252,2	15 197,1
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	81 839,8	31 900,1	20 002,3	20 396,2
ДП «Регіональні електричні мережі»	314 303,0	87 732,8	43 299,2	180 116,9
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	1 597 721,0	112 216,1	112 618,7	-24 890,1
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	205 196,3	130 679,5	78 878,9	7 079,9
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	202 475,4	18 301,8	18 434,7	27,0
АТ «Укрзалізниця»	1 446 863,2	585 688,5	580 734,3	8 757,9
КП «Міські електричні мережі»	0,0	0,0	1 347,0	-23,1

Електропостачальники (Універсальна послуга)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.04.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	21 961 412	21 049 578	95,8	4 620 375
ТОВ «Енера Вінниця»	714 647	672 749	94,1	157 166
ТОВ «Волиньелектрозбут»	472 546	451 317	95,5	125 071
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	2 010 593	1 931 742	96,1	259 800
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	922 486	899 155	97,5	216 932
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	638 335	609 382	95,5	149 134
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	817 595	782 227	95,7	117 395
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	1 016 134	953 929	93,9	299 925
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	668 285	632 965	94,7	171 620
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	2 060 136	2 007 324	97,4	78 057
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	1 724 148	1 640 966	95,2	568 669
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	498 872	497 839	99,8	103 341
ТОВ «Енера Схід»	316 868	306 149	96,6	9 403
ТОВ «Львівенергозбут»	1 303 450	1 227 522	94,2	327 455
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	615 323	608 215	98,8	130 550
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	1 802 365	1 705 092	94,6	515 330
ТОВ «Полтаваенергозбут»	725 556	680 917	93,8	-26 390
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	549 306	521 436	94,9	152 098
ТОВ «Енера Суми»	468 873	459 565	98,0	103 698
ТОВ «Тернопільелектропостач»	431 806	419 825	97,2	124 885
ПрАТ «Харківенергозбут»	1 456 311	1 359 832	93,4	402 522
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	601 277	583 850	97,1	167 093
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	619 934	606 822	97,9	167 601
ТОВ «Черкасиенергозбут»	596 817	601 144	100,7	89 543
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	476 724	449 519	94,3	89 057
ТОВ «Енера Чернігів»	453 027	440 096	97,1	120 422

Постачальник «останньої надії»	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.04.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
ДПЗД «Укрінтеренерго»	302 826	38 397	12,7	1 732 626

Електропостачальники (Вільні ціни)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.04.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	8 691 134	8 079 232	93,0	-826 647
ТОВ «Енера Вінниця»	289 795	227 124	78,4	-5 846
ТОВ «Волиньелектрозбут»	109 142	100 995	92,5	13 587
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	1 345 101	1 208 269	89,8	-263 035
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	620 951	588 874	94,8	45 268
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	216 081	212 507	98,3	13 455
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	101 974	90 979	89,2	-9 899
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	255 612	254 348	99,5	-28 864
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	322 951	321 805	99,6	41 642
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	1 641 729	1 504 900	91,7	-636 336
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Схід»	205 246	170 543	83,1	-15 110
ТОВ «Львівенергозбут»	715 999	716 703	100,1	92 931
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	211 833	212 867	100,5	22 193
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Полтаваенергозбут»	464 058	401 392	86,5	-124 416
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Суми»	461 801	447 256	96,9	31 287
ТОВ «Тернопільелектропостач»	172 082	171 304	99,5	12 320
ПрАТ «Харківенергозбут»	534 259	470 915	88,1	-57 786
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	200 003	187 945	94,0	38 916
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	194 474	192 639	99,1	15 282
ТОВ «Черкасиенергозбут»	290 188	285 078	98,2	-17 984
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	107 530	89 615	83,3	-16 954
ТОВ «Енера Чернігів»	230 326	223 175	96,9	29 141
ДПЗД «Укрінтеренерго»	0	0	0,0	-6 438

Оператори систем розподілу Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електроенергію за 3 місяці 2020 р.	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Борг за спожиту електроенергію до 01.04.2020 електроенергію	Приріст/Зниження заборгованості з початку року
	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	27 720 897,8	27 404 103,3	-316 794,5
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	44 768,0	-9 546,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	9 608,0	-3 457,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	854 259,5	-72 568,3
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	721 143,0	-10 811,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	21 423,0	-1 843,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	20 318,0	-2 807,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 608 235,0	-61 968,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	9 409,0	-3 451,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	267 013,6	-37 750,5
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	83 055,7	-9 300,8
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	15 432,0	-2 190,0
ПАТ ДТЕК «Крименерго»	506 048,2	506 048,2	0,0
ВАТ «Луганськобленерго»	851 586,6	851 586,6	0,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 990 628,0	1 985 447,0	-5 181,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	14 154,0	-4 970,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	78 947,0	-4 235,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	108 089,6	-7 903,9
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	137 763,0	-1 092,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	9 393,3	-1 766,4
ПАТ ЕК «Севастопольенерго»	65 224,0	65 224,0	0,0
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	271 393,0	-11 020,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	15 288,0	-1 024,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 540 392,6	-28 578,4
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	83 921,0	-7 395,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	12 263,0	-1 660,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 713 202,0	15 346,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	146 085,0	-4 091,0
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	24 528,0	-630,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 289 813,0	-12 987,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 683 392,7	-1 731,8
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	212 507,5	-22 182,4

*Підготовлено за даними
Мінекоенерго, НЕК «Укренерго» та ін.
Робочою групою НТСЕУ*

ТОП – 10 ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ (14.04-30.04.2020 року)

♦ *Нові технології – рішення проблем*

Информационное агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 14.04.2020

ДТЭК анонсировал запуск системы хранения электроэнергии

Энергохолдинг ДТЭК **Рината Ахметова** планирует к концу года запустить проект по хранению электроэнергии (energy storage). Об этом сообщил генеральный директор ДТЭК **Максим Тимченко** во время онлайн-брифинга.

По его словам, пилотный проект планируют реализовать на базе запорожской электростанции. "Я надеюсь, что мы этот проект реализуем до конца года", - сказал Тимченко, пообещав позже рассказать детали.

Более того, как сообщил Тимченко, ДТЭК может запустить на своих электростанциях газопоршневые двигатели, которые нужны для балансировки энергорынка.

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/dtek-anonsiroval-zapusk-sistemy-hraneniya-elektroenergii>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 15.04.2020 «ДТЭК к концу 2020 года планирует построить Energy Storage на Запорожской ТЭС». ДТЭК также планирует реализовать проект по строительству системы накопления энергии Energy Storage на Покровской или Никопольской СЭС.

Строительство 2,5 ГВт высокоманевренных балансирующих мощностей (аккумуляторных или газопоршневых станций) в Украине необходимо в связи со стремительным развитием ВИЭ.

По мнению сопредседателя Комитета топлива и энергетики Европейской бизнес-ассоциации, советника международной юридической фирмы Dentons **Максима Сысоева**, первые частные инвестиции в energy storage могут появиться после принятия закона об этих системах.

В тоже время, по мнению директора Wärtsilä Energy по развитию рынков в Восточной Европе **Игоря Петрика**, развитие балансирующих мощностей в энергосистеме Украины может затянуться до 2024 года.

<http://reform.energy/news/dtek-k-kontsu-2020-goda-planiruet-postroit-energy-storage-na-zaporozhskoy-tes-14127>

БизнесЦензор, 20.04.2020

Кто в Украине производит водород

Водород – легкий газ, который вместе с кислородом образует воду. Он является собой чистый источник энергии. Водородом можно отапливать дома, заправлять транспорт, использовать его в химической, металлургической и нефтехимических промышленности.

Во многих странах уже внедряется транспорт на водородных топливных элементах. В Евросоюзе тестируют водород в газовых сетях. В газовых сетях Украины также проводится эксперимент по закачке водорода в газовые трубы.

В статье приводится перечень украинских производителей водорода.

https://biz.censor.net.ua/resonance/3188741/kto_v_ukraine_proizvodit_vodorod

БизнесЦензор, 29.04.2020

Вместо газа и нефти. Зачем Украине водородная энергетика

В мире запускаются все новые, и новые водородные проекты. Но для Украины водород остается мало используемым видом энергии.

Во многих странах Европейского Союза "зеленый" водород рассматривают как перспективное топливо для газовых сетей и автомобильного транспорта. Происходит так потому, что водород поможет сократить выбросы парниковых газов. Соответственно, помочь решить проблему изменения климата.

Для производства "зеленого" или экологически чистого водорода нужны возобновляемые источники энергии. В Украине "зеленые" источники развиваются довольно быстро. В Европе считают, что у Украины большой потенциал и мы можем стать лидирующим поставщиком водорода на рынок ЕС.

Использование водорода не просто бы сократило выбросы CO₂, но и дало бы возможность сэкономить. Смесь газа и водорода дает больше тепла, чем обычный природный газ. Это было бы хорошо, как и для населения, так и для промышленных потребителей. Но в Украине нет государственной стратегии развития новой отрасли энергетика, а проекты компаний не поддерживаются как это происходит в Европе.

Где в Украине могут применять водород? Практически во всех ключевых отраслях экономики. Например, вместо природного газа в отоплении, вместо угля - в металлургии или в качестве топлива для транспорта.

В сельском хозяйстве этот газ можно использовать для производства аммиака. Аммиак – основа азотных удобрений, которые используются для правильного развития и роста растений, а также повышения урожайности.

В металлургии водород может использоваться для плавления и сваривания тугоплавких металлов. А также для создания защитной азотно-водородной атмосферы при термообработке труб.

В пищевой промышленности водород используется при производстве маргарина. В состав маргарина входят твердые растительные жиры. Они получают из жидких жиров в процессе гидрогенизации, когда через жидкие жиры пропускается водород.

Нефтеперерабатывающая промышленность также нуждается в водороде. Он нужен для получения топлива из тяжелого высокосернистого сырья. Огромное количество водорода требуется для установок гидрообессеривания, гидрокрекинга дистиллятов, гидроочистки, изомеризации, производств смазочных материалов.

В стекольной промышленности водород используют для производства кварцевого или листового стекла флоат-методом.

Но одна из самых интересных сфер применения – это отопление жилых зданий. Подобные эксперименты уже готовятся по всему миру. А в Великобритании впервые в мире уже начали использовать смесь из 20% водорода и природного газа для отопления домов.

В этой сфере Украина уже имеет некоторые наработки. Первый масштабный эксперимент начала готовить "Региональная газовая компания" (РГК) в феврале 2019 года. РГК впервые в Украине приступила к тестовой транспортировке смеси водорода и природного газа на закрытых участках газораспределительной системы.

Этот эксперимент нужен для того чтобы понять, как себя поведет существующая система доставки газа при использовании водорода. Изначально в сетях планировалось использовать смесь природного газа с водородом из баллонов в

концентрациях от 2% до 100%. В перспективе – построить установку по производству водорода. Сроки завершения эксперимента пока не называются.

Сейчас в Украине экономически не выгодно использовать "зеленый" водород. Но из-за изменений климата не далеко то время, когда страны будут платить за выбросы углерода при использовании ископаемых источников электроэнергии.

https://mbiz.censor.net.ua/resonance/3192344/vmesto_gaza_i_nefti_zachem_ukraine_vodorodnaya_energetika

БизнесЦензор, 17.04.2020

Польская компания выпустила автобус на водороде

Польская компания "Solaris" ввела в эксплуатацию новый городской автобус "Urbino 12 hydrogen", который работает на водороде. Водородный автобус "Urbino 12" оборудован водородными топливными элементами мощностью 60 кВт. В них происходит процесс электролиза, в результате которого вырабатывается электроэнергия, которая питает трансмиссию.

На одной заправке автобус может проехать около 350 км. Водород хранится в газообразном виде под давлением в 350 атмосфер в 5 баллонах, размещенных вдоль крыши автобуса.

https://biz.censor.net.ua/news/3189840/polskaya_kompaniya_vypustila_avtobus_na_vodorode

БизнесЦензор, 18.04.2020

В Риге начали ездить троллейбусы на водороде

В Риге, Латвия по троллейбусному маршруту №4 Centrāltirgus – Šmerlis (Центральный рынок – Шмерлис) будут курсировать троллейбусы на водородном топливе.

Муниципальное предприятие, обеспечивающее городские перевозки общественным транспортом в Риге Rīgas satiksme сообщило, что с начала марта в тестовом режиме работает первая в Балтии водородозаправочная станция, расположенная в Риге, на Виенибас гатве, 6.

В середине февраля представители датской фирмы Nel Hydrogen провели последние работы по отладке оборудования, и с начала марта станция работает в тестовом режиме.

Полноценно работать станция начнет через несколько месяцев, а пока на ней будут заправляться только троллейбусы.

Заправленный водородом троллейбус может проехать до 150 километров, заправка занимает около 10 минут.

https://biz.censor.net.ua/news/3190000/v_rige_nachali_ezdit_trolleyibusy_na_vodorode

Главком, 21.04.2020

Вперше в історії у Нідерландах почали опалювати житловий будинок воднем

Водневий котел був встановлений в котельні поруч з існуючим звичайним котлом на природному газі. Принцип роботи котла на водні такий же, як і в того, що працює на природному газі.

У місті Розенбург (Нідерланди) для опалення житлового будинку був введений в експлуатацію побутовий котел на водні.

Повний текст читайте тут: https://glavcom.ua/new_energy/news/vpershe-v-istoriji-u-niderlandah-pochali-opalyuvati-zhitloviy-budinok-vodnem-674764.html

♦ **Основні кризові показники стану ПЕК.
Шляхи вирішення проблем галузі**

Урядовий портал, 29.04.2020

Антикризовий енергетичний штаб

Кабінет Міністрів постановою від 24.04.2020 № 312 утворив Антикризовий енергетичний штаб.

До складу увійшли перший заступник Міністра енергетики та захисту довкілля, заступник голови Антикризового енергетичного штабу, генеральний директор директорату енергетичних ринків Мінекоенерго, секретар Антикризового енергетичного штабу, голова НКРЕКП (за згодою), член НКРЕКП (за згодою), секретар Ради національної безпеки і оборони України (за згодою), заступник Міністра фінансів, заступник Міністра соціальної політики, заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, заступник Міністра розвитку громад та територій, заступник голови ДСНС, державний уповноважений Антимонопольного комітету, Народні депутати України, що входять до складу Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (за згодою), радники Прем'єр-міністра України (за згодою), радники Міністра енергетики та захисту довкілля (за згодою), радники першого заступника Міністра енергетики та захисту довкілля (за згодою), директор державного підприємства «Енергоринок» (за згодою), голова правління НЕК «Укренерго» (за згодою), генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго» (за згодою), директор ДП «Гарантований покупець» (за згодою), директор державного підприємства «Оператор ринку» (за згодою), директор ДП «Укрінтеренерго» (за згодою), Президент НАЕК «Енергоатом» (за згодою), член правління АТ «Укрзалізниця» (за згодою), представник СБУ (за згодою), голова правління ПАТ «Донбасенерго» (за згодою), генеральний директор ПАТ «Центренерго» (за згодою), генеральний директор ТОВ «ДТЕК» (за згодою), голова Профспілки працівників вугільної промисловості України (за згодою).

Штаб очолив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

Основними завданнями Антикризового енергетичного штабу є:

- сприяння здійсненню узгоджених дій органів державної влади, установ, організацій та суб'єктів господарювання врегулювання проблемних питань діяльності енергетичної галузі;
- підготовка пропозицій та рекомендацій щодо заходів, пов'язаних із врегулюванням проблемних питань діяльності енергетичної галузі, зокрема електроенергетичних та вугледобувних підприємств;
- здійснення контролю за вжиттям заходів, пов'язаних із врегулюванням проблемних питань діяльності енергетичної галузі.

Антикризовий енергетичний штаб відповідно до покладених на нього завдань:

- проводить аналіз стану справ в енергетичній галузі;
- вивчає результати діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій з питань, що належать до його компетенції;
- опрацьовує шляхи та механізми щодо врегулювання питань в енергетичній галузі;

- бере участь у розробленні проектів нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції, та в разі потреби подає відповідні пропозиції;
- подає Кабінетові Міністрів України розроблені за результатами своєї роботи рекомендації та пропозиції з питань, що належать до його компетенції.

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvorennya-antikrizovogo-energetichnogo-shtabu-i240420-312>

Урядовий портал, 30.04.2020

Прем'єр-міністр провів перше засідання Антикризового енергетичного штабу

29 квітня в Кабінеті Міністрів відбулося перше засідання Антикризового енергетичного штабу під головуванням Прем'єр-міністра України **Дениса Шмигала**. Під час засідання було затверджено склад штабу та презентовано енергетичний баланс України.

В засіданні штабу взяли участь керівництво Мінекоенерго, НКРЕКП, «Енергоатому», «Укргідроенерго», ДП «Гарантований покупець», народні депутати та всі ключові учасники ринку. Загалом Антикризовий штаб складається з 32 членів.

Відкриваючи засідання, очільник Уряду наголосив: «Ми зацікавлені в тому, щоб був напрацьований план заходів. Вчора на нараді з Президентом ми проговорили вже підписаний сьогодні енергетичний баланс України. Він відкорегований. Ми працювали спільно з ключовими підприємствами цієї галузі».

В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** розповіла про основні виклики у галузі енергетики та презентувала план оперативних заходів щодо нормалізації роботи енергетичної галузі України.

Прем'єр-міністр також наголосив, що ключове завдання, яке сьогодні стоїть перед Урядом – це необхідність збалансувати ринок та забезпечити його стабільність. «Ми маємо зберегти робочі місця, особливо в галузі вугільної промисловості, атомної енергетики. Тому важливо сьогодні працювати над цим спільно. І баланс, який ми маємо сьогодні, дає нам розуміння того, де, яка, чия роль і які потужності можуть бути задіяні. І про що нам треба домовлятися з підприємствами-власниками відновлювальних джерел енергії», – зазначив він.

Під час засідання було обговорено необхідність ухвалення низки законодавчих та нормативних ініціатив, які сприятимуть стабілізації ситуації на ринку енергетики. <https://www.kmu.gov.ua/news/premyer-ministr-proviv-pershe-zasidannya-antikrizovogo-energetichnogo-shtabu>

ЕнергоВсесвіт, 29.04.2020

Як подолати кризу в енергетичному комплексі України

Онлайн включення до ефіру телеканалу «Україна 24» 27 квітня 2020 року Голови Ради Громадської спілки «Всеукраїнська Енергетична Асамблея» **Івана Плачкова**.

Як стабілізувати роботу енергосистеми, подолати кризу в енергетичному комплексі України та чому необхідно забезпечити своєчасну та у повному обсязі сплату споживачів за використані енергоресурси?

Такими були основні питання, що обговорювались у студії програми «Україна з **Тиграном Мартиросяном**».

І. Плачков наголосив, що сьогодні ситуація в енергетиці є дуже складною. Галузь вже перебуває у наймасштабнішій кризі за всю історію незалежної України.

Ця криза почалась не вчора – ми послідовно та поетапно йшли до неї протягом останніх п'яти років через те, що питання енергетики були надзвичайно заполітизовані, а функціонування паливно-енергетичного комплексу залишалось під жорстким адміністративним управлінням в той час, коли вся економіка країни вже працювала за ринковими принципами.

Якими були основні питання, що обговорювалися в студії, можна переглянути за посиланням: <https://vse.energy/publication/1152-plachkov-vs-crisis>

РБК-Україна, 17.04.2020

Невідкладні заходи: як вивести українську енергетику з затяжної кризи

Олександр Хищенко

Енергетика в Україні опинилася на межі кризи, яка проявляється у падінні попиту на електроенергію та вугілля, багатомільярдних боргах перед виробниками та ризиках блекаута. Теплова енергетика і пов'язаний з нею вуглевидобуток постраждали більше за інших: ТЕС терплять збитки, шахти закриваються через профіцит вугілля.

Держава проігнорувала проблему на етапі її виникнення.

Криза в українській енергетиці набирає обертів. І особливо боляче вона б'є по вугільній промисловості – шахти продовжують зупинятися через зниження попиту на їх продукцію...

Цифри говорять самі за себе... В Україні 33 держшахти, де працює 38 тисяч осіб. У них видобуток вугілля у першому кварталі цього року впав на 34%, причому найбільше у березні – спад склав 48% порівняно з таким же місяцем 2019 року.

Що на це вплинуло? Проблеми почалися ще у минулому році, коли шахти різко стали втрачати стабільний ринок збуту через скорочення споживання вугілля українськими теплоелектростанціями (ТЕС), після чого утворився профіцит вугілля.

Тут свою роль зіграли кілька факторів. Ключовий з них – відновлення з жовтня імпорту електроенергії з Росії та Білорусі, який витіснив е/е українського виробництва.

Ще один фактор, що вдарив по вугільній галузі, – аномально тепла зима, через яку впало споживання енергоресурсів. Крім того, в Україні знизився рівень промислового виробництва.

Замкнуте коло. Шахти не можуть працювати в режимі різких коливань попиту. І тому відгомони цієї кризи напевно ще будуть відчутні у наступному році. Вся справа у тому, що для забезпечення цільового рівня видобутку протягом року потрібно заздалегідь проводити комплекс заходів – від проходки гірничих виробок до підготовки очисних вибоїв, необхідних для видобутку вугілля. Коли шахти зупинені, все це зробити не має можливості.

Безпрецедентна криза в енергетиці не обмежується проблемами вугільної галузі. Так, державний "Енергоатом" зазнає труднощів з виплатами зарплати, у компанії формується податкова заборгованість і борг по оплаті ядерного палива. Що ж стосується теплоелектростанцій, їх збитки за півроку складуть близько 3,1 млрд грн. Також не вирішено питання із заборгованістю ДП "Гарантований покупець" перед підприємствами з виробництва відновлювальних джерел енергії (ВДЕ).

Враховуючи все це, **на ринку сформувалася велика взаємна заборгованість. Це загрожує фінансовим колапсом, який може призвести до**

відключень електроенергії по всій країні.

Хто кому повинен

- 3,1 млрд грн – борг ТЕС і ТЕЦ перед шахтами (з них понад 600 млн грн – заборгованість "Центренерго")
- 4,2 млрд грн – борг ДП "Гарантований покупець" перед "Енергоатом" (ще 217 млн грн складає борг перед "Укргідроенерго" та 1,2 млрд грн – перед ВДЕ)
- 8,7 млрд грн – борг НЕК "Укренерго" перед ДП "Гарантований покупець"
- 1,6 млрд грн – борг постачальників і розподільних компаній перед НЕК "Укренерго"
- 2 млрд грн – борг споживачів перед постачальниками за спожиту е/е.

Є як об'єктивні чинники, які призвели до цієї кризи, так і нелогічні рішення влади і окремих чиновників...

Вихід з кризи. Для подолання кризи в енергетиці необхідно почати з перегляду прогнозного балансу електроенергії спільно з балансом вугілля. А також важливо визначити режими роботи ТЕС і шахт без зупинки виробництва.

Щоб криза не повторилася, потрібно відсторонити від втручання в оперативну діяльність і ринкову стратегію енергогенеруючих компаній тих, хто винен у цій ситуації. Крім того, варто поставити остаточну крапку і повністю, а не тільки на час карантину, заборонити імпорт електроенергії з Росії та Білорусі.

Щоб оздоровити економічну модель енергоринку, необхідно привести до обґрунтованого рівня вартість е/е. В іншому випадку, як видно у поточній ситуації, **економічно необґрунтовані ціни ведуть до колапсу "Енергоатому", "Гарантованого покупця", ТЕС і шахт.**

У галузі говорять про необхідність скасувати цінові обмеження на ринку електроенергії і погасити борги ДП "Енергоринок", які становлять біля 31 млрд грн.

<https://www.rbc.ua/ukr/news/neotlozhnye-mery-vyvesti-ukrainskuyu-energetiku-1587111822.html>

Додаткова інформація на цю тему – **БизнесЦензор, 21.04.2020 «Почему в Украине произошел энергетический кризис», Сергей Головнев.** В Украине нарастает энергетический кризис. Его главной причиной стал неконтролируемый прирост мощностей "зеленой" генерации в 2019 году, который совпал с падением потребления электроэнергии.

В особенно бедственном положении находится НАЭК "Энергоатом" – оператор четырех украинских АЭС. Сегодня компания – основной донор дешевого тарифа для населения и компенсации по "зеленому" тарифу.

В статье рассмотрены вопросы:

- Падение потребления электроэнергии
- ДТЭК, который все закрывает
- Причины кризиса по версии ДТЭК
- Как ДТЭК наказал сам себя
- "Зеленая" проблема
- "Энергоатом" за всех платит
- Кризис наступил
- Что будет?

Для выхода из ситуации гендиректор ДТЕК Максим Тимченко предлагает 6 шагов, первый из которых – назначение главы Минэкоенерго.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

https://biz.censor.net.ua/resonance/3189743/pochemu_v_ukraine_proizoshel_energeticheskii_krizis

Главком, 17.04.2019 «**70% українців опасаються веерних отключений електроенергії – дослідження**». На время карантин Верховная Рада запретила отключать свет гражданам, не заплатившим вовремя за электроэнергию. 70% украинцев ожидают, что из-за роста задолженности населения за потребленную электроэнергию во время карантин начнутся веерные отключения света.

Отвечая на вопрос, насколько возможны веерные отключения, 46% опрошенных отметили, что считают их очень вероятными, еще 24% – скорее вероятными.

Исследование является совместным проектом Медиа Группы Украина и исследовательской компании Gradus Research, проведенном на базе онлайн-платформы Gradus, 12 апреля методом самозаполнения. Объем выборки – 1000 респондентов в возрасте от 18 до 60 лет в городах с населением более 50 000. Погрешность выборки не превышает 3,12%. <http://glavcom.ua/ru/news/70-ukraincev-opasayutsya-veernyh-otklyucheniye-elektroenergii-issledovaniya-674089.html>

Обозреватель, 21.04.2020 «**Не блэкаут, а веерные отключения: Прокип о кризисе в энергетике**». Проблемы в энергоотрасли, усиленные ростом неплатежей населения за потребленную электроэнергию, могут привести к веерным отключениям света. Об этом заявил эксперт "Украинского института будущего" **Андріан Прокип...**

Ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://www.obozrevatel.com/economics/ne-blekaut-a-veernyie-otklyucheniya-prokip-o-krizise-v-energetike.htm>

УНІАН, 17.04.2020 «**Отопительный сезон завершился, но проблемы только начинаются**», Игорь Орел. <https://www.unian.net/economics/energetics/10963250-otopitelnyy-sezon-zavershilsya-no-problemy-tolko-nachinayutsya.html>

Obozrevatel, 16.04.2020 «**Ця криза створювалася місяцями та призведе до відключень світла – Іван Плачков**». <https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/tsya-kriza-stvoryuvavsya-misyatsyami-i-perevede-do-vidklyuchen-svitla-plachkov.htm>

ДТЕК, 14.04.2020

ДТЕК Енерго призупиняє підприємства ДТЕК Павлоградвугілля і три збагачувальні фабрики через погіршення ситуації в енергетиці України

У зв'язку з тривалою системною кризою в енергетичній галузі України 10 шахт і допоміжні підприємства об'єднання ДТЕК Павлоградвугілля, збагачувальні фабрики Павлоградська, Добропільська, Курахівська, а також Першотравенський ремонтно-механічний завод і Науково-виробничий центр ДТЕК з 20 квітня призупиняють роботу з видобутку і збагаченню вугілля, підготовки гірничих виробок, а також ремонту гірничо-шахтного обладнання. Підприємства переводяться на режим підтримки життєдіяльності, а співробітники виводяться до простою з оплатою згідно з колективним договором.

Системна криза в енергетичній галузі України, яка триває з минулого року, призвела до розбалансування енергосистеми України. Ручне регулювання ринку, непродумані рішення, відсутність координації галузі повністю дестабілізували роботу усіх вугільних підприємств.

На складах ТЕС і шахт накопичено понад 2,9 млн т незатребуваного вугілля.

Негативна ситуація посилюється через загальне падіння економіки і пандемію коронавірусу.

У зв'язку з незатребуваністю вітчизняної електроенергії, раніше ДТЕК Енерго вже був змушений призупинити 5 шахт ДТЕК Добропіллявугілля, шахту «Білозерська» і ЦЗФ Октябрська.

<https://energo.dtek.com/media-center/press/dtek-energo-priostanavlivaet-predpriyatiya-dtek-pavlogradugol-i-tri-obogatitelnye--fabriki-v-svyazi-s-ukhudsheniem-situatsii-v-energetike-ukrainy/>

Додаткова інформація на цю тему – Енергетичний Фронт, 17.04.2020 “Уряд має терміново розробити план порятунку вугледобувної галузі, – Волинець”.

Михайло Волинець зазначає, що простій “Павлоградвугілля”, який дає 60% видобутку вугілля в країні, призведе до низки негативних наслідків.

У зв'язку з зупинкою об'єднання “Павлоградвугілля” Україна втрачає 95% загального видобутку, потрібен терміново план порятунку вугільної галузі. Про це написав народний депутат України, голова Незалежної профспілки гірників України Михайло Волинець на своїй сторінці в Facebook. <https://efront.in.ua/electricity/uryad-maye-terminovo-rozrobyty-plan-poryatunku-vugledobuvnoyi-galuzi-volynech/>

«Журналіст», 20.04.2020 **«Закрили все підприємства «Павлоградугля»: український уголь замінюють російським».** Глава Незалежного профсоюзу гірників України **Михайло Волинець** заявив, що сьогодні, 20 квітня, всі 10 шахт, центральна обогатительна фабрика і допоміжні підприємства ПАО «ДТЭК Павлоградуголь» зупинили свою роботу. <https://journalist.today/zakrylis-vse-predpriyatija-pavlograduglja-ukrainskij-ugol-zamenjajut-rossijskim/>

Главком, 20.04.2020 **«До кризи і зупинки вуглепрому видобуток вугілля в Павлограді зростає завдяки інвестиціям – Чех».** «Давайте відстежимо, як в «Павлоградвугілля» зростає видобуток. У позаминулому році 19 мільйонів на поточний рік, в минулому на 20 мільйонів. До приватизації видобуток становив 10 мільйонів, це в 2004 чи 2005 році. Тобто, там планомірно і цілеспрямовано йшла робота інвестиційна», - сказав экс-заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України, експерт енергетичних ринків **Сергій Чех**.

«Це містоутворюючі підприємства і, звичайно, з зайнятістю проблеми, як всюди є, там будуть відчутніші. Тут розмови немає. «Павлоградвугілля» - це велике об'єднання. Там здійснювався, в тому числі і маневр робочої сили. Я знаю, там одну шахту закривали. Але там організована доставка робочих по інших підприємствах. Там закривалася шахта, якщо я не помиляюся, «Першотравнева», де закінчилися запаси. Люди були переведені на інші шахти. Це не маленька відстань. Не буду судити, 30-40 кілометрів. Але їх возили на роботу. Не довелося тоді людям самим ці питання вирішувати. Об'єднання всі ці питання вирішувало», - розповів Чех.

<https://glavcom.ua/economics/finances/do-krizi-i-zupinki-vuglepromu-vidobutok-vugillja-v-pavlogradi-rosla-zavdjaki-investitsijam-cheh-674540.html>

Енергетичний Фронт, 17.04.2020 **“Україна програвала локальну війну Кремлю”.** Енергетичний колапс в Україні сьогодні – результат роботи російських лобістів. Джерело: фейсбук-сторінка **Кирила Сазонова**, переклад з російської.

<https://efront.in.ua/electricity/ukrayina-prograla-lokalnu-vijnu-kremlyu/>

Главком, 14.04.2020 **«Україна повинна вирішити, чи потрібні їй 90 тисяч шахтарів і податки вугледобувної галузі».** <https://glavcom.ua/economics/finances/ukrajina-povinna-virishiti-chi-potribni-jiy-90-tisyach-shahtariv-i-podatki-vugledobuvnoji-galuzi-timchenko-670474.html>

БізнесЦензор, 15.04.2020 **“Глава “ДТЭК Энерго” Ахметова назвав причиною остановки крупнейшей угольной компании рекордные запасы угля”.**

<https://biz.censor.net.ua/news/3189090/glava-dtek-energo-ahmetova-nazval-prichinoyi-ostanovki-krupneyisheyi-ugolnoyi-kompanii-rekordnye-zapasy>

Мінекоенерго, 15.04.2020

**Уряд прийняв рішення щодо фінансування шахт,
роботи з ліквідації яких вже розпочато в попередні роки**

Кабінет Міністрів за пропозицією Мінекоенерго прийняв зміни до порядку використання коштів для виконання заходів щодо фінансування вугільних підприємств, що знаходяться в стадії ліквідації. Такі вугільні шахти не видобувають вугілля, але мають забезпечувати роботу водовідливних комплексів, здійснювати розрахунки за електроенергію та виплачувати заробітну плату своїм працівникам.

З метою приведення у відповідність до Закону України від 14.11.2019 № 294-ІХ «Про Державний бюджет України на 2020 рік» Уряд прийняв постанову, якою затвердив зміни до Порядку використання коштів, передбачених у Державному бюджеті на заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств.

«На останній Урядовій лінії майже половина дзвінків громадян стосувалась цієї проблеми. Ми виконали свої обіцянки і працюємо, щоб люди якомога скоріше отримали заробітну плату. Це особливо важливо під час епідемії коронавірусу», - зазначив заступник Міністра енергетики та захисту довкілля **Олексій Рябчин**.

Протягом 2020 року планується завершити в повному обсязі роботи та заходи, що передбачені проектами ліквідації 6 шахт, виконання яких розпочато ще понад 15 років тому. <https://menr.gov.ua/news/35098.html>

Корреспондент, 20.04.2020

Кризис в энергетике – это беда, о которой нельзя молчать

Виктория Гриб

С сегодняшнего дня остановилась работа десяти шахт и вспомогательных предприятий...

Я знаю, что сразу по окончании карантина горняки Павлограда, Мирнограда, Доброполья, Червонограда, Покровска, Первомайска, Лисичанска, Волыни, Донеччины приняли решение выдвигаться на Киев. А как иначе, если конструктивный диалог с властью о выходе из кризиса отсутствует?

Начать нужно с аудита деятельности руководства энергетического комитета Рады. Очень важно создать, наконец, антикризисный штаб во главе с премьер-министром. В состав штаба должны войти представители Минэкоэнерго, НКРЭКУ, Укрэнерго, крупные операторы в энергетике.

Нужно срочно пересмотреть прогнозный баланс электроэнергии на 2020 год и административные ограничения в энергетике, исключаящих действие полноценных рыночных механизмов. Ну и, конечно, погасить долги ГП "Энергорынок".

От Кабмина как никогда требуется быстрая реакция. Проблемы энергетики необходимо решать сейчас, иначе совсем скоро могут начаться веерные отключения электроэнергии, как в "лихих" 90-тых. <https://blogs.korrespondent.net/blog/events/4219633/>

**Інформація на цю тему – Цензор.нет, Obozrevatel, Главком, 16.04.2020
«Шахтеры и энергетика остались без работы и денег, - Тимошенко».**

https://censor.net.ua/news/3189496/shahtery_i_energetiki_ostalis_bez_raboty_i_deneg_timoshenko

Енергореформа, 15.04.2020

Кабмин перенес введение спецпошлин на импорт угля из РФ на 1 мая

Кабинет министров перенес с 15 апреля на 1 мая срок вступления в силу

специальных пошлин в размере 65% на импорт угля из России, изменил перечень видов угольной продукции, на который распространяется указанная пошлина.

Соответствующее решение о внесении изменений в правительственное постановление №624 было принято на заседании 15 апреля.

"Проект постановления Кабинета министров предлагает внести изменения в перечень видов угольной продукции, относительно которой при импорте взимается специальная пошлина в размере 65%", – зачитал министр развития экономики, торговли и сельского хозяйства **Игорь Петрашко** предлагаемые изменения перед их утверждением. При этом он не уточнил, каким образом указанный документ меняет перечень товаров, на которые распространяется спецпошлина.

<http://reform.energy/news/kabmin-perenes-vvedenie-spetsposhlin-na-import-uglya-iz-rf-na-1-maya-14138>

Мінекоенерго, 21.04.2020

Щодо захисту вітчизняної вугледобувної галузі

У процесі роботи над вирішенням питання захисту вітчизняної вугледобувної галузі стало нагальним розмежувати вугілля, що видобувається в Україні (енергетичних марок), та вугілля, яке Україна вимушена імпортувати (коксівних марок та антрацит).

З цією метою було схвалено постанову Кабінету Міністрів України від 18 березня 2020 р. № 261, якою внесено зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 624 “Питання запровадження спеціального мита на окремі товари походженням з Російської Федерації, що ввозяться на митну територію України”, якою з **15 квітня 2020 року запроваджується спеціальне мито у розмірі 65% на імпорт з РФ електричної енергії та усіх типів вугілля за виключенням антрацитового и коксівного, що, у свою чергу, сприятиме підтримці вітчизняного вуглевидобутку на вугледобувних підприємствах України усіх форм власності.**

Захист української вугільної промисловості є ще одним кроком до енергонезалежності нашої держави. <https://menr.gov.ua/news/35145.html>

Obozrevatel, 22.04.2020

Остановка лучших предприятий угледобычи и кризис "Энергоатома" приведут к отключениям света – Котко

Остановка крупных угледобывающих предприятий и кризис в НАЭК "Энергоатом" угрожает возвращению страны к практике массовых отключений света, заявил глава "Первой энергетической ассоциации Украины" **Василий Котко**.

"Павлоградуголь" – это одна из самых передовых компаний угольных в стране, наверное, самая передовая. Если остановилась такая компания, то что можно говорить о государственных шахтах, где ситуация на порядок хуже? Также я хотел бы подчеркнуть о том, что сейчас в критической ситуации находится компания "Энергоатом", где действительно людям не хватает денег на зарплату, на меры безопасности, на закупку оборудования ремонтного, необходимого для поддержания безопасной работы блоков, для закупки топлива", - сказал Котко.

Он подчеркнул, что кризис сейчас не только в угледобывающей отрасли, он уже охватывает весь энергосектор, и если правительство не предпримет немедленных действий, уже осенью в стране начнутся массовые отключения света.

"Если не принять срочно антикризисный план, то уже, я думаю, к осени можем попасть в полосу так называемых блэкаутов", - сказал Котко.

<https://www.obozrevatel.com/economics/ostanovka-luchshih-predpriyatij-ugledobyichi-i-krizis-energoatoma-privedut-k-otklyucheniyam-sveta-kotko.htm>

КосаткаМедіа, 14.04.2020

Ще не готові, – експерт про ринок газу для побутових споживачів

Для вільного вибору постачальників газу для побутових споживачів ще є ряд перешкод. Про це під час онлайн-зустрічі на тему «Безперебійність стратегічних послуг в умовах критичного падіння платежів», організовану Energy Club, сказав голова Асоціації газового ринку України **Денис Сенектутов**.

Він нагадав – з 1 травня фактично втрачає чинність постанова, яка покладає на визначене коло суб'єктів спеціальні обов'язки. Сенектутов вважає, що не коректно говорити, що це «відкриття ринку», це може розцінювати як механізм, який збільшує конкуренцію на ринку. Адже за законом України про ринок природного газу не було заборонено постачальникам газу, які отримали ліцензію, постачати газ на ринкових умовах побутовим споживачам. У ситуації кількох попередніх років, коли зростала ціна на газ, а також обмеження по торговій націнці в 2,5 %, постачальникам просто не було вигідно виходити в цей сегмент ринку.

Він вважає, що зараз не та ситуація і не той час, коли б споживачі були готові шукати собі нових постачальників газу. Зокрема, вони недостатньо обізнані – де їх шукати. І хоча потенційно таких постачальників на ринку – 650, мало хто з них заявляє про готовність постачати газ побутовим споживачам. Крім того, доступ до національного здобутку зараз монополює «Нафтогаз».

До всього, додав Сенектутов, якщо споживач неактивний, необізнаний – у нас немає за законом постачальника останньої надії, який мав би забезпечити споживача упродовж 60 днів, якщо він не знайшов собі постачальника. Також експерт зауважив, що вважає неприпустимість змін, проект яких схвалений НКРЕКП, яким фактично всі чинні постачальники залишаються після скасування спец обов'язків з боргами, оскільки фактично пропонується споживачам можливість переходити до нових постачальників із боргами. Нагадаємо, на думку виконуючого обов'язки голови правління НЕК «Укренерго» **Володимира Кудрицького**, українській енергосистемі не так страшно складне балансування, як борги та криза неплатежів.

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/eshche-ne-gotovy-ekspert-o-rynke-gaza-dlya-bytovyh-potrebiteley>

КосаткаМедіа, 23.04.2020

Рабінович: режим ПСО дав можливість підготуватися всім гравцям ринку газу

Режим спеціальних цін на ринку газу буде скасований, ринок газу для побутових споживачів треба відкривати. І хоча ще є над чим працювати, до цього готові і споживачі, і учасники ринку. Про це під час відеоконференції «ПСО на ринку газу: сподівання та реалії», організованої Energy Club, сказав директор «Газопостачальної компанії «Нафтогаз України» **Максим Рабінович**.

«Складно недооцінити таке поняття, як монетизація субсидій, який сьогодні дозволяє кожному гравцю увійти на ринок (газу – ред.) і не мати проблем. Це величезний крок, який зробила держава. Він був болючим з точки зору

впровадження, але сьогодні показав свою ефективність», – зазначив Рабінович. Він відмітив професійні дії НКРЭКУ і профільного міністерства, які багато чого зробили, щоб ринок ПСО був збалансований. «Але ПСО сьогодні себе вичерпало. Клієнти готові до того, щоб самостійно керувати своїм обсягом споживання і ціною споживання. Вони хочуть особисто вибирати ціну і впливати на неї, як домогосподарства, а не отримувати її раз в місяць у вигляді постанови, не розуміючи, як це пов'язано з тим самим ринком», – пояснив він Рабінович впевнений, що і учасники ринку готові до скасування ПСО – значна частина постачальників газу діджиталізовані, працюють «обличчям до клієнта». Готові зайти на роздрібний ринок газу і зовнішні постачальники, але їх поки недостатньо, зазначив представник «Нафтогазу». Щоб постачальники прийшли на цей ринок – необхідно спростити процедуру зміни постачальника.

«Щоб людина могла поміняти постачальника – облгаз не повинен мати ніякого впливу на клієнта», – відзначив топ-менеджер «Нафтогазу». Процедура зміни постачальника – це питання, над якими ще потрібно працювати. Хоча в питанні відкриття роздрібного ринку газу не можна бути на 100% готовими до конкретної дати, вважає Рабінович. Головні питання неможливо закрити, їх потрібно постійно вдосконалювати. <https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/rabinovich-pso-dal-vozmozhnost-podgotovitsya-vsem-igrokam-rynka-gaza>

LB.ua, 24.04.2020

Кабмін об'язал "Нафтогаз" поставлять газ населению по сниженным ценам до июля, для предприятий ТКЭ - до мая 2021

Постановление правительства датировано 24 апреля.

Кабинет министров продлил действие положения о наложении специальных обязательств (ПСО) НАК "Нафтогаз Украины" по поставке газа населению до 1 июля, говорится в постановлении Кабмина № 303 от 24 апреля.

Для предприятий тепловой коммунальной энергетики (ТКЭ) Кабмин продлил действие ПСО "Нафтогаза" до 1 мая 2021 года. Также Кабмин продлил обязательство "Нафтогаза" на приобретение газа у государственных газодобывающих компаний "Черноморнефтегаз" и "Укргаздобыча" до 1 июля для формирования ресурса для бытовых потребителей и до 1 мая 2021 года для формирования ресурса для производителей тепловой энергии.

Как сообщалось, "Нафтогаз" снизил на апрель цену на природный газ для населения на условиях положения о наложении специальных обязанностей на 14,8%, или на 503 гривны/тыс. куб. м, до 2 897 гривен/тыс. куб. м (без НДС, наценки газбытов и расходов на транспортировку газа магистральными и распределительными трубопроводами) по сравнению с мартом.

С 1 января 2020 года "Нафтогаз" осуществляет продажу/поставку газа согласно ПСО по ценам, которые устанавливаются продавцом (поставщиком) и покупателем (потребителем), но не выше уровня, который, в частности, учитывает среднеарифметическое значение фактических цен (End of Day) газа на следующие сутки поставки газа (Day-Ahead and Weekend) на нидерландском газовом хабе (ТТФ) за период 1-22 числа месяца поставки газа в соответствии с информацией биржи Powernext/ЕЕХ, разницу (спред) между ценой на хабе ТТФ и границе Украины и тариф на услуги транспортировки газа для точки входа в

Украине на межгосударственном соединении с Польшей/Словакией/Венгрией.

https://lb.ua/economics/2020/04/24/456148_kabmin_obyazal_naftogaz_postavlyat.html

Центр досліджень енергетики, 16.04.2020

Найбільші недонадходження до бюджету — від ренти на газ та акцизу з електроенергії, — ДПС

«Найбільші статті недовиконання й щодо березня, і щодо першого кварталу є традиційними — це рента на газ, акцизний податок з електроенергії», — сказав голова Державної податкової служби **Сергій Верланов**.

Він зауважив, що за підсумками першого кварталу ДПС виконала індикативний план Мінфіну на 95%. При цьому 5% недовиконання податкових надходжень – це в абсолютних цифрах 6,5 млрд грн, з яких 5,5 млрд грн – недонадходження від рентної плати за газ.

«Те саме стосується і ринку електроенергії: ми бачимо невиконання приблизно 1,1 млрд грн, у зв'язку з тим, що розрахунки, які закладені в бюджет, не врахували зміну моделі ринку електроенергії», - додав очільник ДПС.

На жаль, падіння надходжень до державного бюджету в усьому світі, констатував Верланов, адже «ми всі з вами живемо не у вакуумі. У березні трапилися ті події, які визначають на сьогодні життя всього світу».

За його словами, багато країн закриває квартал в середині або кінці квітня, але приклад тих держав, щодо яких уже є статистика, наприклад, Литви, свідчить про те, що «в березні в них недовиконання податкових надходжень становило 15%. У нас же – 5,8%». <http://eircenter.com/novunu/najbilshi-nedonadhodzhennya-do-byudzhetu-vid-renti-na-gaz-ta-6426>

КосаткаМедіа, 17.04.2020

З 20 квітня споживачі зможуть отримати кошти за «Газовий запас» - Коболєв

Керівник НАК «Нафтогаз України» **Андрій Коболєв** повідомив у Facebook, що з 20 квітня учасники програми «Газовий запас» можуть звертатись до своїх постачальників газу і розпоряджатись зекономленими коштами. «Спеціалісти Нафтогазу вже провели звірку даних з усіма газопостачальними компаніями, які продавали газ в рамках акції. Ми направили кошти за невикористаний ресурс «Газового запасу» на рахунки газзбутів», - повідомив Коболєв. Споживачі зможуть повернути кошти або зарахувати їх для оплати газу в майбутньому.

Нагадаємо, у серпні «Нафтогаз» анонсував програму, за якою побутові споживачі змогли у вересні придбати газ за низькою літньою ціною - 4874,24 грн за 1 тис. куб. м. <https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/s-20-aprelya-potrebiteli-smogut-poluchit-sredstva-za-gazovyy-zapas-kobolev>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 18.04.2020 "Нафтогаз" направил средства газсбытам для компенсаций участникам программы "газ про запас" – Коболєв". Участники программы "газ про запас" могут с 20 апреля обратиться к своим поставщикам для возмещения ценовой разницы.

Глава "Нафтогаз" **Андрей Коболєв** в конце марта сообщил, что компания возместит ценовую разницу участникам программы "газ про запас" в конце апреля-начале мая через систему газсбытов.

"Мы предусмотрели пункт, что если цена на рынке, или та цена, по которой мы будем поставлять газ, будет меньшей, чем цена "газ про запас", то мы разницу

вернем. Т.е. фактично наші потребителі отримали страховку, якщо б ціна почала рости, а якщо вона стане меншою, ми повертаємо різницю. Як по мені, це максимально лояльні та максимально чесні умови, які ми зробили для захисту українських потребителів", – відзначив голова НАК.

<http://reform.energy/news/naftogaz-napravil-sredstva-gazsbytam-dlya-kompensatsiy-uchastnikam-programmy-gaz-pro-zapas-kobolev-14170>

КосаткаМедіа, 17.04.2020

ОГТСУ анонсував знижку в 40% для європейських трейдерів

Керівник «Оператора ГТС України» **Сергій Макогон** повідомив у Facebook, що ОГТСУ, «Нафтогаз» спільно зі словацьким оператором ГТС - компанією Eustream, створили спільний продукт для західних трейдерів, який дозволить їм зберігати газ в українських ПСГ.

«Short-haul від Оператор ГТС України + "митний склад" від Нафтогаз України - Naftogaz + новий продукт від компанії Eustream створюють економічно привабливу можливість для європейських трейдерів зі зберігання газу в українських ПСГ», - повідомив він. Тепер трейдери при покупці потужностей у Словаччині для транспортування газу в Україну, для сезонного зберігання газу і подальшого його вивезення можуть отримати знижку на такі потужності у Словаччині до 40%.

Сезон закачування газу тільки починається, тому вже в цьому році західні трейдери зможуть скористатися цим продуктом, а Україна отримає додатковий дохід від використання своєї потужної інфраструктури ГТС і ПСГ.

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/ogtsu-anonsiroval-skidku-v-40-dlya-treyderov>

КосаткаМедіа, 20.04.2020

Загрози «Нафтогаза» на ринку газу побутових споживачів: думка експерта

«Нафтогаз» при виході на ринок побутових споживачів газу може використати своє домінуюче становище на ринку і поглибити проблему небалансів газу. Таку думку висловив газовий експерт **Ярослав Диковицький** під час відеоконференції у Energy Club. Він нагадав, що 3 березня «Нафтогаз» повідомив, що починає інформаційну кампанію, яка є частиною підготовки до продовження газової реформи та розширення присутності групи «Нафтогаз» на роздрібному ринку газу.

25 березня НКРЕКП спростила для побутових споживачів перехід до нового постачальника газу, дозволивши такий перехід навіть за наявності заборгованості перед попереднім постачальником...

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/ugrozy-naftogaza-na-rynke-gaza-bytovyh-potrebiteley-mnenie-eksperta>

КосаткаМедіа, 25.04.2020

У НКРЕКП підтримують відкриття ринку газу для населення

Регулятор повністю підтримує відкриття ринку природного газу для населення, але – з захисними запобіжниками для споживача. Про це під час відеоконференції «ПСО на ринку газу: сподівання та реалії», організованої Energy Club, сказала директор департаменту з регулювання відносин у нафтогазовій сфері НКРЕКП **Тетяна Рябуха**. Вона зазначила, що 1 травня вже зовсім скоро, а учасники

ринку досі не розуміють, що саме відбудеться з ПСО – чи воно відміниться автоматично, чи його продовжать, і як саме і чи надовго.

«Ми повністю за те, щоб цей ринок відкривався з точки зору такого споживача як населення. Але ми хочемо, щоб були якісь захисні механізми, щоб саме населення – найвразливіший споживач – був забезпечений природним газом. Тому ми готові до будь-якого спілкування, пропозицій», – відзначила Рябуха. Вона додала, що на сайті Нацкомісії оприлюднений проект договору про зміну постачальника. У НКРЕКП готові публічно його обговорювати і вдосконалювати, щоб споживач вільно міг змінити собі постачальника.

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/v-nkreku-podderzhivayut-otkrytie-rynka-gaza-dlya-naseleniya>

Мінекоенерго, 21.04.2020

Щодо ціни природного газу для побутових споживачів

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867 встановлено, зокрема, порядок продажу/постачання природного газу НАК «Нафтогаз України» для постачальників природного газу, що постачають природний газ побутовим споживачам (облгазам).

Ціна залежить від певних факторів і може щомісячно змінюватись. Із ціною продажу НАК «Нафтогаз України» природного газу для побутових споживачів в певному місяці можна ознайомитись перейшовши за посиланням:

Міністерство звертає увагу, що в загальну роздрібну ціну природного газу входять також: торгова націнка постачальника природного газу (газбути), яка становить 2,5% від ціни продажу НАК «Нафтогаз України», тариф оператора магістральних газопроводів (124,16 грн/тис.куб.м) та ПДВ.

Окремо сплачується послуга розподілу природного газу за тарифами (в кожній області різні) встановленими НКРЕКП. <https://menr.gov.ua/news/35144.html>

Мінекоенерго, 21.04.2020

Щодо норм споживання природного газу

для побутових споживачів у разі відсутності газових лічильників

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.02 2019 № 143 встановлені наступні норми споживання, застосування яких здійснюється з 9 серпня 2018 року:

Вид споживання	Одиниця виміру	Норма споживання
Плита газова за наявності централізованого постачання гарячої води	куб. метрів людино-місяць	3,28
Плита газова у разі відсутності централізованого постачання гарячої води та газового водонагрівача	-"	5,39
Плита газова та газовий водонагрівач	-"	10,49

Примітка. У період відсутності централізованого постачання гарячої води норма споживання природного газу на плиту газу встановлюється 5,39 куб. метра на людину на місяць.

Строк відсутності постачання гарячої води (понад 6 годин на добу у разі цілодобового водопостачання або понад 30 відсотків загального часу подавання

води за добовим графіком), в який не включається перерва в його постачанні у нічний час (з 24 до 6 години), фіксується у двосторонньому акті, що підписується теплопостачальною організацією та оператором газорозподільної системи і є підставою для перерахунку побутовим споживачам плати за постачання гарячої води та природний газ.

За згаданий період побутові споживачі не здійснюють плату за користування централізованим постачанням гарячої води. Оператор газорозподільної системи після закінчення півріччя надсилає абонентові перерахунок за спожитий природний газ у період відсутності централізованого постачання гарячої води.

<https://menr.gov.ua/news/35143.html>

Енергореформа, 21.04.2020

"Укртрансгаз" призвал Кабмин отменить финобеспечение при закачке газа в ПХГ в режиме "таможенного склада"

АО "Укртрансгаз" просит Кабинет министров Украины отменить введенное постановлением № 979 от 27 ноября 2019 года обеспечение по уплате таможенных платежей при размещении природного газа на хранение в режиме "таможенный склад".

"Необходимость обеспечения таможенных платежей в размере не менее 20% таможенной стоимости размещаемого природного газа значительно уменьшает экономическую привлекательность услуги "таможенный склад". Дополнительные сложности возникают для компаний-нерезидентов с поиском украинских партнеров, которые обеспечат за них таможенные платежи на территории Украины", - говорится в пресс-релизе УТГ.

В компании обращают внимание, что количество компаний, прежде всего иностранных, хранящих газ в украинских ПХГ, может значительно уменьшиться, а привлечение новых заказчиков услуг хранения газа - осложниться.

"Это, соответственно, приведет к сокращению отчислений со стороны АО "Укртрансгаз" в государственный бюджет и ослабление позиции Украины на европейском рынке газа", - отмечается в сообщении.

<http://reform.energy/news/ukrtransgaz-prizval-kabmin-otmenit-finobespechenie-pri-zakachke-gaza-v-pkhg-v-rezhime-tamozhennogo-sklada-14179>

Бизнес Цензор, 21.04.2020

"Укргаздобыча" подписала контракт с румынской Expert Petroleum на управление газовыми месторождениями

Госкомпания "Укргаздобыча", которая входит в Группу Нафтогаз, заключила соглашение с румынской компанией Expert Petroleum на управление газовыми месторождениями на западе Украины для увеличения объемов добычи газа. Об этом сообщил первый заместитель гендиректора "Укргаздобычи" Александр Романюк и представители Expert Petroleum в ходе онлайн пресс-конференции.

По словам Романюка, контракт заключен на 15 лет с возможностью пролонгации еще на 10 лет.

В декабре 2019 года "Укргаздобыча" завершила первый раунд конкурса на заключение договоров по увеличению добычи в двух группах газовых месторождений в Западном регионе.

Коммерческие переговоры велись с двумя участниками: румынской Expert Petroleum Solutions SRL и китайским консорциумом компаний "Энергетическая инженерия Синьцзян Бейкен" и "Нефтяная инженерия Чжунши Шэнли".

https://biz.censor.net.ua/news/3190377/ukrgazdobycha_podpisala_kontrakt_s_rumynskoyi_expert_petroleum_na_upravlenie_gazovymi_mestoroideniyami

КосаткаМедіа, 21.04.2020

«Укртрансгаз» просить Кабмін скасувати митні платежі при зберіганні газу в режимі «Митний склад»

Компанія «Укртрансгаз» звернулася до Кабінету Міністрів України з проханням скасувати зобов'язання зі сплати митних платежів при розміщенні природного газу для зберігання у режимі «Митний склад», повідомляє пресслужба.

Зазначається, що з листопада 2019 року користувачі «митного складу» під час закачки мають забезпечувати «фінгарантії» - митні платежі у розмірі щонайменше 20% митної вартості розміщуваного природного газу. Іноземні трейдери, відповідно, почали шукати інші можливості для сезонного зберігання газу...

Нагадаємо, що режим «Митний склад» передбачає зберігання газу в українських ПСГ до 1095 днів без сплати митних платежів. На 01.01.2020 обсяг природного газу в режимі «Митного складу», що зберігали 29 контрагентів, становив 8,2 млрд куб. м (близько 30% від загального обсягу зберігання газу), з них природний газ нерезидентів – 2 млрд куб. м.

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/ukrtransgaz-prosit-kabmin-otmenit-tamozhennye-platezhi-pri-hranenii-gaza-v-rezhime-tamozhennyi-sklad>

КосаткаМедіа, 24.04.2020

Потрібно розділити населення і ТКЕ, – експерт про роздрібний ринок газу

Борги за тепло є свідченням того, що теплокомуненерго в моделі ринку газу треба розглядати окремо від індивідуальних споживачів газу. І доки цю проблему не вирішити – відмінити ПСО рано. Таку думку під час відеоконференції «ПСО на ринку газу: сподівання та реалії», організованої Energy Club, висловив народний депутат, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Олексій Кучеренко**.

«Населення – це одне, теплокомуненерго – це абсолютно окремий суб'єкт. Тому що яка б не була бідна бабуся, яка споживає газ індивідуально, вона отримує монетизовану субсидію, може прикрутити споживання. Якщо їй буде дуже дорого – опалюватиме єдину кімнату, або зовсім відключиться і опалюватиметься дровами тощо, але вкладеться в ці рахунки. А ТКЕ – а це ми з вами в містах – позбавлені цієї можливості. Тому вони перетворилися на бездонну бочку, яка споживає ресурс, борги накопичуються, і ніхто не знає, що далі робити», – пояснив Кучеренко. Він додав, що головна проблема – страшна диференціація населення по доходах. Саме вона робить неможливою повноцінний ринок газу, ринок електроенергії. І саме вона стала причиною, що провалилася житлова реформа по колективному управлінню багатоквартирним будинком. На думку експерта, потрібно продовжувати режим ПСО, бо інакше – буде колапс. До якого часу продовжувати – залежатиме від учасників ринку, НКРЕКП, міністра. Але ринок рано чи пізно має запрацювати, переконаний нардеп.

Нагадаємо, директор «Газопостачальної компанії «Нафтогаз України» **Максим Рабинович** вважає, що споживачі і учасники ринку готові до скасування ПСО і відкриття роздрібного ринку газу, хоча ще й потрібно вирішити певні проблеми. <https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/nuzhno-razdelit-naselenie-i-tke-ekspert-pro-roznychnyy-rynok-gaza>

LB.ua, 30.04.2020

Ограничения по смене поставщиков тормозят запуск рынка газа для населения, - Коболев

В Нафтогазе надеются, что НКРЭКУ ликвидирует нерыночное монопольное ограничение для частных газосбытов.

«Но пока что мы, к сожалению, почти не продаем без посредников газ конечному украинскому потребителю в категории населения, потому что действующий поставщик просто не дает возможности своим клиентам уйти от него, ссылаясь на те или иные долги. Выяснить историю и происхождение этих долгов в основном очень сложно, но процесс смены поставщика они блокируют», – говорит глава правления НАК «Нафтогаз Украины» Андрей Коболев. – Поэтому это ограничение нужно срочно снимать. Этот шаг сделает рынок для населения прозрачным, цивилизованным и конкурентным. А это в свою очередь еще больше будет снижать цены».

«Если бы регулятор – НКРЭКУ – принял решение и разрешил потребителю свободно менять своих поставщиков, тогда потребители, которые не хотели бы покупать топливо у нынешних газосбытов, могли бы выбрать другого поставщика. Таким образом уже начал бы формироваться конкурентный рынок. Чем больше будет поставщиков, тем большим будет предложение и соответственно меньшей будет и цена для украинского домохозяйства», - уверен Андрей Коболев.

Напомним, что Кабинет министров Украины продлил наложение на НАК «Нафтогаз» спецобязательств по продаже газа для нужд населения и религиозных организаций до 1 июля 2020 года, для производителей тепловой энергии – до 1 мая 2021 года. https://lb.ua/economics/2020/04/30/456473_ogranicheniya_smene_postavshchikov.html

Інформація на цю тему – День, 29.04.2020 «Конкуренция за потребителя», Алексей Савицкий. Андрей Коболев: Рынок газа нужно открыть для всех поставщиков — пусть борются за клиента

<https://day.kyiv.ua/ru/article/ekonomika/konkurenciya-za-potrebitelya>

Енергетичний Фронт, 30.04.2020

«Оператор ГТС» уклад шість угод про постачання електричної енергії на загальну суму 372 млн грн

ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» АТ «Магістральні газопроводи України» у квітні за результатами тендерів уклало шість угод про постачання електричної енергії на загальну суму 371,73 млн грн.

Про це повідомляється у системі «Прозорро».

Сума угод на третину нижча від загальної очікуваної вартості закупівель у 546,65 млн грн.

Загалом замовляють 260,10 млн кіловат-годин електроенергії по всій території України.

Фактична ціна кіловат-години буде розрахована за формулою Цфакт. + Цп + Цпосл., де:

- Цфакт. – фактична ціна купівлі постачальником електроенергії в розрахунковому періоду на РДН/ВДР, грн (без ПДВ), з урахуванням обов'язкових податків (крім ПДВ), зборів та платежів, що передбачені правилами ринку, законодавством та іншими нормативними документами, яка в будь-якому разі не перевищує договірну ціну;

- Цп – регульований тариф на послуги з передачі електроенергії, грн (без ПДВ). У випадку зміни тарифу для розрахунку застосовується тариф, який діє на момент надання послуг;

- Цпосл. – ціна послуг постачальника, грн (без ПДВ), що безпосередньо пов'язані із забезпеченням постачання електроенергії споживачу, яка наведена нижче.

Потім на результат розрахунку за наведеною формулою нараховується 20% ПДВ. Детальніше розглянути текст статті можна за посиланням:

<https://efront.in.ua/gas/operator-gts-uklav-shist-ugod-pro-postachannya-elektrychnoyi-energiyi-na-zagalnu-sumu-372-mln-grn/>

КосаткаМедіа, 21.04.2020

Україна може запропонувати інфраструктуру для зберігання нафти – Вітренко

Виконавчий директор НАК «Нафтогаз» **Юрій Вітренко** написав у Facebook, що Україна зараз може виграти на фоні проблем із нафтою у світі. Країна може запропонувати свою розвинену інфраструктуру для зберігання сировини.

«В Україні є величезна нафтотранспортна система, де можна зберігати нафту, один працюючий завод (Кременчук) зі значними ємкостями для зберігання, а також багато нафтопереробних заводів, які давно зупинені, але на яких принаймні були такі ємкості», - написав він. За його словами, бізнес зі зберігання нафти є найбільш прибутковим зараз.

Він також зазначає, що в Міноборони було величезне сховище на 1 млн тон. Вітренко також додав, що з газом ситуація інша, проте «може наші газосховища теж скоро стануть найбільш прибутковим бізнесом». Нагадаємо, ціна нафти WTI почала відновлюватись після від'ємного значення.

20 квітня за даними торгів Нью-Йоркської товарної біржі станом на 21:46 по Києву котирування нафти WTI впали більш ніж на 100%, знизившись до \$-37,63 за барель. <https://kosatka.media/uk/category/neft/news/ukraina-mozhet-predlozhit-infrastrukturu-dlya-hraneniya-nefti-vitrenko>

Інформація на цю тему – Енергетичний Фронт, 21.04.2020 «Потрібно не прогавити час й заповнити сховища нафтою — Вітренко».

<https://efront.in.ua/other/potribno-ne-progavyty-chas-j-zapovnyty-shovyshha-naftoyu-vitrenko/>

Бизнес Цензор, 21.04.2020

"Укртранснафта" начала закупку подешевевшей нефти для создания резервов

Оператор нефтетранспортной системы Украины – государственная компания "Укртранснафта" начала закупку нефти для пополнения собственных резервов.

Первый танкер Free Spirit с примерно 80-90 тыс. тонн нефти сорта Azeri Light вечером 21 апреля прибудет на морской нефтяной терминал "Пивденный".

"Укртранснафта" володеет 11 резервуарными парками общей емкостью 1,08 млн кубометров.

Система магистральных нефтепроводов "Укртранснафты" имеет общую протяжность 4,77 тыс. км и проходит по территории 19 областей Украины. Пропускная способность системы на входе 114 млн т/год, на выходе 56,3 млн т/год.

В состав нефтетранспортной системы входит МНТ "Пивденный". Он введен в эксплуатацию в 2001 году для перевалки сырой нефти. Его проектная мощность составляет 14,5 млн тонн в год. Объем резервуарного парка — 200 тыс. куб. м. Причал терминала позволяет принимать суда с дедвейтом от 35 до 150 тыс. тонн (максимальная осадка судна 13,8 м).

https://biz.censor.net.ua/news/3190391/ukrtransnafta_nachala_zakupku_podeshevsheyi_nefti_dlya_sozdaniya_rezervov

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 22.04.2020

Ціни на нафту до 40 доларів за барель встановляться лише до кінця року
Фрагменти із інтерв'ю директора спеціальних проєктів
Науково-технічного центру «Психея» Геннадія Рябцева

Олег Громов

— Оцінки, якими оперують найвпливовіші експерти, свідчать, що запасів нафти у світі чимало. Тому вважаю: розмови, що нафти нам вистачить лише на 50 років, неправильні. Представники найбільших видобувних компаній заявляють: до 2041 року обсяги видобутку нафти істотно зростатимуть, адже відбувається технологічна революція в цій галузі.

— За нашими прогнозами, зростання вартості нафти до \$40-45 за барель можливе лише до кінця року. Адже нині у світі значно скоротився попит на нафту.

— Щоб виробляти нафтопродукти і це було дуже вигідно, треба видобувати сировину. Звісно, куплені за кордоном нафтопродукти дорожчі за власні. В Україні, як на мене, є три шляхи в цьому сенсі. Перший — можемо взагалі відмовитися виробляти бензин та дизпаливо. Але цей шлях неправильний. Другий — збільшити обсяги власного видобутку нафти. Для цього треба змінювати державну політику в цій галузі. Третій — модернізувати свої НПЗ. Але для цього потрібні великі кошти і хороший інвестор.

Ознайомитись з повним текстом інтерв'ю можна за посиланням:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/gennadij-ryabcev-cini-na-naftu-do-40-dolariv-za-ba/>

Додаткова інформація на цю тему – БизнесЦензор, 23.04.2020 «Как долго могут падать цены на нефть», Александр Мартіненко, глава департамента группы ІСУ по корпоративному аналізу.

Значительный переизбыток нефти на глобальном рынке может сохраняться как минимум в течение 2 квартала этого года.

В статье рассмотрены вопросы:

Нефть в США уже практически "некуда девать"

Производители не успевают снизить нефтедобычу вслед за падением спроса

Переизбыток с неопределенным сроком

Низкие цены на нефть несут Украине не только пользу

З текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

https://biz.censor.net.ua/columns/3190984/kak_dolgo_mogut_padat_tseny_na_neft

КосаткаМедіа, 27.04.2020

«Укртранснафта» пропонує Кабміну організувати правові засади для зберігання нафти

«Укртранснафта» пропонує Міністерству фінансів України розробити нормативно-правові засади для зберігання нафти на потужностях нафтотранспортної системи України (НТС) в режимі «митний склад», повідомляє пресслужба.

«Зауважимо, що для якомога більшого залучення замовників послуг зі зберігання нафти в режимі «митний склад» доцільно передбачити їх звільнення від сплати митних платежів при розміщенні нафти на зберігання, оскільки встановлення збору щонайменше на рівні 20% від митної вартості товару в рази зменшує економічну привабливість такої послуги», - йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, керівник групи підтримки України з питань енергетики та навколишнього середовища ЄК **Торстен Воллерт** заявив, що Україні варто активізувати роботу над законопроектом про створення мінімальних запасів нафти й нафтопродуктів.

<https://kosatka.media/uk/category/neft/news/ukrtransnafta-predlagaet-kabminu-organizovat-pravovye-osnovy-dlya-hraneniya-nefti>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 24.04.2020 "Украине следует ускорить законопроект о минимальных запасах нефти – Воллерт". "ЕС поддерживал разработку законопроекта о создании национальных резервов нефти и нефтепродуктов. Этот законопроект, я думаю, готов. Когда-то он прошел одобрение министерства и настоящее время, по моей информации, он лежит в Кабмине. Мне кажется, что сейчас было бы важно для энергобезопасности страны, актуализировать при необходимости этот законопроект, внести его в Верховную Раду, чтобы она могла побыстрее рассмотреть этот важный вопрос пока цены на нефть низкие", – сказал руководитель группы поддержки Украины по вопросам энергетики и окружающей среды Европейской Комиссии **Торстен Воллерт** 23 апреля на организованной Европейской бизнес ассоциацией (ЕБА) онлайн-встрече, посвященной энергобезопасности страны в условиях кризиса.

<http://reform.energy/news/ukraine-sleduet-uskorit-zakonoproekt-o-minimalnykh-zapasakh-nefti-predstavitel-ek-vollert-14214>

112.ua, 27.04.2020

Що буде з цінами на паливо?

Група "Нафтогаз" звернулася до Міністерства фінансів України з метою отримання дозволу на створення митного складу на базі своїх потужностей для надання послуги зі зберігання нафти, повідомив голова правління НАК **Андрій Коболєв**. "Ми зіткнулися з проблемою, про яку поінформували Міністерство фінансів, що для надання послуг зі зберігання нам треба отримати дозвіл митного ліцензійного складу, оскільки більшість цієї нафти в Україні в майбутньому не перероблятиметься", - сказав він в ефірі "Україна 24". За словами голови НАК, щоб зацікавити постачальників нафти в послугі з її тимчасового зберігання, в Україні необхідно надати можливість не сплачувати ПДВ під час ввезення сировини.

<https://ua.112.ua/statji/palyvo-na-ukrainskykh-azs-prodovzhuie-deshevshaty-ale-tse-nenadovho-534220.html>

♦ ***Енергоринок, НКРЕКП, тарифна політика – плани, здобутки, помилки***

КосаткаМедіа, 14.04.2020

**Іван Григоруک: ненормально, що електроенергетика зараз керується вручну
Фрагменти з інтерв'ю віцепрезидента Energy Club, члена Правління НТСЕУ,
провідного консультанта Energopartner Consulting Івана Григорука**

Яніна Ткачук

Споживання електроенергії за останній місяць просіло приблизно на 7,7%, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Зокрема, споживання електроенергії машинобудівною промисловістю впало на 18,3%, металургійною – на 8,2%, електротранспортом – на 4,5%, комунально-побутовими споживачами – на 7,7%. Незважаючи на те, що населення перебуває переважно вдома через карантин, споживання електроенергії також впало – на 3,2%, якщо оцінювати по платежах. Вироблення електроенергії також зменшилось. У нас основа в структурі виробітку електроенергії – атомна енергетика, а вона переживає не найкращі часи. Атомники ще й дотують відновлювані джерела енергії, продаючи Гарпоку електроенергію по мінімальному фіксованому тарифу, який навіть не покриває затрат. Але й по цьому тарифу Гарпок з ними не розраховується...

Поточний стан енергетичного сектору країни є в край складним, з негативним значенням, через великі суми по перехресним субсидіям та іншим супутнім проблемам. Тому «Гарантований покупець» теж перебуває не в найкращому становищі...

...а тут ще загальна виробітка усіх зелених потужностей у березні перевищила загальну потужність ТЕС та ТЕЦ, які грають основну роль у балансуванні, і це теж – велика загроза.

Завдяки професійній роботі диспетчера НЕК «Укренерго», що займається первинним, вторинним та третинним регулюванням, колапсу не стається, В деяких випадках диспетчер видає до 360-380 команд за добу. Але це фактично керування в ручному режимі. Люди, замість того, щоб тільки контролювати автоматику, взяли на себе основний тягар по регулюванню роботи Об'єднаної енергосистеми. Щоб вона, як то кажуть, не «лягла». Це ненормальна ситуація. В Німеччині диспетчер видає 10-15 команд. А у нас – понад 300.

Страждає генерація. У нас питання балансування – це теплові станції, в основному, з ГАЕС. Іноді вони працюють в насосному режимі майже цілодобово.

Теплові станції й так майже всі в одноблочному режимі працюють, у них іде розвантаження блока до нуля, а потім вони повинні за командою підняти блок, вийти на повну потужність. Уявіть, яке у нас іде переспалювання вугілля. Крім впливу на саме обладнання, шкідливі викиди в атмосферу збільшуються в рази...

Наразі неможливо ліквідувати «Гарантованого покупця» і передати його функції «Енергоатому», у нього є борги та зустрічні зобов'язання. Це так само, як з «Енергоринком» – він досі не ліквідований, тому що є борги і зобов'язання перед ним, і його – перед іншими учасниками ринку...

Далі довели прибуткове підприємство «Укрінтеренерго» майже до банкрутства, тому що перекинули йому усіх, хто не може платити, тепер – так само

хочуть вчинити з «Енергоатомом»... Там не буде плюса, там буде гарантований мінус. Тому – я ставлюся до цієї ідеї негативно.

Energy storages могли б вирішити декілька питань. Перше – в цьому році очікується біля 10 ГВт•год загальної потужності ВДЕ. Тариф дотується атомною та гідроенергетикою, при зростанні потужності ВДЕ падає виробіток на ГЕС і АЕС. Виникає питання – за рахунок чого дотувати зелений тариф? Ми втрачаємо механізм, на основі якого все побудовано. Виходить, що «Гарантований покупець» гарантовано не заплатить не тільки ВДЕ, а і всім, хто їх дотує. Якщо не вводити energy storage, то такий ріст ВДЕ порушить всю схему, за рахунок якої вони розвивались. Тобто – вони рубають гілку, на якій сидять.

По-друге – амортизація ТЕС, ТЕЦ, ГЕС і ГАЕС набагато вища, ніж у ВДЕ – у них спад ефективності біля 1% в рік. А всі решта – вони і так, м'яко кажучи, не нові. За часів незалежності у нас не було побудовано жодної ТЕС і ТЕЦ. А саме вони грають ключову роль у балансуванні, на них найбільше навантаження...

Треба розширяти існуючі і будувати нові ГАЕС, виходячи із локальної необхідності. Це найбільш ефективно в плані балансування. Крім того, у нас помінялися вимоги до роботи мережі...

Всі великі станції були побудовані за залучені кошти з розрахунком на те, що ВДЕ швидко окуповуються. Якщо не поставити системи накопичення енергії, які б працювали в паралелі з ВДЕ, це якраз літій-іонні та літій-цинкові системи, то зміниться строк окупності самих станції. Їх власники будуть потенційними банкрутами: якщо вони залучили кошти на 5 років, а окупність у них, з обмеженнями, стане 6-7 років, то вони не зможуть повернути кошти кредитору у встановлений строк...

Якщо є системи накопичення – прогноз зрозумілий, і тариф зрозумілий, і виробіток з самого початку зрозумілий. Тоді все стає на свої місця – та сама станція, сонячна чи вітрова, стає зрозумілою для кредитора – і на скільки її реструктуризувати, і щодо будівництва систем накопичення енергії теж не буде питань – треба забезпечити окупність проекту в цілому.

Приблизно 5 років назад Мінекономіки видавало прогнози споживання електроенергії і взагалі всіх енергоносіїв. «Укренерго» та НКРЕКП працювали стосовно прогнозів виробітки на рік. Тепер таке прогнозування йде за рахунок минулих періодів, і це на себе взяв системний оператор. Мінекоенерго усунулося від прогнозування, а «Укренерго» і досі прогнозує виробітку, в тому числі – для диспетчеризації. І більше ніхто цим не займається. Політики довели ситуацію до крайності. У нас надвеликі потужності виробітки, а споживання падає з кожним днем, місяцем, роком. Ніхто не працює над формуванням ефективної структури виробітки – споживанням електроенергії відповідно до планів розвитку економіки країни, яких теж, в принципі, не має. Бачите, в умовах навіть карантину споживання впало і по населенню. А змін в законодавстві варто чекати десь упродовж року...

Тому – робота йде, хоч і не так швидко, як хотілося б.

Уряд заборонив відключення не тільки громадянам, а й підприємствам у сфері ЖКГ, на період карантину плюс 30 днів з моменту його відміни. Проблема в тому, що не було застосовано дзеркальної норми до самої генерації. Вони ж повинні працювати за якісь гроші, щоб забезпечити ту послугу для споживача. І так само – до розподільчих мереж та системного оператора та ін. Вийшов колапс – одним заборонили не поставляти послугу, іншим дозволили за це не платити якийсь період

без будь-яких наслідків, не лише відключення, а й штрафів, та інших супутніх нарахувань. При цьому незрозуміло, яким чином і за чий рахунок мають виконувати роботу постачальники енергопослуг. Ніхто не спитав, чи є у них на це кошти. Наскільки я знаю, наші постачальники електроенергії і генерація вже зверталися до президента з проханням обмежити застосування до них штрафних санкцій за невиконання ними фінансових зобов'язань перед контрагентами: «Оператором ринку», «Гарантованим покупцем», «Укренерго» та іншими. Тому що вони потрапили в пастку...

На проблему треба дивитися в цілому: якщо комусь дозволяєш не платити, то треба думати, як допомогти тим, хто повинен забезпечити ту послугу в цей складний для всіх час, за рахунок чого вони б мали забезпечити нормальну роботу в рамках фінансового року, не збанкрутувати.

Газ уже почав дешевшати. На європейських хабах ціна його продажу складає в середньому \$100. Це результат загальноєкономічної кризи. Фактично Європа відреагувала на азійські ринки. Там упала ціна до історичного мінімуму – \$106 за тисячу кубічних метрів. Тому – газ буде дешевшати ще більше, хоча з травня – червня можливий невеликий ріст ціни, в залежності від кон'юнктури. Рано чи пізно світ пройде цю кризу, але економічні наслідки будуть вражаючими. Промисловість просяде, споживання просяде, бо впаде купівельна спроможність населення у світі...

В результаті цінової війни між Саудівською Аравією та Росією нафта впала дуже сильно, Brent торгується біля \$32-33 за барель. Впало споживання – і почалася боротьба за демпінг по ціні, що вкрай перелякало інвесторів на цьому ринку. Очевидно, що друга сторона програла би, та наприкінці минулого тижня вдалось політично врегулювати протистояння та підписати угоду ОПЕК+, де учасники погодились на скорочення обсягів нафтовидобування...

Видобування газу та потужностей нафтопереробної галузі необхідно нарощувати. Єдине, що для цього необхідно – забезпечити зрозумілі правила роботи та захистити інвестора.

<https://kosatka.media/uk/category/blog/news/ivan-grigoruk-elektroenergetika-seychas-rukovodstvuetsya-vruchnuyu-i-eto-nenormalno>

Енергетичний фронт, 14.04.2020

Ручне управління енергетикою довело її до кризового стану – ДТЕК

14 квітня під час прес-конференції заявив генеральний директор ДТЕК **Максим Тімченко**: «Десь з серпня минулого року ми почали помічати поступове бажання покерувати ринком, приймати непродумані рішення щодо обмеженням, які формувались на ринку... І ми попереджали, що дуже важливо не чіпати ринок, не обдумавши майбутні наслідки. І нажаль, ми не були почуті і спрацював принцип доміно: незначні одне, два, три рішення призвели до тієї ланцюгової реакції, яку ми зараз спостерігаємо».

Генеральний директор перелічив основні рішення, які були прийняті з боку держави, що призвели до критичної ситуації в галузі.

«Спочатку ми робимо обмеження по цінам заявок вночі та вдень (граничні ціни на ринку «на добу наперед» та інших сегментах – ред.), потім ми кажемо про обмеження по яким «Гарантований покупець» продає атомну та «зелену»

електроенергію, потім ми робимо все можливе, щоб максимально збільшити імпорт з Росії та Білорусі, потім створюємо умови на ринку, на якому спекулянти, на жаль, починають продаж «повітря», коли заявляють на РДН неіснуючі обсяги електроенергії», – повідомив Тімченко.

<https://efront.in.ua/electricity/ruchne-upravlinnya-energetykoyu-dovelo-yiyi-do-kryzovogo-stanu-dtek/>

ExPro, 28.04.2020

Мінекоенерго планує розпочати дискусію щодо переходу до фінансового ПСО на ринку електроенергії

Міністерство енергетики та захисту довкілля планує найближчим часом розпочати дискусію, в тому числі з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, щодо переходу від товарного до фінансового механізму покладання спеціальних обов'язків на ринку електроенергії. Про це 28 квітня під час відео-конференції про імплементацію норм європейського енергетичного права повідомила т. в. о. міністра **Ольга Буславець**.

«На мій погляд, на сьогодні він (механізм ПСО – ред.) створює певні негативні наслідки і розбалансовує ринок взагалі. Тому найближчим часом... ми повернемось до дискусії з **Янезом Копачем** (головою Секретаріату Енергетичного Співтовариства – ред.) і його колегами стосовно переходу від моделі, яку ми маємо на сьогодні (з продажами обсягів електроенергії), до фінансового механізму», - сказала вона.

Також Буславець додала, що швидко здійснити такий перехід не є можливим, він буде поступовим.

<https://expro.com.ua/novini/mnekoenergo-planu-rozpochati-diskusyu-schodo-perehodu-do-fnansovogo-pso-na-rinku-elektroenerg>

Facebook, 28.04.2020

Кучеренко: Вкотре вимагаємо від влади вирішити для себе – скільки і якої генерації потрібно Україні?!

Алексей Кучеренко

Вам добре відомо, що сьогодні енергетична галузь переживає один з найскладніших періодів в українській історії. Енергоатом, який виробляє 55% усієї електроенергії що використовується в Україні й несе на собі тягар забезпечення населення найдешевшим тарифом, сьогодні на межі колапсу. Енергоатом вже не має грошей на зарплатні, не має грошей на закупівлю і вивіз ядерного палива. Але найстрашніше те, що всі ці роки «дойна корова» Енергоатом забезпечував низькі тариф і тим самим ніколи не мав грошей на нове будівництво, на створення програми виведення блоків і інші важливі для ядерної безпеки речі. Сьогодні він ще й переживає чехарду з ТВО.

До всього цього додався найбільш небезпечний фактор. Україна знизила споживання електроенергії. Потім ми ще й пускали сюди імпорт з Росії та Білорусі. До 5,5 % виросла доля зеленої електроенергії. Зрозуміло всі хочуть виробляти більше. Однак, ми не маємо можливості експортувати надлишки виробництва бо зав'язані на енергосистемі з Росією й Білоруссю, які до себе нашу електроенергію не пускають. А в Європу ми ще не інтегрувались.

Цей надзвичайний профіцит електроенергії в системі кожної ночі призводить до того що диспетчер з Укренерго змушений маневрувати в дуже вузькому коридорі. Це означає, що в якийсь момент і ці випадки вже були він змушений казати Енергоатому – негайно змінюй план і не включай свій енергоблок в роботу. Як ви вважаєте – чи є безпечним з точки зору ядерної безпеки такий режим роботи атомних станцій. Я відповім, це лише питання часу, коли розбалансованість енергосистеми призведе до аварії. І добре, якщо наслідком цієї аварії буде відключення декількох міст. Для аварійної ситуації багато сьогодні не треба – достатньо щоб декілька великих споживачів вночі припинили споживання. А таке трапляється. Тож ми всі вкотре вимагаємо від влади вирішити для себе – скільки і якої генерації потрібно Україні?!

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1896575400478019&id=100003767320921

Lb.ua (блог), УНИАН, Центр досліджень енергетики, 22.04.2020

Плачков: Останній шанс не допустити вимкнень світла: антикризові заходи

Іван Плачков

Наразі на наших очах розгортається найдраматичніша за весь час незалежності України системна криза енергетичної галузі. Це не перша криза, яку переживала енергетика разом з усією нашою країною. Але перша, коли в електроенергетиці повністю втрачена керованість і панує незвична та нехарактерна для галузі розгубленість. Рівно як і в країні.

Ми пам'ятаємо енергетичну кризу кінця 90-х років минулого сторіччя, коли мали місце неплатежі споживачів за енергоресурси, відсутність заробітної плати для працівників галузі, віялові відключення електроенергії тощо. Тоді державні негаразди добряче стусонули всі галузі, але найбільше енергетику. Проте чітка щоденна та професійна координація роботи тодішнього уряду дозволила стабілізувати ситуацію, впоратися з проблемами в енергетиці та забезпечити її відновлення і подальший розвиток.

Натомість, цього разу ми маємо повномасштабну кризу, що загрожує енергетичній безпеці держави. Її витoki є рукотворними та мають виключно адміністративно-політичне походження.

Фактично всі види генерації та енергетичні компанії – основні гравці на ринку електричної енергії мають від'ємний фінансовий результат, зазнали збитків або накопичили борги.

ТЕС відпрацювали останні 6 місяців зі збитком 3,1 млрд грн. АЕС не отримали від ДП «Гарантований покупець» за вироблену в цьому періоді електроенергію понад 4,4 млрд грн, ГЕС - близько 0,5 млрд грн, а генерація з відновлювальних джерел енергії (ВДЕ) - понад 3,1 млрд грн.

Заборгованість «Центренерго» за вугілля оцінюється в 2,5 млрд грн, «Донбасенерго» заборгувало за вугілля понад 1 млрд грн.

НАЕК «Енергоатом» був змушений фактично зруйнувати систему ПСО для ВДЕ, обмеживши 29 березня ц.р. постачання електроенергії на адресу ДП «Гарантований покупець», і розпочавши самостійно здійснювати продаж електроенергії у збільшеному обсязі на ринку «на добу наперед».

Щоб усунути всі негативні тенденції в енергетичній галузі, врятувати електроенергетичний комплекс України від колапсу необхідно у стислі терміни

реалізувати наступні антикризові заходи.

- Перш за все, треба створити антикризовий штаб (міжвідомчу комісію) на чолі із прем'єр-міністром. До складу штабу мають увійти представники Мінекоенерго, Мінфіну, Мінекономіки, МЗС, Державної фіскальної служби, НКРЕКП, Укренерго, найкрупніші оператори в енергетиці.

- Потрібно вирішити кадрові проблеми у галузі, адже зараз у профільному міністерстві та у майже 90% компаній замість керівників працюють виконуючі обов'язки. Тому протягом двох, максимум трьох тижнів треба призначити керівників енергокомпаній, в тому числі «Енергоатома» та «Укренерго».

- Доцільно розглянути питання введення посади першого віце-прем'єр-міністра з паливно-енергетичного комплексу та питань житлово-комунального господарства, який би щоденно координував роботу різних міністерств і відомств, яким підпорядковані енергетичні підприємства. Нарешті після 50 діб відбулось призначення **Ольги Буславець** в Мінекоенерго. Однак, знову таки лише в статусі т.в.о. міністра. Це не коректний підхід до формування керівного складу міністерства у період кризи. Міністра треба затвердити на посаді з усією повнотою повноважень та відповідальністю.

- Після цього необхідно буде переглянути енергобаланс з метою забезпечення стабільної роботи енергосистеми країни та збуту вугілля; переглянути, а в перспективі – скасувати адміністративні обмеження в енергетиці, що унеможливають дію повноцінних ринкових механізмів. Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** 15 квітня заявив, що протягом найближчих днів баланс буде. Сподіваюсь, що він дотримається слова, бо тягнути вже немає куди.

- Крім цього треба забезпечити економічно збалансовану модель роботи галузі та вирішити проблему боргів шляхом прийняття законопроекту №2386 «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», який має реструктурувати заборгованість енергопідприємств.

- З метою термінового вирішення проблеми заборгованості за електроенергію та забезпечення оплати поточного споживання у повному обсязі необхідно розпочати масштабну інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо необхідності своєчасної оплати за спожиту електроенергію.

Прийняття цих термінових та рішучих дій дасть можливість протягом місяця-півтора забезпечити подолання кризових явищ, надійно і в повному обсязі забезпечити громадян та економіку країни електричною енергією, яка є основною цивілізаційною складовою життя сучасного суспільства.

Але і цього недостатньо. Обов'язковим першим кроком об'єднання зусиль енергетиків, держави та інших інституцій в подоланні кризових явищ має стати публічне визнання допущеного суспільного/адміністративного та професійного невігластва при впровадженні нової моделі ринку електричної енергії України. Тоді далі буде легше.

Після появи перших ознак виходу з кризи, треба буде продовжити роботу з реформування ринку електричної енергії, вирішення проблем «зеленої» генерації, модернізації електромереж, виконання заходів, направлених на інтеграцію українських енергосистеми та енергоринків з європейськими відповідно до взятих зобов'язань.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

https://lb.ua/blog/ivan_plachkov/455886_ostanniy_shans_dopustiti_vimknen.html

Криза в енергетиці України: чому виникла і які може спричинити наслідки**Тетяна Веремєєва**

В Україні на рівні уряду заговорили про кризу енергетичної галузі. Експерти розповіли виданню «Коментарі», чи є криза насправді, про можливі її причини та наслідки.

Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** запевняє, що в енергетичній галузі України є криза. За його словами, через теплу погоду і карантин споживання впало, тому електроенергію виробляють в значно менших обсягах.

Про катастрофічну ситуацію у вітчизняній енергосфері заявляє і голова фракції “Батьківщина” **Юлія Тимошенко**. За її словами, сумарний річний збиток теплових електростанцій України може скласти приблизно 13 млрд гривень. Шахтам, за словами Тимошенко, нікуди дівати вугілля, оскільки всі теплові станції забезпечені ним з надлишком. Плюс, є проблеми в атомній енергетиці, де відсутні кошти на зарплати. І все це при відсутності профільного міністра.

Член Наглядової ради Інституту енергетичних стратегій **Юрій Корольчук** переконаний, що в Україну прийшла перша системна енергетична криза.

За словами Юрія Корольчука, дефіцит “Гарантованого покупця” складе орієнтовно 30 млрд грн. Теплові електростанції отримують збитки на рівні 15 млрд грн. Вугільні шахти – також приблизно 14-15 млрд грн збитків. “Енергоатом” як мінімум, вийде з збитками 18 млрд грн. Сумарно збитки енергоринку складуть 80 млрд грн.

“Першочергові причини кризи – це дозвіл імпорту електроенергії з боку Росії і Білорусі, що розбалансувало обсяги виробництва та споживання електроенергії, – вважає експерт. – Таке рішення фактично пролобіював голова комітету ПЕК **Андрій Герус**. І це рішення було вигідне для феросплавного бізнесу **Коломойського**. Друге – це передача НКРЭКУ (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, – ред.) права регулювати тарифи для генерацій на ринку електроенергії. Тому тариф знизився з економічно обґрунтованого рівня 1,6 грн за кВт до 1,2-1,3 грн. І все по колу почали отримувати збитки: АЕС, ТЕС, шахти”.

На думку Юрія Корольчука, ще потрібно вирішити як мінімум кілька питань.

“Перше – визначити відповідальних за кризу і збитки енергоринку. Відповідальність має нести голова комітету ПЕК в парламенті **Андрій Герус**, тому що це його дії призвели до масштабної кризи. І звільнення – найменше, що можна зробити, – упевнений експерт. – Наступне – це фінансова підтримка з боку держбанків “Гарантованого покупця”. Потрібно скасувати ручне регулювання тарифів з боку НКРЭКУ. Ще одна проблема – занижений нічний тариф для виробників електроенергії, який сьогодні не може становити нижче 1 грн. Слід переглянути умови PSO – постачання електроенергії для населення за спеціальними цінами. Є проблема відсутності рішення щодо умов співпраці держави з виробниками поновлюваних джерел енергії, тобто рівень нових “зелених” тарифів. Призначення керівників “Енергоатому”, “Укренерго” Міненерго – це також першочергове питання, тому що, по факту, ніхто не керує галуззю”.

Експерт Центру Разумкова **Максим Білявський** вважає: “Дорожня карта дій має включати заходи по відновленню фінансової ліквідності енергетичних ринків, збалансування інтересів споживачів і виробників, а також впровадження ефективної

кадрової політики. – Потрібно відновити керованість галузі. Ми бачимо кризу неплатежів, що призводить до дефіциту коштів. Є проблеми з виплатою зарплати і наявністю фінансів для виконання елементарних виробничих завдань. Тому галузь може зупинитися через брак операційних засобів”.

За словами Максима Білявського, дефіцит економічної ліквідності ринку електроенергії вже сьогодні перевищив 50 мільярдів гривень.

Спеціаліст з питань державної політики в паливно-енергетичному комплексі, доктор наук з державного управління, кандидат технічних наук **Геннадій Рябцев** вважає: “Тоді, прагнучи заробити політичні бали перед майбутніми виборами, керівники українського уряду проігнорували той факт, що ринок неможливо ввести по команді. Спочатку необхідно було сформулювати несуперечливі правила гри. Розробити і узгодити три сотні нормативно-правових актів. Розібратися з багатомільярдними взаємними боргами виробників і споживачів. Апробувати і запустити програмно-апаратні комплекси, які дозволяють здійснювати балансування ринку в реальному часі. Всього цього зроблено не було. В результаті на старі невирішені проблеми почали нашаровуватися нові”...

“Загалом, криза, з моєї точки зору, полягає не в зростанні імпорту (якого немає) і не в скороченні споживання електроенергії за теплої погоди і карантину (як стверджують окремі політики). Суть його в небажанні уряду визнавати існуючі проблеми, відсутність узгодженої державної політики розвитку енергетичного комплексу. А якщо не визначений орієнтир, дії влади будуть нагадувати броунівський рух, що посилюється, як відомо, з підвищенням температури”, – резюмує експерт. <https://efront.in.ua/electricity/kryza-v-energetyczi-ukrayiny-chomu-vynykla-i-yaki-mozhk-sprychynyty-naslidky/>

ExPro, 14.04.2020

**Інна Щербина: Продажі державної генерації
формують реальний біржовий ринок з безліччю учасників
Фрагменти з інтерв'ю заступниці голови Біржового комітету
ТБ «Українська енергетична біржа» Інни Щербини**

Дмитро Сидоров

В цілому, реформа ще триває. Щодня ринок вчиться працювати у тій моделі, яку ми маємо. Поки її важко назвати цільовою моделлю реформування і проводити аналогію з західними ринками, але це не означає, що ми рухаємося кудись не туди чи обрали невірний шлях. Якщо ми подивимося на приклади решти країн, то всі вони мали проблеми на перших етапах реформи і всі відточували внутрішні нормативні документи допоки не було вироблено ефективних моделей...

Ми спостерігаємо ситуацію зі зростання ланцюжка заборгованості на ринку: «Гарантованого покупця» перед «Енергоатомом» та виробниками «зеленої» енергії, «Укренерго» перед «Гарантованим покупцем», споживачів перед ПУПами та ОСРами. Зараз ми спостерігаємо значне перевищення виробництва над попитом за рахунок істотного зростання «зеленої» генерації. Через карантинні заходи промислове споживання впало у всіх країнах, однак, жодна не стикнулася з неплатежами споживачів.

Проблеми, що викликані «зеленою» генерацією потребують швидких політичних рішень. Конче треба вживати заходів з ліквідації дефіциту резервів та

запустити роботу ринку допоміжних послуг. Генерація з ВДЕ низькопрогнозована, а отже, створює високі ризики порушення балансу потужності в енергетичній системі...

Підтвердженням незрілості ринку є дуже значні цінові перепади протягом короткого періоду часу, яскравим прикладом є коливання ціни на ринку «на добу наперед». Так лихоманити може лише нездорові організми. Треба лікувати саму хворобу, а не намагатися боротися із симптоми. Через не прогнозованість і дуже сильну волатильність цін на майданчику «Оператора ринку», ринок двосторонніх договорів стає малоліквідним. Щоб укласти довгострокові контракти, треба мати прогноз та моделювання цінової кон'юнктури. Покупець побоюється вступати в довгі договори, сподіваючись щодня виграти в рулетці на РДН. Але, на жаль, основні учасники ринку зараз програють дуже серйозно.

На початку грудня минулого року ми запустили комерційну секцію аукціонів. Створити окрему комерційну сесію було дуже важливо, оскільки ми не ставили собі за мету бути просто аукціонним майданчиком для державної генерації, як це передбачено законом, ми прагнемо створити в Україні організований ринок двосторонніх договорів, з можливістю вільно обирати контрагентів, укласти договори у довільній формі та на умовах, що визначаються за домовленістю сторін.

Затверджений Постановою КМУ Порядок проведення аукціонів, містить норму, що інші учасники ринку, окрім державних, можуть приймати участь в аукціоні на добровільній основі. Водночас є норма, що ініціатором аукціонів може бути лише продавець. Тобто існує певний набір норм, що не сприяє зацікавленості приватних виробників чи покупців приймати участь в аукціонах спеціалізованої секції. Крім того, аукціони для державних виробників є менш гнучким інструментом, адже регламент проведення аукціону має чітко відповідати Порядку проведення аукціонів та погоджуватися Аукціонним комітетом.

Сьогодні в аукціонах на УЕБ приймають участь 224 учасники. На 9 квітня обсяги реалізації в спеціалізованій секції склали 9 695 521 МВт-год електроенергії, в сегменті ПСО – 58 040 123 МВт-год та ще 162 718 МВт-год в комерційній секції. Можу сказати, що позитивна динаміка безперечно є, активно зростає комерційна секція. Кількість учасників на кожних торгах збільшується, зростає конкуренція та ліквідність.

Державні виробники за двосторонніми договорами зобов'язані реалізовувати електроенергію на аукціоні. Але, якщо «Укргідроенерго» мало такі можливості, то «Енергоатом» був обмежений ПСО.

«Енергоатом» зараз виставляє за двосторонніми договорами обсяги, що не були відібрані «Гарантованим покупцем» через невиконання останнім умов договору. Тобто умови які зараз склалися задовольняють вимогам нормальної роботи ринку, що був передбачений в новій моделі. Державна генерація продається на прозорому та конкурентному ринку, не створюються жодні обмеження чи дискримінації, а навколо них формується сегмент реального біржового ринку двосторонніх договорів з безліччю інших учасників.

Сьогоднішня модель ПСО вже показала свою неспроможність функціонувати в умовах збільшення генерації з ВДЕ, масових неплатежів споживачів через карантинні заходи і тому вона має бути змінена. Але, перекладання тягаря проблем з одного суб'єкта на іншого не вирішить ситуації...

На біржовий РДД мали б вийти оператор системи передачі та оператори

систем розподілу для купівлі електроенергії на компенсацію технологічних витрат. Ці суб'єкти можуть це робити згідно зі ст. 66 закону «Про ринок електроенергії», а відповідно до змін до ПСО, з 1 січня 2020р вони зобов'язані купувати електроенергію для покриття своїх технологічних витрат на вільному ринку. Поки вони цього не роблять на РДД.

Зараз ми почали активніше працювати над залученням нових учасників. Перше з чим зіштовхнулися – це дуже низький рівень поінформованості. Дехто намагається звинувачувати всіх і в усьому, хтось апелює до біржі, що ми маємо прорахувати для них ефективність виходу на біржовий РДД. Звичайно, ми надаємо консультативну підтримку і будемо її збільшувати, але робити за когось чинює роботу біржа не може. Бути ефективними – це задача кожного окремого учасника ринку, ми ж надаємо лише інструмент.

Більш детально ознайомитись зі статтею можна за посиланням:

<https://expro.com.ua/statti/nna-scherbina-prodaj-derjavno-generac-formuyut-realniy-brjoviy-rinok-z-bezlchchyu-uchasnikv>

Espresso.TV, 16.04.2020

Вікторія Войціцька: «Наш ринок електроенергії все ще монополізований»
Фрагменти інтерв'ю з Вікторією Войціцькою, фінансисткою
та депутаткою Верховної Ради минулого скликання

...ми бачимо дуже неприємну тенденцію, коли у всьому світі знижується ціна на електроенергію, взагалі на енергоресурси, а в Україні вона зростає. Хочу сказати, що в порівнянні з середньою ціною лютого вона зросла взагалі на 37%.

Чому ми говоримо, що це дуже важливо? Так, для населення ціна не зростає, вона залишається стабільною. Але коли населення йде в магазини і купує продукти харчування або інші товари чи послуги, то сплачує як раз безпосередньо за зростання ціни на електроенергію...

...Наш ринок електроенергії все ще монополізований.

І якщо ми порівняємо український ринок і наших сусідів, то побачимо, що один з основних гравців – компанія ДТЕК продає українцям і українському бізнесу електроенергію за ціною 30-35 євроцентів за мегават, а в той самий час - в Угорщину і Польщу за ціною від 20 євроцентів і трохи більше. Чим звинили українці? Незрозуміло. Чому українцям електроенергія коштує дорожче, ніж та сама, яку продає ДТЕК в європейські країни? Незрозуміло досі. А що насправді зрозуміло – що наші органи контролюючі не контролюють якраз зловживання цього одного монополіста.

...насправді ринок складається з декількох складових. І коли ми з вами говоримо про компанію ДТЕК, яка володіє більше ніж 70% теплової генерації, то ми маємо пам'ятати, як споживається електроенергія протягом доби...

Вночі в нас більш-менш стало іде споживання. Це тоді, коли працює так звана база, а саме “Енергоатом”. Потім ми з вами прокидаємося, вмикаємо електроприлади, і в нас зростає споживання. Тільки маневрові потужності таких електростанцій, як теплові, більшість яких належать якраз пану **Ахметову** і його компанії ДТЕК, визначають, чи буде у нас електроенергія і скільки вона буде коштувати у ці години навантаження. І вони, на жаль, дійсно зловживають своїм становищем. Базу забезпечує “Енергоатом”, “зелені” у нас також дуже не стали.

Перш за все ми маємо з вами говорити про те, що має вижити вся країна, всі українці і взагалі український бізнес, особливо малий і середній.

Якщо для виживання однієї компанії, однієї особи ми всі маємо скинутися на електроенергію, яка в десятки разів і на сотні відсотків дорожча, ніж в Європі, ми не виживімо, як Україна. Це перше. Друге: ми маємо з вами пам'ятати, що нещодавно банк ПУМБ, який належить так само пану Ахметову, виплатив майже 2 мільярда гривень дивідендів. Тобто, в банківській системі якимось чином по конкретній частині банківського бізнесу гроші знайшлися і чомусь вони не були направлені на те, щоб підтримувати свої ж власні підприємства, тільки в енергетичній галузі. Я бачу тут певну нещирість і цинізм по відношенню як до українців, українського бізнесу, української економіки і держави, так і по відношенню до зовнішніх якихось інвесторів. Коли вийшли і сказали: ви знаєте, коронавірус, епідемія, складні часи – ми не будемо платити по своїм боргам. Мені здається, що це просто такий цинічний бізнес український, який дозволяє собі так поводитися.

https://espresso.tv/article/2020/04/16/viktoriya_voycicka_nash_rynok_elektroenergiyi_vse_sche_m_onopolizovanuu

ExPro, 23.04.2020

Депутат Буймістер пропонує здійснити емісію гривні для покриття дефіциту на ринку електроенергії

Народний депутат від фракції «Слуга народу» Людмила Буймістер пропонує провести емісію гривні (випуск Національним банком додаткової грошової маси) та спрямувати її на підтримку громадян та економіки, а зокрема – на покриття боргів, які виникають на ринку електроенергії через зниження рівня платежів під час карантину. Таку пропозицію депутат опублікувала 23 квітня у Facebook.

«Ми пропонуємо якнайшвидше запустити емісію та спрямувати її на: підтримку громадян України шляхом виплати разового базового універсального доходу; створення робочих місць через підтримку малого та середнього бізнесу та інфраструктурних проектів; та стабілізацію енергетичної галузі та покриття дефіциту», - написала вона.

За словами Буймістер, 22 квітня вона разом з депутатом Дмитром Наталухою (фракція «Слуга народу») обговорила цю пропозицію з прем'єр-міністром Денисом Шмигалем.

Буймістер зареєструвала законопроект, який дозволить НЕК «Укренерго» спрямувати доходи отримані станом на 1 травня 2020р від розподілу пропускної спроможності міждержавного перетину для потреб ДП «Гарантований покупець».

Крім того, депутат пропонує наступні заходи на ринку електроенергії...

Переглянути подані в статті заходи за посиланням:

<https://expro.com.ua/novini/deputat-buymster-proponu-zdysniti-emsyu-grivn-dlya-pokrittya-defcitu-na-rinku-elektroenerg>

Энергореформа, Terminal, 23.04.2020

«Укрэнерго» не сможет в ближайшее время ликвидировать свои долги

Уровень расчетов за услуги системного оператора НЭК "Укрэнерго" составляет 55-60% с наблюдающейся тенденцией к уменьшению проплат, что не позволит компании в ближайшее время погасить свои долги.

"Мы работаем в режиме покрытия только наиболее срочных затрат – налогов и зарплаты. Объем компенсации для оплаты "зеленой" генерации, заложенный в тарифе НЭК, ниже потребности", – отметил и.о. главы правления НЭК **Владимир Кудрицкий** на онлайн-встрече в Европейской бизнес-ассоциации 23 апреля.

По его словам, в связи с этим "Укрэнерго" не может гарантировать погашения своих долгов в ближайшее время.

"Те большие долги, которые накопились за два-три месяца, в том числе из-за неплатежей в условиях карантина, нельзя ликвидировать быстро", – сказал он.

При этом Кудрицкий отметил, что в такой ситуации особенно важно обновить энергобаланс, чтобы максимально взвешенно подойти к определению тарифа НЭК на передачу.

По информации врио министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольги Буславец**, принимавшей участие во встрече, долг НЭК перед "Гарантированным покупателем" составляет около 10 млрд грн, а задолженность поставщиков универсальных услуг перед НЭК – 5 млрд грн. В свою очередь "ГарПок", по данным главы Минэкоэнерго, должен производителям электроэнергии из ВИЭ 6 млрд грн, НАЭК "Энергоатом" – 4 млрд грн, а также ЧАО "Укргидроэнерго" 200 млн грн.

При этом Буславец высказала поддержку законодательной инициативе по использованию части доходов "Укрэнерго" от распределения межгосударственного сечения на оплату производимой операторами ВИЭ "зеленой" электроэнергии. Так она прокомментировала сообщение присутствовавшей на встрече народного депутата от фракции "Слуга народа" Людмилы Буймистер о разработке ею соответствующего законопроекта как одного из инструментов для преодоления кризиса неплатежей в энергетике.

<http://reform.energy/news/ukrenergo-ne-smozhet-v-blizhayshee-vremya-likvidirovat-svoi-dolgi-vrio-glavy-pravleniya-14206>

EXPRO CONSULTING, 23.04.2020

Збитки теплової генерації у новому ринку оцінюються в 1,2-1,5 млрд грн

Загальні збитки генеруючих компаній-операторів ТЕС за 9 місяців роботи нового ринку в умовах роботи енергосистеми та цінових обмежень досягли 1,2-1,5 млрд грн. Таку оцінку 23 квітня озвучив комерційний директор ПАТ «Донбасенерго» **Олег Ларіонов** під час онлайн-конференції, яку організувала Європейська Бізнес Асоціація.

Ларіонов зазначив, що робота теплової генерації нижче мінімального складу веде до частих аварій обладнання.

Він запропонував наступні кроки для покращення ситуації: «Перше – це прибрати обмеження щодо продажів «Гарантованого покупця» на РДН, як по «зеленим» 56,7 копійок, так і по обмеження 0,75 від прайс-кепу по електроенергії ПСО; Друге – в найкоротші строки запровадити фінансове ПСО; Третє – вирішити питання неплатоспроможних споживачів електроенергії («Вода Донбасу» та державні шахтам), оскільки вони винні біля 2 млрд грн за 9 місяців, четверте – врегулювати ситуацію із «зеленим» тарифом».

<https://expro.com.ua/novini/zbitki-teplovo-generac-u-novomu-rinku-ocnyuyutsya-v-12-15-mlrd-grn--donbasenergo>

Українська Енергетика, 20.04.2020

НКРЕКП наголосило на необхідності виконання договорів під час карантину

Для послаблення кризових явищ, які можуть виникнути внаслідок обмежень, в країні має бути збережено функціонування інфраструктурних ключових галузей економіки таких як транспорт, енергетика, зв'язок, йдеться на сайті Регулятора.

"На сьогодні НКРЕКП отримує численні звернення від постачальників, які виконують функції постачальників універсальних послуг та операторів системи розподілу щодо зменшення надходження грошових коштів від споживачів за спожиту електричну енергію в період дії карантину пов'язаного із запобіганням виникненню та розповсюдженню коронавірусної інфекції COVID-19 на території України", - йдеться у повідомленні.

У зв'язку з цим НКРЕКП звернулося до всіх учасників роздрібного ринку щодо необхідності взаємного виконання умов договорів: з боку ліцензіатів - безперервного розподілу та постачання електричної енергії, з боку споживачів - дотримання порядку оплати за електричну енергію та здійснення передачі даних про фактичні покази засобів обліку всіма зручними способами, передбаченими операторами системи розподілу та електропостачальниками.

<https://ua-energy.org/uk/posts/nkrekp-naholosylo-na-neobkhidnosti-vykonannia-dohovoriv-pid-chas-karantynu>

ExPro, 27.04.2020

Костянтин Петриковець: Є компанії, що готові купувати «чисту» електроенергію за ціною вище ринкової

Дмитро Сидоров

В новій моделі ринку електроенергії виникли нові гравці. Одним із них стало державне підприємство «Гарантований покупець». Ця компанія відіграє центральну роль у забезпеченні виконання спеціальних обов'язків. Також підприємство бере участь у проведенні «зелених» аукціонів та має ідеї щодо зменшення витрат на купівлю відновлюваної електроенергії. Однією із таких ідей є corporate PPAs – двосторонні договори з приватними компаніями, які готові купувати чисту енергію за ціною вище ринку.

Про розрахунки «Гарантованого покупця» з генеруючими компаніями, боргову ситуацію, вартість електроенергії для постачальників універсальних послуг, можливість імпорту електроенергії для виконання ПСО, роботу на балансуєчому ринку та запуск «зелених» аукціонів в інтерв'ю для агентства ExPro розповів директор підприємства «Гарантований покупець» **Костянтин Петриковець**.

Як ви оцінюєте перші результати роботи нового ринку та вашого підприємства?

Перший рік роботи нового ринку сповнений завдань та викликів для усіх його учасників, в тому числі і для нашого підприємства. Концепція «зеленого» енергетичного переходу передбачає суттєве зростання частки електроенергії, виробленої з ВДЕ, в енергобалансі країни. Без тіні сумніву я скажу, що оцінюю роботу нашого підприємства в 2019 році дуже високо. Чому? Відповідь дуже проста.

По-перше, ми виконали усі ті завдання, які стояли перед нами у 2019 році. Стосовно наших взаємовідносин з виробниками з ВДЕ – за минулий рік ми повністю розраховувалися з ними – було придбано 3,1 млн МВт-год і сплачено 15,8 млрд грн.

По-друге, завдяки роботі Гарантованого покупця побутові споживачі, тобто населення, зокрема і ми з вами, забезпечені доступною електроенергією.

Стосовно наших досягнень.

Першим досягненням, я вважаю, є форсований запуск підприємства до початку роботи нового ринку. Це було непросто тому, що в нашому розпорядженні до початку роботи було буквально два тижні, щоб отримати всі необхідні дозвільні документи, зареєструватися, відкрити рахунки, зібрати необхідний колектив, провести перші торги.

Друге досягнення – це переукладання договорів на старті роботи та успішні договірні кампанії протягом другого півріччя 2019 року. Ми уклали сотні договорів. Це була титанічна робота всіх наших колег ще й тому, що штат не укомплектований повністю. Пишаюся нашими співробітникам, вони доклали неймовірних зусиль, щоб договірні кампанії пройшли успішно.

І третє досягнення – це результати роботи. Вони полягають у тому, що за рахунок іншого виду нашої діяльності (ПСО для населення) у 2019 році ми отримали додаткові доходи, які спрямували на виплати за «зеленим» тарифом. Це близько 2,4 млрд грн (без ПДВ).

Звідки ці доходи? Від продажу на РДН?

Так, від продажу електроенергії на організованих ринках та постачальникам універсальних послуг.

Із текстом інтерв'ю можна ознайомитись за посиланням:

<https://expro.com.ua/statti/kostyantyn-petrikovec--kompan-scho-gotov-kupuvati-chistu-elektroenergyu-za-cnoyu-vische-rinkovo>

Енергетичний Фронт, 16.04.2020

Кабмін дозволив не платити за послуги ЖКГ: після епідемії це вилізе всім боком

Олена Голубєва, 112.ua

Енергетична галузь України опинилася у важкому становищі – в карантин рівень розрахунків за комунальні послуги різко впав. Українці перестали розраховуватися за спожиті тепло та електроенергію після запевнень влади про те, що відключати їх від послуг заборонено, так само як і штрафувати і нараховувати пеню за несплату. При цьому серед боржників чимало людей, які реально втратили роботу і джерела доходів, але є й такі, хто, користуючись слушною нагодою, вирішив притримати гроші. Втім, після закінчення карантину всі опиняться перед необхідністю сплатити борги, які накопичилися. Але це ще не всі сюрпризи...

В статті підняті такі питання:

Багато хто перестав платити за комуналку

Тривожні новини про зниження рівня оплат приходять зі всієї України.

Ця ситуація запустила цілий ланцюг проблем.

“На ринку електроенергії набирає обертів криза неплатежів, і, як наслідок, зростає заборгованість.

Якщо швидкого виходу економіки з кризи не відбудеться, можуть бути великі ризики для енергосистеми в цілому.

Кабмін посприяв кризі

Постачальники послуг зможуть діяти виключно на власний розсуд.

Наслідки для всіх

... дарма українці розслабилися: нинішні нібито послаблення через карантин, на які багато хто понадіявся, призведуть до ще більш серйозного закручування гайок і зростання цифр у платіжках найближчим часом після закінчення пандемії.

Ознайомитись з текстом статті можна за посиланням: <https://efront.in.ua/jkg/kabmin-dozvolyyv-ne-platyty-za-posludy-zhkg-pislya-epidemiyi-cze-vylize-vsim-bokom/>

Енергореформа, 15.04.2020

Задолженность за э/э на фоне коронавируса к лету может достичь 5 млрд грн

"По нашим прогнозам, в случае дальнейшего падения уровня оплаты электрической энергии, вызванного заявлениями о том, что должников не будут отключать – фактически была представлена позиция о том, что можно не платить, – неплатежи достигнут 2 млрд в ближайшем будущем (по итогам апреля – ЭР), и к лету достигнут 5 млрд грн", – сказал генеральный директор ДТЭК **Максим Тимченко** в ходе пресс-брифинга 14 апреля.

Тимченко отметил, что по результатам марта показатель неоплаты в зависимости от региона колебался от 18 до 40%.

"Если говорить о нашей компании, то в абсолютных цифрах неоплата составила около 350 млн грн, это мы говорим в основном о населении", – уточнил он.

О критической ситуации с расчетами за распределение электроэнергии в связи с введением карантина, заявило ПАО "Черкасыоблэнерго".

В Киеве в марте 2020 года. "Объем поступления платежей в марте сократился на 15% по сравнению с показателями февраля, а задолженность киевлян в марте выросла на 250 млн грн", - сообщил директор СП "Энергосбыт" КП "Киевтеплоэнерго" **Константин Лопатин** во время брифинга 8 апреля.

НКРЭКУ утвердила для участников рынка электроэнергии ряд мер, направленных на обеспечение бесперебойного функционирования в условиях карантина предприятий, поставляющих э/э населению и малым небытовым потребителям.

Кроме того, операторы системы распределения не могут начислять ПУУ пеню за несвоевременную оплату услуг.

ОСР с апреля начали отмечать резкое снижение оплат их услуг поставщиками, в том числе ПУУ, и заявили о необходимости решения проблемы задолженности поставщиков электроэнергии перед ними на государственном уровне.

<http://reform.energy/news/zadolzhennost-za-ee-na-fone-koronavirusa-k-letu-mozhet-dostich-5-mlrd-grn-gendirektor-dtek-14124>

Главком, 28.04.2020

Проблема «зеленого» тарифу буде вирішена найближчим часом – Мінекоенерго

Зелений тариф - це економічний механізм, спрямований на заохочення генерації електроенергії відновлюваною енергетикою.

«Найближчим часом буде проведено, я вважаю, якісь фінальні конструктивні дискусії з вибором того сценарію, який дозволить і отримати прозорі, зрозумілі правила для інвесторів і водночас збалансувати як технічно, так і фінансово енергетичну систему і ринок електроенергії, вирішити питання, які виникли», - сказала Буславець т.в.о. міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець**

під час відеоконференції.

Раніше повідомлялося, що Мінекоенерго під керівництвом **Олексія Оржеля** відкинуло медіацію з представниками Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо розв'язання проблеми «зеленого» тарифу і запропонувало інвесторам, які розвивають відновлювальну енергетику в Україні, більш жорсткий варіант, який інвестори назвали неприйнятним.

Тим часом народний депутат України, перший заступник голови комітету з енергетики та ЖКП **Олексій Кучеренко** заявив, що енергетична галузь наблизилася до колапсу.

Повний текст читайте тут: https://glavcom.ua/new_energy/news/problema-zelenogo-tarifu-bude-virishena-nayblizhchim-chasom-minekoenergo-676377.html

ДТЕК, 24.04.2020

Дані річного звіту UVCA свідчать про великий потенціал українського ринку стартапів і інновацій - Емануеле Вольпе

Обсяг інвестицій в українські стартапи та ІТ-компанії в 2019 році свідчить про те, що вітчизняний ринок інновацій має величезний потенціал для зростання і розвитку. Про це сказав директор з інновацій ДТЕК Емануеле Вольпе, коментуючи оприлюднені напередодні дані річного звіту UVCA (Українська асоціація венчурного і приватного капіталу), партнером якого вже другий рік поспіль є Innovation DTEK.

«Згідно зі звітом, в минулому році всі інвестиції в українські стартапи та ІТ-компанії досягли \$ 510 млн, що в півтора рази перевищує показник 2018 року. Тенденція зростання інвестицій в українські стартапи підтверджує той факт, що на вітчизняному ринку інновацій багато затребуваних ідей, рішень і талановитої молоді, в якій вітчизняні та іноземні інвестори бачать величезний потенціал», - сказав **Емануеле Вольпе**.

За його словами, зростання інвестицій також підтверджує той факт, що зараз йде активна трансформація багатьох компаній, які вибирають рішення українських стартапів як інструмент для цих змін. «Нинішні непрості часи компанія ДТЕК сприймає як стимул ще активніше трансформуватися, ще активніше впроваджувати нові технології для безпеки, екологічності та ефективності енергетичної галузі, а також продовжувати розвивати культуру відкритих інновацій та партнерських відносин», - зазначив Емануеле Вольпе.

Він нагадав, що в 2019 році одним з головних пріоритетів Innovation DTEK був пошук стартапів в Україні і за кордоном. В результаті було підписано 19 угод про співпрацю...

<https://dtek.com/media-center/press/dannye-godovogo-otcheta-uvca-svidetelstvuet-o-bolshom-potentsiale-ukrainskogo-rynka-startapov-i-innovatsiy---emanuele-volpe/>

FakeOff, 26.04.2020

Правительство в угоду Ахметову останавливает энергоблоки АЭС

Денис Ковалев

Анатолий Гриценко в фейсбуке написал: «Правительство в угоду частной тепловой и "зеленой" генерации останавливает энергоблоки АЭС. И это при том, что атомная энергия стоит всего 567 грн за МВт/час. В то время, как тепловая и

"зеленая" генерация - 1300 грн и 4280 грн за МВт/ч, соответственно.

Из-за такой политики Кабмина, простые украинцы вынуждены в разы переплачивать за электроэнергию, хотя под боком есть ее более дешевый источник.

Кроме того такими действиями Энергоатом целенаправленно ведут к банкротству, чтобы потом за копейки приватизировать его.

Больше всего в данной ситуации выигрывает олигарх **Ринат Ахметов**, под контролем которого находится более половины тепловой и 25% "зеленой" генерации.

"Кто богатеет? Владельцы тепловой и «зеленой» энергетики. Крупнейший из них Ринат Ахметов - он контролирует 63% тепловой генерации и 25% «зеленой» генерации (самый крупный игрок в этом сегменте)».

<https://fakeoff.org/corruption/pravitelstvo-v-ugodu-akhmetovu-ostanavlivaet-energobloki-aes>

Енергореформа, 27.04.2020

Ограничение АЭС связано со снижением потребления э/э и необходимостью увеличения доли полупиковой генерации – "Укрэнерго"

Ограничение базовой нагрузки атомных электростанций (АЭС) связано со снижением на фоне пандемии и сезонного потепления потребления электрической энергии.

Оператор уточнил, что после пасхальных выходных, в период с 21 по 24 апреля среднесуточное потребление э/э так и не восстановилось до показателя предыдущих недель, составив 347 млн кВт-ч (-10% по сравнению с предыдущими рабочими днями, когда среднесуточное потребление было равно 387 млн кВт-ч). При этом, в указанные дни разница между ночным низким уровнем потребления и вечерними пиками увеличилась с 4 ГВт до 4,8 ГВт.

Кроме того, на 10% увеличился объем среднесуточного производства э/э на плохо прогнозируемых солнечных (СЭС) и ветровых электростанциях (ВЭС) – до 31 млн кВт-ч. В то же время снизилось производство э/э на ГЭС (из-за уменьшения притока на 25%), что обусловило их малую долю в покрытии пиковых нагрузок.

"Указанные факторы обуславливают необходимость увеличения в балансе энергии доли полупиковой тепловой генерации, которая может обеспечить необходимые объемы резервов", – подчеркнули в "Укрэнерго", напомнив, что базовая нагрузка АЭС при этом была ограничена на уровне до 8,3 ГВт во избежание необходимости повторной разгрузки станций в период с 25 апреля, когда минимальное ночное потребление ожидается на уровне 11,9 ГВт.

В "Укрэнерго" также напомнили, что в условиях новой модели рынка э/э, произведенный, но не проданный конечному потребителю по двусторонним договорам, на рынке "на сутки вперед" (РСВ) и на внутрисуточном рынке ресурс, попадает на балансирующий рынок, усложняя балансирование энергосистемой. Именно потому для эффективного управления системой и обеспечения управляемости ею организация рынка должна стремиться к тому, чтобы все произведенные объемы электроэнергии соответствовали объемам, приобретенным конечным потребителем.

<http://reform.energy/news/ogranichenie-aes-svyazano-so-snizheniem-potrebleniya-ee-i-neobkhodimostyu-uvelicheniya-doli-polupikovoy-generatsii-ukrenergo-14234>

Українська енергетика, Укрінформ, 23.04.2020

НКРЕКП перевірить виробників ВДЕ, що не виконують команди "Укренерго"

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, проведе позапланові перевірки ряду виробників альтернативних джерел енергії, які не виконують команди оператора системи передач ПрАТ "НЕК "Укренерго", рішення було ухвалене під час засідання НКРЕКП 23 квітня.

"Невиконання команди диспетчера є грубим порушенням оперативно-диспетчерської дисципліни і може призвести до втрати керованості енергосистемою та спричинити виникнення складної системної аварії", - наголосили в НКРЕКП.

Зокрема, до комісії надійшло звернення щодо випадків порушення деякими виробниками електричної енергії з використанням альтернативних джерел своїх обов'язків в частині виконання команд, що віддаються диспетчером НЕК "Укренерго".

"При цьому останнім часом робота ОЕС України характеризується наявністю значного профіциту електричної потужності, який виникає, крім іншого, через загальне зниження споживання електроенергії в Україні впродовж карантинних заходів", - наголосили в НКРЕКП.

Комісія додає, що порушення балансу між генерацією та споживанням електроенергії в енергосистемі призводить до порушення погоджених значень сальдо-перетоку потужності між ОЕС України та енергооб'єднанням країн СНД, Балтії та Грузії та в разі значних порушень планових значень сальдо-перетоку українська енергосистема може бути передчасно (до повного завершення необхідної підготовки) відокремлена від енергооб'єднання вищезазначених країн на ізольовану роботу.

"Це в умовах незбалансованого стану енергосистеми загрожує виникненням загально-системної аварії", - розповіли у комісії.

<http://ua-energy.org/uk/posts/nkrekp-pereviryt-vyrobnykiv-vde-shcho-ne-vykonuiut-komandy-ukrenerho>

♦ **«Вирішення системних проблем в енергетиці – питання національної безпеки»**

Мінекоенерго, 30.04.2020

Міністерство енергетики та захисту довкілля представило комплекс кроків для виведення енергетичної системи України з кризи

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль і в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля України Ольга Буславець провели перше засідання Антикризисового енергетичного штабу. В штаб увійшли понад 30 представників заінтересованих ЦОВВ, енергогенеруючих компаній, вугільної галузі, профспілок, народні депутати. Відкриваючи засідання прем'єр зазначив: «Ми маємо збалансувати ринок, ми маємо забезпечити стабільність енергетичної галузі. Наше завдання сьогодні – забезпечити робочі місця. Ми багато говорили про те, що обіцяємо створити 500 тисяч робочих місць, але зіштовхнулися з викликом втрати вже існуючих робочих місць в галузі енергетики, вугільної промисловості».

Ольга Буславець зазначила, що енергетична галузь сьогодні знаходиться в системній кризі, яка проявляється у фізичній і фінансовій розбалансованості. Фізична розбалансованість виникла, зокрема, через: зменшення споживання електроенергії з жовтня минулого року внаслідок теплої зими і карантинних заходів; імпорт електроенергії з Білорусії і Росії, поставки з якої склали на суму приблизно на 5 млрд грн; накопичення на складах шахт і ТЕС надмірної кількості вугілля, на яке нема попиту; зростання генерації з ВДЕ з негарантованим графіком виробництва електроенергії, що створює значні ризики для роботи енергетичної системи.

«Одним із ключових наших викликів, на який треба було зосередити увагу ще 2019 року, є стрімке неконтрольоване збільшення потужності відновлюваної енергетики в рамках застарілої моделі «зеленого» тарифу. На жаль, час було втрачено і за 2019 рік така потужність зроста майже втричі. Швидко зростання продовжилось і в поточному році. Високий «зелений» тариф створює значне фінансове навантаження на ринок електричної енергії. Крім того, це негарантоване виробництво, яке дуже важко регулювати системі», - підкреслила вона.

Фінансова розбалансованість виникла через надлишковий обсяг електроенергії та штучні адміністративні обмеження, що спотворило ціноутворення на ринку електричної енергії та спричинило збиткову роботу енергогенеруючих підприємств. У підсумку, це призвело до того ДП «Гарантований покупець» заборгував підприємством з ВДЕ 7,5 млрд грн, «Енергоатому» - 4 млрд. В свою чергу «Гарантований покупець» і АЕС не отримали від «Укренерго» 11,1 млрд грн, а «Укренерго» від споживачів та електропостачальників – 5,3 млрд грн. ТЕС останні 6 місяців закінчили зі збитками 3,1 млрд грн, а гідроелектростанції не отримали від «Укренерго» і «Гарантованого покупця» 0,65 млрд грн.

Для того щоб виправити ситуацію, Міністерство енергетики та захисту довкілля вже затвердило новий Прогнозний баланс електричної енергії на 2020 рік і розробило ряд подальших кроків. «Ми повинні розуміти, що енергетична галузь має свій ефект мультиплікативний ефект на багато галузей. Енергетика є базовою галуззю і фундаментом національної економіки», - підкреслила Буславець.

Серед подальших кроків, які ініційовані Мінекоенерго: укладення

меморандуму з інвесторами про зниження «зеленого тарифу», зупинення будівництва нових сонячних та вітрових генеруючих потужностей по системі «зеленого» тарифу та перехід на конкурентну систему підтримку (аукціони). Крім того, щоб підвищити гнучкість енергосистеми і збільшити, в тому числі, частку генерації атомними станціями, планується надати оператору системи передачі право безоплатних обмежень «зеленої» генерації впродовж визначеної кількості годин. Водночас, умови реструктуризації як і тривалість таких обмежень буде погоджено з інвесторами для уникнення ризиків арбітражів.

«Я хочу, щоб ви зрозуміли: дійсно проблема є. Та хочу підкреслити, що я завжди, ще в дискусіях на комітеті Верховної Ради попереднього скликання, коли ми обговорювали питання запровадження «зелених» аукціонів, підтримувала розвиток відновлюваної енергетики. Але у спосіб, який зробить її дешевшою для наших споживачів і безпечною для енергосистеми. Так, як це здійснюється в багатьох інших країнах світу, які значно випередили нас в цьому напрямку», - наголосила в.о. міністра.

Серед наступних кроків також перегляд паливного балансу Україні на основі оновленого балансу електричної енергії, щоб визначити кількість вугілля, яка реально потрібна ТЕС. Паливний баланс планується розраховувати на 2-5 років, щоб можна було розробляти довгострокові програми розвитку вугільної галузі. Також планується усунути адміністративні обмеження на ринку електроенергії, щоб виробники не несли збитків через спотворені ціни, вдосконалити систему ПСО з перспективою переходу на європейську модель підтримки населення.

Серед невідкладних заходів - прийняття трьох законопроектів, які дозволять погасити заборгованість перед «Енергоатомом» і «Укргідроенерго» у розмірі 12 млрд грн, яка сформувалася в старій моделі ринку, спрямувати по 700 млн грн вивільнених коштів на погашення заборгованості Укренерго перед ВДЕ та АЕС, а також - направити 200 млн євро на заходи з безпеки експлуатації атомних енергоблоків.

Крім того, планується перегляд фінпланів державних компаній і інвестиційних програм. Також планується надати гарантії повернення інвестицій для будівництва маневрених потужностей, які дозволять балансувати енергетичну систему.

За результатами засідання учасники прийняли за основу проект рішення Антикризового енергетичного штабу та домовилися в одинденний строк надати свої пропозиції і доповнення. «Я дуже прошу вас в цей момент об'єднати всі зусилля, припинити будь-які суперечки, а сідати за один стіл, напрацьовувати спільне рішення, об'єднуватись і вирішувати питання збалансування нашої енергетичної галузі», - резюмувала Буславець. <https://menr.gov.ua/news/35219.html>

КосаткаМедіа, 29.04.2020

**Будемо вирішувати проблеми, –
міністр про енергетичну інтеграцію України в Європу**

Головними завданнями в рамках інтеграції енергетики України в європейську систему у Міністерстві енергетики та захисту довкілля бачать вирішення проблеми балансу ринку електроенергії, синхронізацію з ENTSO-E та вирішення проблеми «зелених» тарифів. Про це під час онлайн-обговорення імплементації додатку XXVII (енергетика) до Угоди про асоціацію сказала т.в.о. міністра енергетики та

захисту довкілля **Ольга Буславець**.

Вона запевнила, що в Міністерстві енергетики та захисту довкілля продовжується робота щодо приведення українського законодавства у відповідність до європейських стандартів, що створить сприятливі умови для інтеграції українських ринків. Вона уточнила, що згідно з додатком XXVII, передбачається, що ми маємо погоджувати своє нове законодавство з європейськими інститутами. На це дається 3 місяці. Але ми маємо нагальні питання в сфері енергетики, які будуть дуже ускладнені таким терміном погодження, зазначила Буславець.

«Нам необхідно визначити деякі проекти актів, які необхідні до термінового прийняття. Додаткові ресурси – технічні, юридичні, людські, яких ми потребуємо, є», – уточнила вона. Значна частина зобов'язань у сфері енергетики перед Євросоюзом Україною виконана, нагадала Буславець.

Зокрема, синхронізований режим роботи газового ринку з Європою, на добове балансування. Хоча і потребує вдосконалення. А от ринок електроенергії розбалансований, відзначила міністр. «На мою думку, закон про ринок електричної енергії кращий, ніж деякі нормативно-правові акти, які на сьогодні його в деякій мірі спотворили. І над цим ми будемо працювати найближчим часом, щоб збалансувати цю ситуацію», – запевнила вона.

Вона додала, що маємо значний прогрес у питанні анбандлінгу оператора системи передачі. Але залишається актуальним питання його сертифікації. Ще одним важливим напрямком роботи Буславець назвала синхронізацію з європейською енергосистемою ENTSO-E...

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/budem-reshat-problemy-ministr-ob-energointegracii-ukrainy-v-evropu>

КосаткаМедіа, 14.04.2020

Україні потрібна справжня стратегія розвитку енергосектору, – експерт

Україна не має зрозумілої, не паперової, стратегії розвитку енергетичного сектору та критично з ним пов'язаних, зокрема – сектору критичної інфраструктури. Без цього неможливо долати кризи. Про це під час онлайн-зустрічі на тему «Безперебійність стратегічних послуг в умовах критичного падіння платежів», організовану Energy Club, сказав віцепрезидент Energy Club **Валерій Безус**.

Ця криза не виникла сьогодні чи вчора. Вона напичується. І немає бачення, коли все проясниться. «Є стихійний розвиток енергетичної системи, ВДЕ, який несподівано для всіх на 5-му році хвилеподібного розвитку ламає всю енергетичну систему», – відзначив Безус. Також він звернув увагу, що маємо страшну проблему з централізованим теплозабезпеченням, яке «на ладан дихає». На його думку, ще 1-2 опалювальних сезони – і ми втратимо і централізоване теплозабезпечення.

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyaemaya-energiya/news/ukraine-nuzhna-nastoyashchaya-strategiya-razvitiya-energosektora-ekspert>

Энергореформа, 15.04.2020

Шмыгаль: Минэнерго заканчивает обновление энергобаланса, после этого можно принимать шаги по выходу из энергокризиса

Министерство энергетики и защиты окружающей среды в ближайшее время завершит работу по обновлению прогнозного баланса объединенной

электроэнергетической системы страны, после чего можно будет приступать к дальнейшим шагам по разрешению кризиса в энергосекторе.

"Министерство энергетики работает, мы в настоящее время обновляем энергетический баланс страны. Буквально со дня на день, он будет завершен, и можно будет приступать к дальнейшим шагам по преодолению кризиса в отрасли", – сказал премьер-министр **Денис Шмыгаль** в ходе заседания правительства 15 апреля. <http://reform.energy/news/shmygal-minekoenergo-zakanchivaet-obnovlenie-energobalansa-posle-etogo-mozhno-prinimat-shagi-po-vykhodu-iz-energokrizisa-14133>

Главком, 22.04.2020

«Такої ситуації ще ніколи не було».

Інтерв'ю Наталки Прудкой з міністрами енергетики України Іваном Плачковим (1999, 2005-2006) та Юрієм Проданом (2007-2010, 2014)

За тиждень чи два нинішня повномасштабна криза може призвести до повного розвалу енергосистеми держави. У цьому переконані колишні керівники галузі. Про можливість каскадної аварії – так званого блекауту (blackout), тобто коли світло гасне в усій країні, попереджають і нинішні керівники найпотужніших енергетичних компаній. Якими можуть бути наслідки такого колапсу під час пандемії – уявити важко.

На думку колишніх міністрів, до такої масштабної кризи призвело непрофесійне управління новою моделлю енергоринку, повна втрата керованості електроенергетикою, тривала відсутність на посаді повноправного міністра енергетики. Попри кризу, уряд знову призначив лише виконувачку обов'язків міністра енергетики та захисту навколишнього середовища – **Ольгу Буславець**. Для неї це крісло може стати по-справжньому електричним стільцем, якщо Кабінет міністрів терміново не запровадить протикризисні заходи.

Що має робити уряд в першу чергу?

За порадами для влади «Главком» звернувся до двох колишніх міністрів: Юрія Продана та Івана Плачкова, кожен з них двічі очолював Міненерго.

Юрій Продан пропонує досить жорсткі заходи – навіть повну зупинку енергоринку та введення ручного управління в галузі. Щоб рішення не були хаотичними, колишній урядовець радить створити штаб на чолі вже навіть не з міністром, а енергетичним віце-прем'єром, з призначенням якого не можна зволікати.

Іван Плачков не є прихильником запровадження надзвичайного стану в енергетиці. Він радить не зупиняти роботу нового енергоринку, а вирішувати проблеми з допомогою важелів, які дає закон.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://glavcom.ua/economics/finances/takoji-situaciji-shche-nikoli-ne-bulo-eksministri-energetiki-pro-te-yak-ryatuvati-krajinu-vid-blekautu-675082.html>

Цензор.нет, 22.04.2020

Плачков представил антикризисный план для энергетики

Для преодоления коллапса в энергетике правительство должно реализовать антикризисный план. Об этом написал экс-министр энергетики, председатель Всеукраинской Энергетической Ассамблеи **Иван Плачков** в своем блоге.

Експерт отримав, що сьогодн енергетика знаходиться в стані колапсу, для виходу з якого необхідно в короткі терміни реалізувати антикризові заходи. Серед першочергових він назвав створення антикризового штабу на чолі з прем'єром, рішення кадрових проблем в галузі, адже 90% компаній виконують обов'язки, і введення посади першого заступника прем'єр-міністра по ТЕК і питанням ЖКХ і призначення міністра енергетики.

За його думкою, після рішення кадрових питань потрібно прийняти рішення для забезпечення стабільності роботи енергосистеми і реструктуризації боргів, яка виникла на оптовому ринку електроенергії.

"Необхідно буде переглянути енергобаланс з метою забезпечення стабільної роботи енергосистеми країни і продажу вугілля; переглянути, а в перспективі - скасувати адміністративні обмеження в енергетиці, виключаючі дію цінних ринкових механізмів. Крім цього необхідно забезпечити економічно збалансовану модель роботи галузі і вирішити проблему боргів шляхом прийняття законопроекту №2386 "Про заходи, спрямовані на погашення боргів, виниклих на оптовому ринку електричної енергії", - написав Плячков. За його прогнозами, прийняття цих рішень дозволить вже через місяць-два подолати кризові явища в енергетиці.

https://m.censor.net.ua/news/3190743/plachkov_predstavil_antikrizisnyyi_plan_dlya_energetiki

Інформація на цю тему – Facebook, 22.04.2020 «Останній шанс не допустити вимкнень світла: антикризові заходи», Іван Плячков. Наразі на наших очах розгортається найдраматичніша за весь час незалежності України системна криза енергогалузі. Це не перша криза, яку переживала енергетика разом з нашою країною. Але перша, коли в електроенергетиці повністю втрачена керуваність і панує незвична та нехарактерна для галузі розгубленість. Рівно як і в країні.

Урядовий кур'єр, 23.04.2020

Олександр Светелік: «Завтра вже буде пізно»

Станіслав Прокопчук

Олександр Светелік. Заслужений енергетик України, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, один з найфаховіших і найавторитетніших спеціалістів з питань енергетичної та ядерної безпеки. Працював головою НКРЕ України, три рази був заступником міністра енерговугілля, шість років в апараті РИБО України, очолював підрозділи з питань енергетичної та ядерної безпеки. Довелося займатися новітніми технологіями та міждержавними перетинами у НЕК «Укренерго». У вересні 2015 року О. Светеліка обрано президентом Українського національного комітету СІГРЕ Міжнародної ради з великих електроенергетичних систем СІГРЕ в Україні.

У наш час влаштувати глобальний теракт не просто, а дуже просто. Не треба викрадати літаки і спрямовувати їх у хмарочоси. Не треба захоплювати заручників. Достатньо лише порушити енергопостачання у регіоні. І ви побачите, що відбуватиметься. Хоч краще такого не бачити... Холодного лютого дня у всій Європі несподівано вимикається електрика — і життя буквально завмирає. А потім починається паніка. Адже люди абсолютно залежні від електроенергії. Усього на тиждень Європа повернеться в кам'яну добу».

Так на одному із сайтів проанонсовано роман «Блекаут» **Марка Ельсберга**, що став бестселером. Мені його порекомендував Олександр Светелік. «Дуже цікава книжка. Прочитайте. Твір художній, але дуже професійно написаний. Те, що там переконливо описує автор, в Україні може відбутися насправді будь-якої миті».

- Нині головна проблема в тому, що наша об'єднана енергосистема дуже нестійка. В енергетиків є таке правило: «мінус 1». Тобто ми повинні завжди мати на всяк випадок резерв найбільшого за потужністю генеруючого об'єкта. Якщо казати про генерацію — у нас це енергоблок-мільйонник атомної станції. Якщо несподівано відключився такий блок, ми тут же повинні увімкнути резервний такої самої потужності. Нині в нас резерв приблизно 400 МВт замість мільйона кіловат.

- Блекаутом. Якщо у нас несподівано відключається (або ми вимушені терміново відключити) блок-мільйонник, залишаться без електроенергії цілі регіони, напрями, лінії, сотні підприємств.

У цьому році, розвивав думку Олександр Светелік, виповнюється сторіччя плану ГОЕЛРО. То був план будівництва електроенергетичного господарства країни рад. А нам нині потрібний конкретний план і конкретні рішення щодо переосмислення, перегляду, переорієнтації тієї ситуації, в якій опинилася наша найстратегічніша галузь. Які насамперед потрібні генеруючі потужності. Для яких пріоритетних галузей промисловості. Яке саме будівництво передовсім інвестуватиме і стимулюватиме держава, скільки завтра використовуватиме електроенергії наша економіка та населення. Нестримними темпами будуються СЕС, ВЕС. І все це робиться під прапором боротьби за довкілля. Але ж його стан нині навпаки, погіршується, бо наші ТЕС добиті доценту, їх експлуатують здебільшого адміністративним шляхом. Бо електроенергія із ВДЕ, яка потрапляє в ОЕС, потребує постійного регулювання частоти й потужності, а цим займаються насамперед теплові електростанції. Щоб упоратися з таким навантаженням, багато енергоблоків працюють у режимі постійних зупинок та пусків, триває колосальне спалювання вугілля, газу та мазуту, експлуатаційні витрати зростають, а викиди збільшуються.

— Є таке нібито безневинне слово «популізм». Це коли говорять-говорять, обіцяють-обіцяють, а справи не рухаються. Коли міністрові галузі, а він — керівництву уряду доповідають, що все гаразд, жодних проблем. Але саме такий махровий популізм завдає колосальної шкоди нашій енергетиці. У мене таке відчуття, що в Україні діють значні сили, які працюють і не на галузь, і не на нашу країну. Багато з них (це я вже колись говорив) вельми успішно підживлюють власний бізнес і кишеню від енергомережі.

Ознайомитись з повним текстом інтерв'ю можна за посиланням:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/oleksandr-svetelik-zavtra-vzhe-bude-pizno/>

Мінекоенерго, 15.04.2020

Напрацьовано пропозиції щодо законодавчого врегулювання поширення енергосервісу на теплокомуненерго та водоканали

Відбулась перша та ґрунтовна он-лайн нарада щодо законодавчого врегулювання реалізації ЕСКО в ТКЕ та водоканалах під головуванням заступника Міністра енергетики та захисту довкілля України **Олексія Рябчина**. В нараді взяли участь представники Мінекоенерго, Мінрегіону, Держенергоефективності, КМДА, Київтеплоенерго, галузеві експерти та представники бізнесу.

Обговорили питання щодо поширення енергосервісу на підприємства теплокомуненерго та водоканали. Зокрема, йшлося про законодавче врегулювання цього питання, залучення інвестицій, створення нових робочих місць та зменшення споживання енергоресурсів.

Зазначили, що у Мінекоенерго разом з Держенергоефективності вже є напрацювання, розрахунки, а також напрацювання змін до базового законопроекту про енергосервісні контракти.

Також наголосили на необхідності вивчити закордонний досвід та долучити експертів. <https://menr.gov.ua/news/35101.html>

ExPro, 15.04.2020

Вартість е/е для населення в Україні у 3-5 рази менше ніж у країн-сусідів з ЄС

Вартість електроенергії для населення в Україні у 3,2-5,5 разів менше за аналогічний показник сусідніх країн які є членами ЄС. Про це 14 квітня стало відомо з опублікованих НКРЕКП статистичних даних у сфері електроенергії.

Зокрема, за 1 спожиту кВт-год населення в Україні в середньому сплачує 1,29 грн, що у 3,2 рази менше за аналогічний показник у Румунії (4,14 грн). Це також у 3,4 рази менше ніж сплачує за 1 кВт-год населення у Польщі (4,39 грн) та в 4,3 рази менше ніж за показник Словаччини (5,57 грн). Найбільшу вартість електроенергії серед наведених країн за даними НКРЕКП, сплачує населення Чехії (7,05 грн /кВт-год), що у 5,5 рази більше ніж в Україні.

<https://expro.com.ua/novini/vartst-ee-dlya-naselennya-v-ukran-u-3--5-razi-menshe-nj-u-kran-susdv-z-s>

Додаткова інформація на цю тему – Укрінформ, 16.04.2020 «Чому електрика української генерації – в рази дорожча за європейську», Владислав Обух.

Є “рекорд”. Біржова ціна електрики в Україні – найвища в Європі.

10 євро за МВт.год в Угорщині. 11 – в Румунії. 21 – у Польщі. Такі ціни на електроенергію встановилися цього тижня на ринках на добу наперед у наших сусідів. А у Словаччині й Чехії вартість енергоресурсу навіть від’ємна. Те ж саме – у деяких країнах західної Європи – Франції, Німеччині, Бельгії, – де енергетики ще й доплачують споживачам, аби не зупиняти своїх потужностей. За таких умов Польща із піковими показниками вартості електрики у 23,3 євро мала б стати європейським рекордсменом... Якби не Україна. Бо у нас електрику відпускають споживачам у середньому по 40,8 євро (пік – 45,3) за МВт.год. А для промислових споживачів Бурштинського енергоострова (Закарпатська і частина Львівської та Івано-Франківської областей, “вотчина” ДТЕК Ріната Ахметова) електроенергія нині обходиться у середньому по 50,6 (пікові показники – 56,4) євро! Майже вшестеро дорожче, ніж в Угорщині та Румунії, не кажучи вже про Словаччину, з якими енергоострів має спільні лінії електропередачі (можливості транскордонного перетікання). Причому, ДТЕК експортує електрику – приміром, до Угорщини – принаймні удвічі дешевше, ніж на внутрішньому ринку...

Набагато вищі, чим у Європі, ціни зберігалися в Україні і упродовж усього березня. Зрозуміло, що за таких обставин вітчизняна промислова продукція стає неконкурентною у порівнянні із європейською...

Причини кризи – ті, що лежать на поверхні, та приховані резони

Тож у соціальних мережах ширяться заклики відмовитися від ринкових підходів до формування вартості електрики (ринок закупівлі енергії на добу наперед

повноцінно запрацював у нас лише з липня минулого року) і впровадити державне регулювання. Часткове чи й таке, як було “за совка”. Дехто при цьому поглядає на північний схід – мовляв, знову дозволимо експорт електрики із РФ, і ціни суттєво знизяться. Й начхати при цьому, що “побічним ефектом” стане зупинка вітчизняної генерації.

В статті надані *рецепти порятунку галузі та відновлення “цінової справедливості”*. Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3006695-comu-elektrika-ukrainskoi-generacii-v-razi-dorozca-za-evropejsku.html>

Kosatka.media, 15.04.2020

НКРЕКП закликає споживачів оплачувати послуги за електроенергію

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, закликає споживачів оплачувати кошти за спожиту електричну енергію в період дії карантину.

Регулятор зазначає, що отримує численні звернення від постачальників що виконують функції постачальників, універсальних послуг та операторів системи розподілу щодо зменшення надходження грошових коштів від споживачів за спожиту електричну енергію в період дії карантину.

«Слід звернути увагу, що скорочення фінансування матиме наслідки невиконання, або виконання в неповному обсязі, планових та аварійних ремонтів електричних мереж, погіршення їх технічного стану, автоматичне відключення аварійних ділянок та технічну неможливість розподілу електричної енергії до об'єктів споживачів», - йдеться у повідомленні.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/nkreku-prizyvaet-potrebiteley-oplachivat-uslugi-za-elektroenergiyu>

ExPro, 15.04.2020

Споживання е/е населенням в Україні на 83,64% менше ніж в ЄС

14 квітня стало відомо з опублікованих НКРЕКП статистичних даних у сфері електроенергії.

Зокрема, середньомісячне споживання електроенергії в Україні (165 кВт-год/міс) майже не відрізняється від аналогічного показника у Польщі (167 кВт-год/міс), але на 39 % менше за показник по Угорщині (230 кВт-год/міс), та на 36,4% менше за показник у Словаччині (225 кВт-год/міс). Менше за Україну споживання е/е становить тільки у Румунії (142 кВт-год/міс). При цьому, в середньому по країнах ЄС споживання електроенергії домогосподарствами становить - 303 кВт-год/міс, або на 83,64 % більше ніж в Україні.

<https://expro.com.ua/novini/spojivannya-ee-naselennyam-v-ukran-na-8364-menshe-nj-v-s>

Енергетичний Фронт, 16.04.2020

Тонкощі енергетичного переходу: як «приборкати» альтернативні потужності

Фінансові та технічні труднощі української електроенергетики, пов'язані з бурхливим розвитком відновлювальних джерел енергії (ВДЕ), активно обговорюються вже не перший місяць поспіль. Але пропозиції щодо вирішення цих

питань в основному зводяться до обмежень – будівництва ВДЕ, виплат за «зеленим» тарифом, диспетчерських лімітів тощо. Тобто до консервації поточного стану, а краще – до часткового повернення в минуле.

Попри те що на тлі пандемії коронавірусу ці дебати трохи вщухли, первинна гострота проблеми нікуди не поділася. І багатьом державам, зокрема й Україні, вже невдовзі доведеться повертатися до порядку денного, пов'язаного з взаємодією традиційних та альтернативних джерел енергії. Про те, якими є перспективи, та на які сценарії можна орієнтуватися, спеціально для Mind розповів **Ігор Петрик**, директор з розвитку ринків компанії Wärtsilä Energy у Східній Європі.

В статті розглядаються питання:

Як і чим врівноважити «альтернативні» потужності?

Чи варто повністю відмовлятися від фінансування викопної енергетики?

Якими є ризики перегинів?

На що орієнтуватися Україні?

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

<https://efront.in.ua/electricity/tonkoshhi-energetychnogo-perehodu-yak-pryborkaty-alternatyvni-potuzhnosti/>

Інформація на цю тему – Енергореформа, 21.04.2020 "75% средств, которые будут направлены в 2020 году на оплату "зеленой" энергетики, получат солнечные станции – УВЭА". <http://reform.energy/news/75-sredstv-kotorye-budut-napravleny-v-2020-godu-na-oplatu-zelenoy-energetiki-poluchat-solnechnye-stantsii-uvea-14184>

Мінекоенерго, 16.04.2020

Мінекоенерго продовжує роботу з формування політики енергоефективності в дистанційному режимі

15 квітня за технічної підтримки Секретаріату Енергетичного Співтовариства було проведено онлайн-семінар по дизайну схем зобов'язань з енергоефективності в рамках впровадження Директиви 2012/27/ЄС про енергоефективність. Схеми зобов'язань з енергоефективності передбачають обов'язок для енергетичних компаній (операторів систем розподілу або постачальників енергії) впроваджувати заходи з підвищення рівня енергоефективності на рівні кінцевих споживачів.

Цей інструмент політики має значний потенціал по підвищенню енергоефективності економіки. За даними Європейської комісії прогнозується, що 23% заощадженої енергії в рамках цілей ЄС на 2020 рік – це результат впровадження статті 7 Директиви 2012/27/ЄС про енергоефективність. Ця стаття передбачає набір інструментів по підвищенню енергоефективності на рівні споживачів енергії.

«В країнах ЄС саме сектор енергоефективності буде створювати нові робочі місця та залучати інвестиції після закінчення коронавірусної пандемії. ЄС не відмовиться від стратегії Green Deal, де енергоефективність займає одну з ключових ролей в декарбонізації економіки. Енергоефективність була і залишається пріоритетом українського Уряду» - зазначив заступник міністра **Олексій Рябчин**.

«Міністерство фіналізує законопроект про енергоефективність, що є нашим зобов'язанням згідно директиви 2012/27/ЄС, щоб до кінця весни подати його на узгодження Уряду та наших європейських партнерів».

<https://menr.gov.ua/news/35103.html>

КосаткаМедіа, 16.04.2020

У 2020 році «Укренерго» планує інвестувати 6,4 млрд грн у розвиток енергосистеми

НКРЕКП затвердила до схвалення проект Інвестиційної програми НЕК «Укренерго» на 2020 рік. Про це повідомляє пресслужба. Загальний обсяг інвестпрограми на 2020 рік становить 6,4 млрд грн, що у понад два рази перевищує обсяги інвестицій компанії у 2019 році (3,1 млрд грн).

Близько 80% загального обсягу фінансування програми (5,1 млрд грн) буде проводитися за рахунок кредитних коштів, залучених від міжнародних фінансових організацій, таких як Світовий банк, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, банк уряду Німеччини KfW ті інші. На фінансування за власний кошт компанії припадає лише 20% (1,3 млрд грн). Із загального бюджету інвестпрограми на 2020 рік 4,8 млрд грн передбачено для технічного переоснащення та реконструкції підстанцій, повітряних ліній тощо, і 1,6 млрд грн – на нове будівництво.

Зокрема, у 2020 році буде завершено будівництво стратегічно важливої ПС 500 кВ «Кремінська». Наразі, в умовах карантину, «Укренерго» продовжує в повному обсязі роботи по будівництву всіх стратегічно важливих об'єктів, а також ремонти, необхідні для забезпечення стабільної роботи енергосистеми. Інвестпрограму 2019 року «Укренерго» виконало на 95,2%. За власні кошти компанії було профінансовано проектів майже на 1,1 млрд грн, за кредитні — більше ніж на 1,9 млрд грн. Загальний обсяг інвестиційної програми 2019 року склав трохи більше 3 млрд грн.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/v-2020-godu-ukrenergo-planiruet-investirovat-6-4-mlrd-grn-v-razvitie-energositymy>

Додаткова інформація на цю тему – Укренерго, 16.04.2020 «Укренерго у 2020 році планує інвестувати 6,4 млрд грн в розвиток енергосистеми». Із загального бюджету інвестпрограми на 2020 рік 4,8 млрд грн передбачено для технічного переоснащення та реконструкції підстанцій, повітряних ліній тощо, і 1,6 млрд грн – на нове будівництво.

Зокрема, в 2020 році буде завершено будівництво стратегічно важливої ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ Донбаська-Донська та ПЛ 220 кВ Кремінська-Ювілейна, а також ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС–Каховська з ПС 750 кВ «Каховська» та заходами ПЛ 330 кВ.

Крім того, триває будівництво наступних об'єктів:

ПЛ 330 кВ Західноукраїнська-Богородчани з реконструкцією ПС 330 кВ «Богородчани» і ПС 750 кВ «Західноукраїнська»

ПС 330 кВ «Слобожанська» із заходами ПЛ 330 кВ

ПС 330/110/35 кВ «Західна» із заходами ПЛ 330 кВ

Крім цього, в 2020 році планується реконструкція 36 підстанцій та 7 повітряних ліній 750-220 кВ, а також встановлення та заміна 17 одиниць трансформаторного обладнання 750-220 кВ, 25 трансформаторів напруги 350-110 кВ, 10 одиниць шунтуючих реакторів 35 кВ, 8 шт. вимикачів 330-110 кВ, 24 шт. високовольтних вводів 330-150 кВ, 25 шт. трансформаторів напруги 330-110 кВ, 24 шт. обмежувачів перенапруг 750-110 кВ, 12 комплектів пристроїв релейного захисту та автоматики та протиаварійної автоматики та іншого обладнання.

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/ukrenergo-u-2020-rotsi-planuye-investuvaty-6-4-mlrd-grn-v-rozvytok-energositymy/>

Укргідроенерго, 17.04.2020

Сучасна компанія може бути енергоефективною: досвід Укргідроенерго

Енергоефективність означає раціональне використання енергетичних ресурсів, досягнення економічно доцільної ефективності використання існуючих паливно-енергетичних ресурсів на сучасному рівні розвитку технологій та дотриманні вимог до навколишнього середовища. Чи може українська компанія в умовах сьогодення бути енергоефективною?

Безперечно питання енергоефективності є одним із пріоритетів енергетичної політики держави, а ефективне використання енергетичних ресурсів є одним із основних пріоритетів розвитку економіки будь-якої країни. На сьогоднішній день через велику частку енергоємних секторів та застарілі й неефективні технології Україна є однією із енергозалежних країн Європи. Так, підписавши угоду про асоціацію з Європейським Союзом, Україна зобов'язалась відповідати високим європейським стандартам та брати участь в енергетичному ринку. Фактично, це означає впровадження європейських норм для підвищення енергоефективності.

Як відомо, гідроенергетика відіграє важливу роль у стійкості ОЕС України, оскільки забезпечує енергетичну систему високоманевровими потужностями в регулюванні добових графіків навантаження з покриттям пікової частини та заповненням нічних провалів. Також гідроенергетика виконує функцію аварійного резерву потужності.

На сьогодні загальна встановлена потужність станцій Укргідроенерго становить 5 844,2 МВт, а протягом 2019 року вироблено 7 197,843 млн кВт·год електроенергії. Наразі у всіх філіях проходить реконструкція та модернізація основного та допоміжного обладнання в рамках проекту «Реконструкція. II черга». Після завершення програми потужність гідроагрегатів збільшиться більше ніж на 200 МВт, а подальший ресурс роботи електростанцій зросте в цілому. Окрім того, завдяки проведенню реконструкції збільшується ККД гідроагрегатів, що дозволяє більш ефективно використовувати водні ресурси.

Також відповідно до Енергетичної стратегії до 2035 року та Програми розвитку гідроенергетики до 2026 року компанія має добудувати Дністровську ГАЕС, яка складатиметься із 7-ми гідроагрегатів загальною потужністю 2 268 МВт в генераторному режимі та 2 947 МВт в насосному. Також Укргідроенерго має побудувати та ввести в експлуатацію Канівську ГАЕС потужністю 1 000 МВт, та Каховську ГЕС-2 потужністю 250 МВт. Реалізація перерахованих проєктів дозволить довести частку маневрових потужностей ГЕС та ГАЕС у загальному балансі галузі до 16%.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/suchasna-kompaniya-mozhe-buti-energoefektivnoyu-dosvid-ukrgidroenergo

Укргідроенерго, 23.04.2020

Канівська ГЕС: на шляху до екологічно чистого виробництва

Сьогодні міжнародна гідроенергетика перебуває на піку розвитку і має стійку тенденцію до росту. Це обумовлено попитом на надійну, чисту, доступну генерацію та зменшенням викидів парникових газів країнами згідно Паризької кліматичної угоди.

Перевагою гідрогенерації є її прогнозованість та регульованість, що може

гарантувати гнучкість та надійність енергетичної системи. Тому сьогодні вкрай необхідним є стабільний та гармонійний розвиток гідроенергетики як основи енергетичної безпеки держави з врахуванням екологічних та соціальних аспектів.

Значне навантаження забруднюючими речовинами, які потрапляють разом з комунально-побутовими, промисловими та сільськогосподарським стічними водами у річки, призводить до виникнення явищ «цвітіння» води та задухи риби і обумовлює вразливість водних ресурсів нашої країни.

Внаслідок цього зростає соціальна напруга серед мешканців прилеглих до водних об'єктів населених пунктів. Тому в теперішній ситуації для покращення, або хоча б збереження існуючого екологічного стану багатьох водних об'єктів, необхідно проводити екологічну оптимізацію водогосподарської системи з використанням сучасних інженерно-технічних рішень.

Гідроелектростанції в цьому випадку можуть розглядатися як інструмент ефективного розподілу водних ресурсів, а також забезпечення збалансованого водокористування.

Далі в статті розглядаються питання:

Екологічна безпека та охорона довкілля

Поводження з відходами та вторинною сировиною

Охорона атмосферного повітря

Озеленення території

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/kanivska-ges-na-shlyakhu-do-ekologichno-chistogo-virobnictva

Укренерго, 17.04.2020

Підстанція 500 кВ «Кремінська» приєднана до лінії 500 кВ Донбаська-Донська

Завершено будівництво заходів лінії електропередачі 500 кВ Донбаська-Донська на нову підстанцію (ПС) 500 кВ «Кремінська». Це означає, що підстанція тепер може отримувати живлення від ПС 750 «Донбаська» та передавати електроенергію по ЛЕП 220 кВ на ПС «Ювілейна», і далі по мережі. Таким чином буде забезпечена передача додаткової потужності з основної частини об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України до Лисичанського та Луганського енерговузлів, а з них – у розподільчі мережі на півночі Луганської області.

Фактично існуюча лінія 500 кВ Донбаська-Донська була розділена (в географічній точці найближчого приєднання до підстанції) і до неї приєднані дві новозбудовані ділянки лінії електропередачі (заходи), які безпосередньо заведені на комплектний розподільчий пристрій з елегазовою ізоляцією (КРПЕ) 500 кВ підстанції «Кремінська».

Загальна довжина заходів цих ліній – 0,3 км. Роботи з будівництва заходів ЛЕП йшли за графіком і тривали місяць: з 15 березня до 15 квітня 2020 року. За цей час було відключено ПЛ 500 кВ Донбаська-Донська і демонтовано дві проміжні опори, проводи та грозозахисні троси у місці приєднання заходів. Натомість встановлено фундаменти та зібрано і встановлено чотири нових анкерно-проміжні опори, змонтовано фазні проводи та грозозахисні троси...

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/pidstantsiya-500-kv-kreminska-pryyednana-do-liniyi-500-kv-donbaska-donska/>

The Page, 17.04.2020

ДТЕК припинив експорт

Максим Нечипоренко

Енергохолдинг ДТЕК припинив поставки електроенергії з системи Бурштинського енергоострова через зниження попиту і цін на електроенергію в державах ЄС.

«Надлишок електроенергії в ЄС спровокував значне падіння цін, що не піддається порівнянню з режимами економічної та технологічної безпеки роботи Бурштинської ТЕС», – повідомили у компанії.

За даними ДТЕК, в Угорщині ціна на електроенергію за тиждень знизилася майже удвічі – до 10-25 євро/МВт, що не покриває витрати на закупівлю та транспортування вугілля на Бурштинську ТЕС.

«Робота Бурштинської ТЕС з мінімальними обсягами виробництва за умови існування поточних цін на ринку електроенергії України в острові (1,4-1,5 грн/кВт) є збитковою і спрямована виключно на забезпечення стабільної роботи енергосистеми України», – відзначили в ДТЕК.

У компанії підкреслили, що не очікують швидкого відновлення попиту на електроенергію і націлені зберегти роботу Бурштинської ТЕС на ринок України.

З 1 квітня «ДТЕК Енерго» призупинило роботи зі збагачення вугілля та підготовки гірничих виробок на шахтах «ДТЕК Добропіллявугілля», «Білозерська» та «Жовтнева». Причина – криза в енергетичній галузі країни, імпорт електроенергії та вугілля, а також регулярне втручання політиків у роботу енергоринку.

Наприкінці березня ДТЕК оголосив технічний дефолт, бо не в змозі платити за кредитами, і попередив кредиторів про реструктуризацію боргу, пропонуючи цінні папери та частину банківських заборгованостей.

<https://thepage.ua/ua/news/dtek-pripiniv-eksport-elektroenergiyi-v-ugorshinu>

Енергореформа, 17.04.2020

Асоціація сонечної енергетики обратится к "Укрэнерго"

за разьяснениями обвинений в невыполнении СЭС диспетчерских команд

Ассоциация солнечной энергетики Украины планирует обратиться к НЭК "Укрэнерго" с просьбой предоставить разьяснения по диспетчерским ограничениям СЭС и обоснованности обвинений в невыполнении ими команд диспетчеров.

"Мы решительно настроены обращаться к НЭК "Укрэнерго" относительно отключений и недавних обвинений, чтобы в ОСП объяснили свою позицию. На уровне Ассоциации мы будем делать все необходимое, чтобы защитить своих участников от необоснованных обвинений и назначения внеплановых проверок, которые за этими обвинениями последовали буквально на следующий день. Сама по себе ситуация с постоянными отключениями станций в условиях отсутствия гарантированной законом компенсации, с точки зрения правового государства является абсурдной и требует скорейшего вмешательства как со стороны участников рынка и профильных Ассоциаций, так и со стороны Регулятора", – заявил глава Ассоциации солнечной энергетики **Артем Семенишин** после публикации инициативы НЭК "Укрэнерго" лишить лицензии компании из списка около 20 СЭС, невыполнивших, по ее мнению, команды диспетчеров на разгрузку.

По словам Семенишина, Ассоциация сделала предварительный анализ списка

станций, которые НЭК обвиняет в невыполнении диспетчерских команд, и пришла к выводу, что большинство из них являются небольшими станциями от 2 до 10 МВт, которые, очевидно, имеют минимальное влияние на операционную безопасность энергосистемы страны... <http://reform.energy/news/assotsiatsiya-solnechnoy-energetiki-obratitsya-k-ukrenergo-za-razyasneniyami-obvineniy-v-nevypolnenii-ses-dispatcherskikh-komand-14164>

ExPro, 17.04.2020

«Укрзалізниця» оголосила закупівлю електроенергії на 4,3 млрд грн

Філія «Центр забезпечення виробництва» АТ «Укрзалізниця» 16 квітня оголосила закупівлю 2,095 млрд кВт-год очікуваною вартістю 4,329 млрд грн (з податками). Про це йдеться у повідомленні компанії в системі публічних закупівель Prozorro. Очікувана ціна становить 2,07 грн/кВт-год.

Кінцевий строк подачі тендерних пропозицій – 19 травня 2020р, початок аукціону – 24 червня 2020р, строк поставки – до 31 грудня 2020р.

<https://expro.com.ua/novini/ukrzalznicya-ogolosila-zakupvlyu-elektroenerg-na-43-mlrd-grn>

Сегодня, 18.04.2020

Андрей Герус разрушил украинскую энергетику – Наливайченко

Екатерина Степаненко

Валентин Наливайченко и **Геннадий Москаль** рассказали об антигосударственной деятельности в рамках гибридной войны.

Гибридная война в Украине идет сейчас не только в виде военных действий, но и внутри страны. И Россия, как страна агрессор использует пятую колонну и будет использовать ее дальше. И то, что происходит внутри страны, во многом куда опаснее открытой военной агрессии. Об этом заявил в программе "Свобода слова **Савика Шустера**" бывший глава СБУ Валентин Наливайченко. Также он и бывший глава Луганской областной военно-гражданской администрации и экс-председатель Закарпатской облгосадминистрации Геннадий Москаль прокомментировали импорт российской электроэнергии и антигосударственную деятельность председателя энергетического комитета Верховной Рады **Андрея Геруса**.

"Мы видим, как уже полгода один из руководителей комитетов по энергетике, депутат Герус работает откровенно на Россию. Протащил изменения к законодательству для импорта российской электроэнергии, разрушил катастрофически украинскую энергетику, нанес непоправимые потери энергетикам, шахтерам", – заявил Валентин Наливайченко в прямом эфире.

По его мнению, этого уже достаточно для того, чтобы правоохранительные органы могли заняться расследованием антиукраинской деятельности Геруса. А главное – остановить ее. И привлечь Геруса к ответственности.

"Отрасли падают одна за другой. Энергетика развалена полностью. Лесную отрасль положили, "Укрзалізницю" положили. Кто это делает? Это делает агентура ФСБ" – отметил Геннадий Москаль.

Также Геннадий Москаль отметил, что люди на должностях министра энергетики и руководителей таких важных предприятий, как "Укрэнерго", Центрэнерго и "Енергоатом" угрожают национальной безопасности страны.

"Россия держит рубильник на четыре страны: Россию, Беларусь, Украину и

Молдову. Сечин, который находится под санкциями США, Канады, ЕС, за то, что он поддерживал аннексию Крыма, оккупацию Донбасса. И Герус с ним заключает договор", – заявил бывший заместитель главы СБУ.

<https://www.segodnya.ua/economics/enews/andrey-gerus-razrushil-ukrainskuyu-energetiku-nalivaychenko-1432222.html>

Kosatka.media, 21.04.2020

«Укренерго» відновлює аукціони на допоміжні послуги

НЕК «Укренерго» повідомила, що з 21 квітня відновлює добові аукціони на закупівлю допоміжних послуг. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) надала роз'яснення щодо правомірності застосування оновлених Кабінетом Міністрів показників, які використовуються для розрахунку граничної ціни аукціонів.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/ukrenergo-vozobnovlyayet-aukciony-na-vspomogatelnye-uslugi>

Мінекоенерго, 21.04.2020

Мінекоенерго: Щодо недопущення негативних наслідків від припинення постачання електричної енергії, зокрема на державні вугільні підприємства

З метою недопущення негативних наслідків від припинення постачання електричної енергії, зокрема на державні вугільні підприємства, постановою Кабінету Міністрів України від 02 квітня 2020 р. № 255 внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», згідно з якими постачальникам електричної енергії, операторам систем розподілу електричної енергії заборонено до 24 квітня 2020 р. здійснювати відключення та обмеження нижче технологічного мінімуму споживання електричної енергії підприємств централізованого водопостачання та водовідведення незалежно від форми власності, вугледобувних підприємств.

<https://menr.gov.ua/news/35146.html>

Главком, 21.04.2020

Оператори системи розподілу електроенергії звернулись до НКРЕКП

Громадська спілка «Розумні електромережі України», що об'єднує 14 операторів системи розподілу електроенергії зі всієї України, закликає НКРЕКП повернутися до розгляду питання стимулюючого тарифоутворення після закінчення карантину. Причина: запропонована модель є важливою для компаній з усієї України і потребує громадських обговорень.

Спілка звернулася до НКРЕКП в зв'язку з рішенням регулятора продовжити обговорення переходу до стимулюючого тарифоутворення (РАВ-тарифу) в період карантину без вільного доступу всіх зацікавлених сторін.

У зверненні підкреслюється, що ОСР зацікавлені у впровадженні стимулюючої моделі тарифоутворення для розвитку системи розподілу, але такий крок потребує відкритих громадських обговорень, як це передбачено законодавством України, зокрема, постановою НКРЕКПУ від 30 червня 2017 року № 866.

ОСР зазначають, що в умовах карантину більшість учасників громадських обговорень, в тому числі представники місцевої влади та ОСР з регіонів, оскільки рішення стосується всієї України – не зможуть приїхати на місце проведення засідань в Київ та взяти участь в обговоренні, про що вже повідомляли НКРЕКП.

У Спільці зазначають, що умов для дистанційного обговорення Регулятор не створив... <https://glavcom.ua/economics/finances/vseukrajinska-spilka-zaklikaje-nkrekp-provesti-obgovorennya-stimulyuyuchogo-tarifoutvorenniya-pislya-karantinu-674772.html>

Енергореформа, ExPro, 21.04.2020

Цену на рынку на сутки вперед в Бурштынском энергоострове формируют импортеры электроэнергии – ДТЭК

По данным ДТЭК, в апреле доля импортеров в продаже электроэнергии на РСВ в Бурштынском энергоострове составляла приблизительно 65%, доля отечественных производителей – около 20%, доля ДТЭК – около 15%.

"Таким образом, цену на рынке "на сутки вперед" (РСВ) в Бурштынском энергоострове формируют импортеры электроэнергии, а не ДТЭК Бурштынская ТЭС. Более того, с момента запуска нового рынка и открытия свободного импорта из Европы в Бурштынский энергоостров с июля 2019 года наибольшее влияние на цену РСВ оказывают именно импортеры электроэнергии из Европы", – говорится в пресс-релизе ДТЭК.

В компании уточнили, что ДТЭК Бурштынская ТЭС в основном работает в режиме обеспечения стабильности и надежности работы энергосистемы Бурштынского энергоострова, в соответствии с требованиями системного оператора.

Также в ДТЭК заявили, что по состоянию на 20 апреля импорт электроэнергии не остановлен, и она продолжает поступать в Бурштынский энергоостров.

<http://reform.energy/news/tsenu-na-rynke-na-sutki-vpered-v-burshtynskom-energoostrove-formiruyut-importery-elektroenergii-dtek-14181>

Україна-Центр, 21.04.2020

Кіловати на вітер

Фрагменти інтерв'ю з головою Атомпрофспілки Валерієм Матовим

Сергій Полулях

– ...надії на енергоринок тануть, а ми так чекали в минулому році, що він почне працювати цивілізовано, маю на увазі прийняття Закону «Про ринок електроенергії». Але воно все працює в ручному режимі, платежі упали до рівня 40%, тобто так розраховуються з НАЕК «Енергоатом». З початку року не заплатили нам більше 4-х мільярдів гривень, а це і пальне, і експлуатація, і безпека.

– ...насилу заробітну плату нашкребли, виплатили.

– ...по СхідГЗК не можемо навіть березень закрити. На вчора було виплачено порядка 65%, плануємо до кінця тижня розрахуватися.

– ...такої компанії «Енергоринок» немає, а є «Гарантований покупець». Ми ж продаємо електроенергію АЕС по фіксованій ціні, тобто 85% виробленої енергії, щоб зберегти тариф для населення, для комунальних служб, але й це не дотримується, не платять. Загалом – ситуація критична, а критична ще й тому, що керівництва немає.

– І в компанії «Енергоатом» теж немає керівництва. **Павлишин** (Павло Павлишин, генеральний директор Рівненської АЕС, тимчасово в.о. президента НАЕК «Енергоатом» з 04.12.2019 р. – Авт.) повернувся на Рівненську, а обов'язки керівника «Енергоатому» виконує директор Запорізької АЕС (**Петро Котов**, т.в.о. президента НАЕК з 31.03.2020 р. – Авт.).

– ...там тиснуть, хочуть, щоб були керовані, ставлять якісь завдання, а наші хлопці не хочуть, тому що реально розуміють, що за цим безпека ядерної енергетики.

– Там (в Чорнобильській зоні) все надумано, там недостовірні інформація. Джерело пожежі прийшло ззовні, його вже спіймали на підході, пожежа розповсюджувалася окремими ділянками. Але, знову ж таки, яке фінансування Зони відчуження? Та зовсім ніяке. Я буквально вчора написав листа до прем'єра, вони ж там бюджет коригували, то порізали все.

– Зрізали фінансування програм по Зоні відчуження. Навіть якщо взяти питання заробітної плати – залишилася лише тарифна частина, а там же доплати за роботу в зоні, доставка, профілактичне харчування та інше, все порізано. Як працювати – я не розумію?

– Виходить, що нас обмежують, хоча власне атомна енергетика є джерелом фінансування «зеленої» енергетики, там же тариф по 5 гривень. Тобто він виробив один кіловат – 5 гривень поклади йому, а ми виробили той же кіловат – і це всього 56,7 копійки. У 10 разів різниця, і їм ринок платить у першу чергу, а всі зелені – це приватні структури, так будемо казати...

– ... Зараз уже реально стоїть питання про обмеження, тому що немає балансу по Україні. Пам'ятаєте період, коли були віялові відключення електроенергії? Зараз ми повертаємося в період 20-річної давнини, один в один.

– Споживання є, але за рахунок закупівлі зеленої енергії та на стороні атомна повинна знижувати виробництво. Ми вже більше року працюємо в обмеженому режимі, аж до того, що якщо сумарно рахувати, то в нас один – півтора блоки постійно не працюють, а могли б давати дешеву електроенергію. А нам кажуть, що ми не такі бідні, щоб купувати дешево... <http://uc.kr.ua/2020/04/21/kilovaty-na-viter/>

ExPro, 22.04.2020

Депутати пропонують спрямувати доходи «Укренерго» від продажу перетину на погашення боргів на ринку

Народний депутат, голова парламентського комітету з питань енергетики та ЖКП **Андрій Герус** (фракція «Слуга народу») та ряд його колег зареєстрували законопроект №3364 від 21.04.2020 р., яким пропонується доповнити Прикінцеві та перехідні положення Закону «Про ринок електроенергії» та дозволити НЕК «Укренерго» 70% доходу від продажу міждержавного перетину спрямовувати на виплати ДП «Гарантований покупець», а той має половину отриманих грошей направляти ДП «НАЕК «Енергоатом», а іншу половину – виробникам з ВДЕ.

Відповідний текст законопроекту 21 квітня був опублікований на сайті Верховної Ради України.

Також авторами законопроекту стали **Олег Семінський, Андрій Жупанин та Олександр Горобець**.

Законопроект пропонує дозволити НЕК «Укренерго» спрямовувати кошти під

продажу міждержавного перетину на поточну діяльність та на виплату ДП «Гарантований покупець». 70% коштів планується передавати «Гарантованому покупцю», а 30% - на інвестиції у мережу та поточну діяльність. При цьому, «Гарантований покупець» має 50% отриманих таким чином від «Укренерго» коштів передавати ДП «НАЕК «Енергоатом» і ще 50% - виробникам з ВДЕ.

Законопроект пропонує таким чином перерозподіляти кошти від продажу перетину протягом всього 2020 р.

<https://expro.com.ua/novini/deputati-proponuyut-spryamuvati-dohodi-ukrenergo-vd-prodaju-peretinu-na-pogashennya-borgv-na-rinku>

Енергореформа, 24.04.2020

**Вице-президент Energy Club Григорук:
"Ямочные" ремонты энергетике не спасут (мнение)**

Вице-президент Energy Club **Иван Григорук** поділился мнением о законопроекте №3364 относительно урегулирования кризиса неплатежей на рынке электрической энергии и вопроса сертификации оператора системы передачи НЭК "Укрэнерго", а также своим видением плана антикризисных мер в электроэнергетической отрасли (укр).

Відносно законопроекту, враховуючи те, що врешті-решт ми все ж йдемо шляхом приєднання до європейської мережі операторів систем передачі, законопроект № 3364 в разі його прийняття передбачає членство України в ENTSO-E, так як основним чинником є сертифікація НЕК "Укренерго" по моделі ISO (незалежний системний оператор) в структурі європейської мережі. Друге – оператор системи передач одночасно може бути і власником, і суб'єктом управління системи передачі. Такими були вимоги Секретаріату Енергетичного Співтовариства для того, щоб компанія НЕК "Укренерго" відповідала вимогам по частині й управління, і володіння активами по моделі ISO.

Раніше в Україні це не було врегульовано на законодавчому рівні, тож виконання відповідних вимог містяться в цьому законопроекті.

Що стосується 70% коштів від продажу міждержавного перетину на виплату ДП "Гарантований покупець", скажу чесно, на постійній основі це нагальних питань не вирішить – легше не стане ні "Енергоатому", ні виробникам ВДЕ.

Тут потрібні мільярдні суми, а НЕК "Укренерго" за весь час закумулював від продажу міждержавного перетину кількості мільйонів. Скоріш це "частковий ямочний ремонт", аніж антикризовий захід, перекладання коштів з однієї кишені в іншу.

Враховуючи впровадження механізмів фінансування проєктів для міждержавних сполучень, що будуть направлені для синхронізації ОЕС країни з ENTSO-E, треба буде передбачати ці кошти в інвестиційній програмі, яку буде затверджувати НКРЕКП.

Який же пакет антикризових заходів необхідний для збереження електроенергетичної галузі? На мою думку – це:

- призначити першого віцепрем'єра з відповідними повноваженнями;
- створити антикризовий штаб;
- запровадити надзвичайний стан в енергетиці;
- забезпечити чітку координацію дій між профільними центральними органами державного управління, суб'єктами ПЕК, державним регулятором НКРЕКП;

ініціювати відповідні зміни до чинних нормативних документів та Закону про енергоринки;

відпрацювати та в подальшому впровадити механізм по розв'язанню боргів, відмінити перехресне субсидіювання, забезпечити повні розрахунки між учасниками ринку, відновити оздоровлення надійності енергосистеми, бо наразі вона є розбалансованою;

враховуючи те, що йде період підготовки до осінньо-зимового максимуму, відновити в Мінекономрозвитку прогнозування "розвитку економіки" та крім існуючого річного, щомісячно затверджувати баланс виробництва електроенергії з граничними економічно обґрунтованими цінами, щоб в рамках існуючої кризи кожен мав можливість отримати достатнє мінімально необхідне фінансування заради збереження галузі;

(фундаментально важливо) враховуючи існуючий наразі дефіцит, вкрай необхідне максимальне укомплектування фахівцями електроенергетичної галузі, інакше вихід із кризи буде неможливим.

<http://reform.energy/analitics/vitse-prezident-energy-club-grigoruk-yamochnye-remonty-energetiku-ne-spasut-mnenie-14211>

КосаткаМедіа, 22.04.2020

АМКУ може дозволити «Нафтогазу» контролювати державні ТЕЦ

Антимонопольний комітет України може дозволити НАК «Нафтогаз України» контролювати державні ТЕЦ. Про це повідомляє пресслужба. Наразі ці ТЕЦ знаходяться під управлінням Фонду державного майна. Комітет може надати контроль компанії над такими ТЕЦ: «Сєверодонецька ТЕЦ», «Одеська ТЕЦ», «Криворізька ТЕЦ», «Херсонська ТЕЦ», «Миколаївська ТЕЦ», «Дніпровська ТЕЦ».

Зазначається, що відповідно до Постанови Кабміну від 19.10.2018 № 867 на «Нафтогаз» покладені спеціальні обов'язки щодо постачання природного газу для ТКЕ (теплокомуненерго) та ТЕЦ. Тому таке рішення може призвести до обмеження конкуренції на ринках теплової та електричної енергії. «З метою повного об'єктивного розгляду Комітетом справ, у разі наявності інформації, яка може вплинути на прийняття Комітетом рішення у справі по суті, просимо зацікавлених осіб надсилати інформацію, зауваження та пропозиції із питання зазначених концентрацій та зобов'язань, запропонованих учасниками концентрацій», - йдеться у повідомленні Комітету. <https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/amku-mozhet-pozvolit-naftogazu-kontrolirovat-gosudarstvennye-tec>

Укргідроенерго, 22.04.2020

Київська ГЕС і ГАЕС під час реконструкції втілюють європейські стандарти

На всіх філіях Укргідроенерго в рамках проєкту «Реконструкція. II черга» проходять роботи з відновлення, заміни та модернізації обладнання. Не виняток – є Каскад Київських ГЕС і ГАЕС. Так, нещодавно на ГАЕС вже розпочались пусконаладжувальні роботи гідроагрегату №6. Про всі етапи реконструкції Київських ГЕС та ГАЕС та з якою метою вона проводиться, «Погляду» розповіли у пресслужбі Каскаду Київських ГЕС і ГАЕС.

Каскад Київських ГЕС і ГАЕС є верхньою сходинкою Дніпровського каскаду

гідроелектростанцій, які розташовані на річці Дніпро та входять до складу Укргідроенерго. Каскад об'єднує дві станції – Київську ГЕС та Київську ГАЕС.

Більше детально ознайомитись зі статтею можна за посиланням:

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/kiivska-ges-i-gaes-pid-chas-rekonstrukcii-vtilyuyut-evropeyski-standarti

Укргідроенерго, 22.04.2020

Укргідроенерго ініціюватиме зміни до законодавства щодо виконання PSO

Компанія Укргідроенерго сумлінно виконує покладені обов'язки з продажу електроенергії ДП «Гарантований покупець» у встановлені терміни та у визначених обсягах на умовах, передбачених відповідними договорами купівлі-продажу. Проте, починаючи з лютого 2020 року ДП «Гарантований покупець» не виконує покладені на нього фінансові зобов'язання перед продавцем та нарощує кредиторську заборгованість за кожен місяць постачання електричної енергії Товариством.

Ускладнює ситуацію й той факт, що примірним договором не передбачений захист інтересів виробників електроенергії, які виконують спецзобов'язання у випадку затримки оплати купленої електроенергії з боку ДП «Гарантований покупець». За умови появи заборгованості виробники електроенергії не мають механізмів обмеження продажу електричної енергії ДП «Гарантований покупець».

З метою захисту економічних інтересів Укргідроенерго, запобігання зупинки підприємства та запобігання створення передумов для введення процедури банкрутства, дотримуючись принципу рівності сторін у господарських правовідносинах, компанія вважає за необхідне внести зміни до договору купівлі-продажу електричної енергії з покупцем для забезпечення загальносуспільних інтересів, укладеного із ДП «Гарантований покупець».

Окрім цього, Товариство ініціюватиме зміни до законодавства України щодо забезпечення загальносуспільних інтересів, зокрема у частині укладання договору купівлі-продажу електричної енергії з ДП «Гарантований покупець» терміном на один календарний рік, а не один місяць, як це відбувається зараз. Придбані на аукціоні обсяги електричної енергії, період, графік постачання та їх вартість будуть оформлюватися відповідними додатковими угодами.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/ukrgidroenergo-iniciyuvatime-zmini-do-zakonodavstva-schodo-vikonannya-pso

Укргідроенерго, 29.04.2020

Ігор Сирота: забезпечення питною водою українців – пріоритет Укргідроенерго

Невелика кількість атмосферних опадів восени та взимку, спричинили низькі показники водності в басейнах Дніпра та Дністра навесні 2020 року. Так, взимку у басейнах річок, що визначають приплив до водосховищ, утримувалася аномально тепла погода. Майже всю зиму спостерігався недобір опадів.

Враховуючи несприятливу гідрометеорологічну ситуацію, яка склалася на сьогодні в Україні, приплив води до водосховищ Дніпровського каскаду у весняний період є значно меншим за середні багаторічні величини. Зважаючи на це та з метою створення стратегічного запасу води, ще на початку року Міжвідомчою комісією було прийняте відповідне рішення та розпочато наповнення дніпровських водосховищ.

Станом на 29 квітня 2020 року наповнення водосховищ складає 94%, заявила

під час онлайн-засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи дніпровських та Дністровського водосховищ начальниця відділу гідрологічних прогнозів Українського гідрометеорологічного центру **Вікторія Бойко**.

Наразі головною метою для держави є забезпечення питною водою українців, підтримання екологічно-безпечного стану дніпровських водосховищ та потреб зрошення південних регіонів. В свою чергу Держводагентство вкотре наголошує, що не вбачає ризиків у забезпеченні водою аграріїв та питних потреб українців: «Це пріоритети Держводагентства, як це передбачено Водним кодексом України».

Такої ж думки дотримуються і в Укргідроенерго.

«Забезпечення питною водою українців на сьогодні є нашим пріоритетом. Тому, не дивлячись на суттєве зменшення прибутків, Укргідроенерго вживало і вживатиме усіх заходів, аби підтримувати оптимальний рівень в басейнах Дніпра та Дністра і для водокористувачів, і для того, щоб Об'єднана енергосистема України не залишилась без мобільного та аварійного резерву потужності. Ми розробили і впроваджуємо комплекс заходів щодо ефективного розподілу ресурсів для неухильного забезпечення встановлених рівнів води у водосховищах», - зазначає генеральний директор **Ігор Сирота**.

Під час онлайн-засідання представники Укргідрометцентру проінформували про прогноз водності в басейнах Дніпра та Дністра у травні 2020 року. Водність Дніпра біля Києва очікується в середньому 685 м³/с, або 20% від норми. Водність Дністра очікується в межах 90-150 м³/с, або 38% від норми.

З урахуванням пропозицій членів комісії було узгоджено режими роботи дніпровських та Дністровського водосховищ у травні 2020 року:

Київське водосховище - ГЕС працює у режимі наповнення. Станом на 1 червня середньодобовий рівень води у водосховищі (водпост Толокунь) має бути в межах 102,70-102,80 м БС.

Канівське водосховище - ГЕС працює на притокових витратах. Середньодобовий рівень у верхньому б'єфі водосховища протягом травня має бути в межах 91,35-91,50 м БС.

Кременчуцьке водосховище - ГЕС працює у режимі наповнення. Станом на 1 червня рівень води у водосховищі має бути в межах 80,60-80,70 м БС. Скидні витрати з водосховища мають бути не більше ніж 450-500 м³/с.

Кам'янське водосховище - ГЕС працює на притокових витратах із забезпеченням постійних попусків у нижній б'єф не менше ніж 400 м³/с. Коливання рівня води у верхньому б'єфі (біля греблі) витримується в межах 63,8-64,0 м БС.

Дніпровське водосховище - ГЕС працює на притокових витратах. Коливання рівня води у верхньому б'єфі (біля греблі), викликане добовим регулюванням ГЕС, допускається до 0,4 м нижче від нормального підпірного рівня (51,1 м БС).

Каховське водосховище - станом на 1 червня рівень у водосховищі має бути в межах 15,60-15,70 м БС, скиди з ГЕС здійснюються витратами в межах 350-400 м³/с.

Дністровське водосховище - для забезпечення водокористувачів на нижче розташованій українській ділянці Дністра, враховуючи приплив до Дністровського водосховища, здійснювати рівномірний попуск у нижній б'єф витратами не менше ніж 100-110 м³/с.

«Ситуація із зменшенням притоку води, звичайно, відображається на роботі гідроенергетичної галузі. Ми вже виробляємо менше електроенергії. Наш виробіток тісно пов'язаний із притоком і тими рішеннями, які ухвалюються Міжвідомчою

комісією. Так, минулого року за період з січня по квітень ми виробили 2733,546 млн.кВт*год, цьогоріч наш показник з січня по березень складає 1573,460 млн. кВт*год, очікуваний виробіток за квітень – 477,583 млн. кВт*год (очікуваний виробіток з січня по квітень 2020 р. – 2051 млн. кВт*год). За прогнозами загальне зменшення виробітку за поточний рік ми очікуємо на рівні 30% і відповідно це суттєво відобразиться і на фінансових показниках компанії. Наразі ніхто не бере цей факт до уваги! Проте ще раз наголошу, ми і надалі неухильно виконуватимемо всі рішення Міжвідомчої комісії. Укргідроенерго підтримуватиме оптимальний рівень в басейнах Дніпра та Дністра заради потреб населення України та задля забезпечення енергоефективності та енергонезалежності нашої держави!» - наголосив І. Сирота.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/igor-sirota-zabezpechennya-pitnoyu-vodoyu-ukrainciv-prioritet-ukrgidroenergo

Додаткова інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 27.04.2020 «Навіщо потрібні водосховища?», Сергій Афанасьєв, д.б.н., проф., член-кореспондент НАН України; Юрій Ландау, доктор технічних наук.

Близько 2-х млрд людей у всьому світі не мають доступу до чистої води. Вода завжди була, є і буде найважливішою основою життя людства. Упродовж усієї історії людства люди будували водосховища для задоволення потреби у воді, і зі зростанням потреби збільшувалася кількість водосховищ, їхні глибина, об'єми води.

В умовах дуже нерівномірного розподілу ресурсів річкового стоку (які становлять у всьому світі близько 37 тис. км3), уже на рівні 2000 р. повний об'єм водосховищ перевищив 6,5 тис. км3, а водоспоживання становило близько 6 тис. км3, у тому числі безповоротне — 3 тис. км3.

У 2000 р. більшість від загальної кількості 2360 великих водосховищ об'ємом понад 100 млн км3 було побудовано в Північній Америці — 38%, у Європі — 22%, в Азії — 25%. При цьому в більшості країн посилювалося природоохоронне законодавство для мінімізації наслідків для довкілля від створення водосховищ, знаходження оптимальної рівноваги між економічними та соціальними потребами суспільства й навколишнім середовищем.

На багатьох великих водосховищах побудовано ГЕС із середньорічним виробництвом відновлюваної електроенергії на рівні 2000 р. близько 2600 млрд. кВт*год (18% світового виробництва).

У ХХІ столітті триває будівництво водосховищ, причому більшість — у країнах, що розвиваються, Азії, Африці, Південної Америки.

При цьому в багатьох країнах, у тому числі Європи, розбираються старі греблі з малими водосховищами, які давно відпрацювали свій ресурс, а також безгоспні зруйновані греблі, що є нормальним процесом.

Наразі у світі експлуатується близько 50 тисяч водосховищ із греблями заввишки понад 15 метрів, основне призначення яких — забезпечення потреби у воді, причому багато їх збудовані в найбільш розвинених країнах Західної Європи, США, в Канаді та Японії, де найжорсткіше природоохоронне законодавство.

В Україні водні ресурси дуже обмежені...

https://dt.ua/ECOLOGY/navischo-potribni-vodoshovischa-345904_.html

MIND, 29.04.2020 «Через безсніжну зиму Україні загрожує дефіцит води». Укргідроенерго має план дій для забезпечення водою населення та потреб гідроенергетики. <https://mind.ua/news/20210448-cherez-bezsnizhnu-zimu-ukrayini-zagrozhue-deficit-vodi>

♦ **Пожезжі, підпали – спроба дестабілізації ситуації**

ДНТЦ ЯРБ, 16.04.2020

Моделювання транскордонного впливу пожеж в зоні відчуження

Починаючи від 4 квітня фахівці відділу аварійної готовності та радіаційного моніторингу Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки та інші наукові установи України та Європи здійснюють спостереження за радіаційною ситуацією у зв'язку із пожежею у Зоні відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення.

Колеги із Інституту ядерної та радіаційної безпеки Франції (IRSN) здійснили ряд власних досліджень потенційного радіаційного впливу пожежі у глобальних просторових масштабах та опублікували на офіційному сайті звіт, ознайомитися з яким можна за посиланням. Радіоактивний викид оцінювався шляхом зворотного моделювання (використання доступних вимірювань) впродовж періоду з 03 по 12 квітня 2020 року, моделювання дисперсії тривало до 14 квітня 2020 року.

<https://sstc.ua/news/modelyuvannya-transkordonnogo-vplivu-pozhezh-v-zoni-vidchuzhennya>

Голос.ua, Главком, 17.04.2020

Смог в Києве возник из-за пожаров в радиусе 150 км, усугубляют положение пожары в зоне ЧАЭС

На экологическую ситуацию в 150-километровой зоне от Киева и в самой столице сейчас влияют массовые пожары в Киевской, Житомирской областях. Одновременно остается тревожной ситуация в Чернобыльской зоне. Об этом в Сети сообщила сотрудник НАЭК «Энергоатом» **Наталия Дегтяренко**.

...ситуация по состоянию на утро 17 апреля 2020 года такова, что горит Денисовицкое лесничество.

«Надежды, что ситуация изменится, лично у меня нет. Сгорели-горят-сгорят села - Красное, Буда, Рудьки.

Вчера вечером сгорело Речицкое лесничество. Следующим будет село Речица. С ночи горят остатки Толстого Леса. На левом берегу реки Припять два основных очаги огня – между Зимовищем и Кривой Горой и между Кривой Горой и Чапевкой. Данные получены от местных, подтверждаются данными NASA», - сообщила она.

Также известно, что по официальной информации ГСЧС по состоянию на утро 17 апреля, в течение дня 16 апреля на территории Киевской области зафиксированы случаи возгорания травяного настила и лесной подстилки, в частности в Вышгородском, Иванковском районах и на территории Ирпенской зоны. Также на территории города Киева и Киевской области наблюдались отдельные случаи сжигания сухой травы и мусора на территории частных домохозяйств. Кроме того, на территории Житомирской области продолжается тушение нескольких очагов возгорания травяного настила.

<http://golos.ua/i/745649>

Uatom.org, 17.04.2020

Пожежа в зоні відчуження оминула сховище відпрацьованого ядерного палива

Масштабні пожежі, які тривали в лісництвах Чорнобильської зони з 4 по 15 квітня, не зачепили майданчик будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива.

15 квітня 2020 року, за даними ДСНС, вогонь було ліквідовано, проте залишалося тління трав'яної підстилки та кущів. Як повідомляє прес-служба НАЕК «Енергоатом», відстань від найближчих осередків тління до майданчика ЦСВЯП становить 10-15 км, а отже сховище в безпеці.

Перевищень контрольних рівнів концентрації радіонуклідів у повітрі на території, де будується ЦСВЯП, і навколо не виявлено.

Майданчик ЦСВЯП розміщений у зоні відчуження на території колишньої Чорнобильської АЕС і перебуває у віданні ДП «НАЕК «Енергоатом».

Зараз на роботах з добудови сховища зайнято до 40 осіб, які працюють у денний час. Їх забезпечили в повному обсязі первинними засобами пожежогасіння й провели додатковий інструктаж з пожежної безпеки та плану дій під час надзвичайних ситуацій.

<https://www.uatom.org/2020/04/17/pozhezha-v-zoni-vidchuzhennya-ominula-shovishhe-vidpratsovanogo-yadernogo-paliva.html>

УНІАН, 22.04.2020

Загрози "Укриттю" і ядерному сховищу унаслідок пожеж у Чорнобилі немає – рятувальники

Заступник голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій **Руслан Білошицький** наголошує, що жодної загрози об'єкту "Укриття" та сховищу відпрацьованого ядерного палива внаслідок пожеж немає.

Про це він заявив під час онлайн-брифінгу в Міністерстві закордонних справ для керівників дипломатичних установ та представництв міжнародних організацій, акредитованих в Україні, щодо ліквідації лісових пожеж на території Київської та Житомирської областей.

Білошицький наголосив: "Жодної загрози функціонуванню об'єкту "Укриття", сховищу відпрацьованого ядерного палива та іншим об'єктам Державного агентства з управління Зоною відчуження немає".

За словами Білошицького, фактичні показники забрудненості повітря радіонуклідами свідчать про "відсутність реальних радіаційних загроз здоров'ю населення".

<https://www.unian.ua/ecology/pozhezhi-u-chornobili-chi-ye-zagroza-vibuhu-chaes-10968629.html>

Facebook, Міністерство енергетики та захисту довкілля України, 23.04.2020

Продовжується локалізація пожеж: у зоні відчуження

працюють пожежні насосні станції та задіяна авіація - Мінекоенерго

Продовжується локалізація пожеж: у зоні відчуження працюють пожежні насосні станції та задіяна авіація.

Станом на 11:00 23 квітня у зоні відчуження та безумовного (обов'язкового)

відселення підрозділами ДСНС, яким допомагають працівники лісових пожежних станцій ДСП «Північна Пуща» продовжується локалізація пожеж на території Луб'янського, Дитятківського, Денисовицького, Корогодського та Паришівського лісництв.

Вживаються всі можливі заходи щодо максимального пролиття окремих осередків тління трав'яного настилу, пеньків, лісової підстилки та залишків деревини з метою запобігання виникнення пожеж на місцях, які раніше були пройдені вогнем та недопущення нових в районі вищевказаних сіл.

Основні зусилля спрямовані на локалізацію 3 осередків (с. Розсоха, с. Крива Гора та с. Рудьки – с. Буряківка) тління пеньків, залишків деревини та торф'янику в осередках пройдених вогнем.

Також, у зоні відчуження працюють пожежні насосні станції та задіяна авіація, яка намагається якомога точніше здійснювати скидання вогнегасних речовин до осередків місць тління.

Для облаштування протипожежних розривів залучено важку інженерну техніку ДСНС та додатково 7 шляхопрокладачів Збройних Сил України. Інженерною технікою створено 800 км мінералізованих смуг.

До гасіння залучено 1 тис. 164 чоловіка та 286 одиниць техніки. За інформацією ДСНС, також залучено 3 вертольоти та 2 літаки, якими 22 квітня здійснено 170 скидів – 376 т води.

Наразі швидкість вітру сягає 6 км на годину. Радіаційна ситуація знаходиться під контролем.

<https://www.facebook.com/mincoenergy/photos/a.1096844767038465/2984232001633056/>

Енергоатом, 16.04.2020 **«Пожежі у Зоні відчуження не завдали шкоди майданчику будівництва ЦСВЯП».**

<http://www.energoatom.com.ua/ua/press-centr-19/novini-kompanii-20/p/pozezi-u-zoni-vidczuzenna-ne-zavdali-skodi-majdanciku-budivnictva-csvap-45959>

Главком, 18.04.2020 **«У МВС назвали «можливою диверсією» пожежі в Чорнобильській зоні та Житомирській обл».**

<https://glavcom.ua/country/incidents/u-mvs-nazvali-mozhливоju-diversijeju-pozhezhi-v-chornobilskij-zoni-ta-zhitomirskij-oblasti-674283.html>

Politeka, 20.04.2020 **«Владимир Костерин раскрыл правду о пожарах в Чернобыльской зоне».** <https://politeka.net/uk/blogs/262117-vladimir-kosterin-raskryl-pravdu-o-pozharah-v-chernobylskoy-zone-desyatki-chinovnikov-dolzheny-sest-v-tyurmu>

Мінекоенерго, 20.04.2020 **«У зоні відчуження триває ліквідація лісових пожеж – Мінекоенерго».** <https://menr.gov.ua/news/35129.html>

Deutsche Welle, 26.04.2020 **«Пожежі в Чорнобильській зоні знову нагадали про долю українських АЕС»**, Олег Климчук. <https://p.dw.com/p/3bOq3>

♦ **Робота в умовах надзвичайної ситуації**

Енергореформа, 22.04.2020

Глава ФГІ Сенніченко: Об'єктів великої приватизації в ведомстві всього 23, ми концентруємося на їх підготовці
Фрагменти з інтерв'ю Дмитрія Сенніченко,
глави Фонду госимущества України

Дмитрій Кошевой

Фонд госимущества (ФГІ) України пропонує поправити окремі частини закону про приватизацію і внести зміни в закон про Фонд госимущества, щоб посилити спроможність цього інституту. У нас регіональні філіали є окремими юрисдикціями. У них там замкнений круг: можуть приймати рішення про приватизацію об'єктів, готувати їх, виставляти, займатися орендою. Саме в філіалах відбувається вся ця справа, а політична відповідальність - на центральному апараті. Поки ми в ручному режимі централізували це управління, однак необхідно закріпити це на законодавчому рівні.

У нас є блок великої приватизації, де вже працюють радники: "Електроважмаш", шахта "Красноліманська",... По "Центренерго" ми повинні вибрати радника, тому що контракт із попереднім закінчився, також маємо завершити зміну менеджменту.

Наступний блок об'єктів - це обленерго: "Хмельницьк-", "Миколаїв-", "Харків-" та "Тернопільобленерго", де держава має понад 50% акцій. Ці об'єкти треба приватизувати, але через відсутність сформульованої державної політики (чи будуть РВВ-тарифи, чи ні, що буде із "зеленими" тарифами, тощо) це складно зробити. Звісно, що введення РВВ-тарифів дає реальну вартість цим об'єктам. Ми маємо попередню інформацію регулятора НКРЕКУ, що РВВ-тарифи будуть поступово впроваджуватися на початку наступного року, і коли ми залучимо туди радників, вони вже будуть працювати. Тому ми будемо рухати ці об'єкти зараз, адже від початку процесу вибору радника до аукціону зазвичай проходить 9 місяців.

Є у нас ще блок компаній, які називаються ТЕЦ: Дніпровська, Херсонська, Одеська, Криворізька, Сіверськодонецька. Це бізнес-модель, яка теж залежить від загальнодержавної стратегії. Щодо них є чотири варіанти: приватизувати, передати в концесію, передати місцевим громадам або передати "Нафтогазу" як найбільшому кредитору. Ми ці стратегії повинні затвердити в Уряді.

За уряду Гройсмана була пропозиція віддати їх місцевим радам.

Питання піднімалося, та рішення так і не прийняли. І держава знову не готова, коли приходить зима. Мене восени призначили головою Фонду держмайна, і вже на другий тиждень почалась епопея підготовки до зими. Вже розібравши ці історії, я бачу, як багато речей в державі взаємопов'язані. Державні ТЕЦ повинні давати тепло містам, де переважно все замикається на комунальних підприємствах.

Той же "Електроважмаш". Там за п'ять останніх років змінилось кілька директорів, НАБУ по ним справи відкрило. Ми ж поміняли - і одразу, за два тижні, після зміни в підрозділі закупівель на тих самих товарах зекономили 60 млн грн! Домовилися із профспілками, виплатили зарплату. Врегулювали питання 500 млн

грн кредиторської заборгованості, бо 80% її було прострочено. Всього за два місяці бачимо вражаючі результати: контракти поновлено, постачальники зрозумілі, повернулися начальники цехів. Хоча все одно нема такої мети, щоб цим довго керувати, а є мета приватизувати. Бо немає в світі жодного державного підприємства з назвою "Дженерал Електрик" чи "Сіменс". Це завжди приватні компанії. Хоча, звісно, до виставлення таких компаній на аукціон потрібно підходити досить уважно...

Наостанок ще один гарячий об'єкт – "Центренерго". Поки що мова не про аукціон, а про зміну директора.

З "Центренерго" немає секретів. Попередній уряд прийняв рішення щодо такої заміни. Але одночасно з'явилася судова заборона про внесення відповідних змін до реєстру. Ми першу інстанцію виграли, але вступила в дію апеляція, яка теж зараз блокує.

Наступне, що ми повинні прийняти – рішення наглядової ради про таку зміну. Для цього за сім днів треба оголосити збори цієї ради, бо там є два представники міноритарних акціонерів і чотири представники Фонду. І от ми їх оголошуємо, а потім в оголошений час нас замінували. Тож треба одночасно виконати кілька умов, щоб потім не було юридичних підстав для оскарження. І зараз йде процедурна гра.

З повним текстом інтерв'ю можна ознайомитись за посиланням:

<http://reform.energy/analitics/glava-fgi-sennichenko-obektov-bolshoy-privatizatsii-v-vedomstve-vsego-23-my-kontsentriremysya-na-ikh-podgotovke-14191>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 22.04.2020 «ФГИ ждет от Кабмина стратегии по гос-ТЭЦ и от НКРЭКУ введения РАВ-тарифов». Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), предварительно проинформировала Фонд госимущества (ФГИ) Украины о планах постепенного внедрения РАВ-тарифов для облэнерго с начала 2021 года.

"Мы имеем предварительную информацию регулятора НКРЭКУ, что РАВ-тарифы будут постепенно внедряться в начале следующего года, и когда мы привлечем туда советников, они уже будут работать. Поэтому мы будем двигать эти объекты сейчас, ведь от начала процесса выбора советника к аукциону обычно проходит девять месяцев", – сказал глава ФГИ **Дмитрий Сенниченко** в интервью.

Он напомнил, что речь идет о "Хмельницк-", "Николаев-", "Харьков-" и "Тернопольоблэнерго", где государство владеет более 50% акций.

"Эти объекты нужно приватизировать, но из-за отсутствия сформулированной государственной политики (будут РАВ-тарифы или нет, что будет с "зелеными" тарифами и т.д.) это сложно сделать. Конечно, введение РАВ-тарифов дает реальную стоимость этим объектам", – пояснил текущую ситуацию глава Фонда.

Он также указал, что в Фонде госимущества есть еще блок государственных теплоэлектроцентралей (ТЭЦ): Днепроовская, Херсонская, Одесская, Криворожская, Северодонецкая. "Это бизнес-модель, которая тоже зависит от общегосударственной стратегии. По ним есть четыре варианта: приватизировать, передать в концессию, передать местным общинам или передать "Нафтогазу" как крупнейшему кредитору. Мы эти стратегии должны утвердить в правительстве", – отметил Сенниченко.

По его словам, этот вопрос поднимался, но решение так и не было принято.

<http://reform.energy/news/fgi-zhdet-ot-kabmina-strategii-po-gos-tets-i-ot-nkreku-vvedeniya-rab-tarifov-14188>

Facebook, 27.04.2020

**Існує дві першочергові проблеми, які у карантинному сезоні 2020 року
стоять перед проблемою «зелених тарифів»**

Юрій Корольчук

І тут несподівано у дискусії як врятувати енергетику втрутилось СБУ...

Формально СБУ до енергетики відношення немає. Неформально – і це закономірно – скоріше за все отримує інформацію про роботу енергетичних ринків і формує позицію для президента **Володимира Зеленського**.

Тому я не вбачаю нічого страшного чи екстраординарного у тому, що СБУ декларує свою позицію щодо енергетики. Але у своєму листі СБУ звертає увагу лише на одну проблему ринку – зелені тарифи. При цьому проблема сама по собі зрозуміла і вже обговорюється більше року...

Можливо, увагу СБУ до зелених тарифів спричинена і тим, що багато компаній цілком серйозно розпочали юридичну роботу та підготовку до судових процесів проти держави. Адже саме держава гарантувала інвесторам недоторканість зелених тарифів...

Взагалі це добре, що спеціальні органи реагують на існуючі проблеми в енергетиці. Існує дві першочергові проблеми, які у карантинному сезоні 2020 року стоять перед проблемою «зелених тарифів». Перше – це збереження технічного належного робочого стану і готовності генерації (АЕС, ТЕС і ГЕС) працювати в кризових умовах. Окремі блоки АЕС і ТЕС уже виводять або вивели у фактичний простій. Друге – забезпечення безперервним енергетичним ресурсом дві категорії генерації (АЕС і ТЕС). І якщо з АЕС наразі ситуація прогнозована, то видобуток вугілля наразі заморожений. А в Україні без вугільних ТЕС, які покривають піки споживання, неможливо балансувати енергоринок.

Якщо СБУ зацікавиться проблемою відтоку кадрів та пониження кваліфікації на усіх рівнях генерації та видобутку, то це взагалі буде чудово. Існує цілеспрямована конкурентна політика в інших країнах, які зацікавлені отримати готових фахівців з України. Якщо в умовах жорсткого карантину для українців чартер у Фінляндію організують, щоб вони клубніку збирали, то хіба проблема організувати чартер для працівників ТЕС чи АЕС? Кваліфікований робітник енергетичного сектору – це зовсім інший рівень у порівнянні із сезонними роботами збору урожаю. Можливо, колись і до цих питань дійдуть руки у СБУ.

<https://www.facebook.com/iurii.korolchuk/posts/2872459589498927>

Інформатор, Атомпрофспілка, 21.04.2020 **«Работников Запорожской АЭС изолировали от семей»**. В связи с угрозой распространения коронавируса персонал ЗАЭС перевели на вахтовый режим работы. 148 сотрудников станции живут в профилактории и гостинице, их изолировали от семей.

<https://nikopol.informator.ua/2020/04/21/rabotnikov-zaporozhskoj-aes-izolirovali-ot-semej/>

РАЕС, 15.04.2020 **«У місті-супутнику РАЕС наголошують на важливості дотримання карантинних заходів на Великдень»**.

<https://www.rnpp.rv.ua/u-misti-suputniku-raes-nagoloshuyut-na-vazhливosti-dotrimannya-gromadyanami-karantinnix-zaxodiv-na-velikden.html>

Facebook, СхідГЗК, 24.04.2020 «СхідГЗК» функціонує і здійснює свою виробничу діяльність в умовах карантину, як і більшість підприємств країни». ДП «СхідГЗК» функціонує і здійснює свою виробничу діяльність в умовах карантину, як і більшість підприємств країни.

<https://www.facebook.com/vostgok.com.ua/photos/a.106838897333321/255257685824774/>

РАЕС, Енергоатом, 24.04.2020 «В умовах карантину Рівненська АЕС працює стабільно та надійно». Дотримання вимог загальнонаціонального карантину змусило переглянути формат роботи персоналу Рівненської АЕС...

<https://www.rnpp.rv.ua/v-umovax-karantynu-rivnenska-aes-praczyu%D1%94-stabilno-ta-nadijno.html>

Новости Запорозжя, 25.04.2020 «В Енергодарі – 13 випадків інфікування COVID-19». <http://topnews.zp.ua/society/2020/04/25/196987.html>

РадіоТрек, EnergyLand.info, 24.04.2020 «Рівненська АЕС в умовах карантину працює стабільно».

https://radiotrek.rv.ua/news/rivnenska_aes_pratsyuie_v_umovah_karantynu_pratsyuie_stabilno_248706.html

ЮУАЕС, 24.04.2020 «На ЮУАЕС запроваджено додатковий контроль для підрядчиків». <https://www.sunpp.mk.ua/uk/article/8678-na-yuzhno-ukrayinskiy-aes-zaprovadzhenododatkoviy-kontrol-dlya-pidryadchikiv>

ЗАЕС, 24.04.2020 «ЗАЕС: Карантин продовжено, життя триває».

<https://www.npp.zp.ua/uk/node/2360>

Новости Запорозжя, 27.04.2020 «Четверо енергодарців з діагнозом COVID-19 одужали». <http://topnews.zp.ua/society/2020/04/27/197121.html>

Енергоатом, ЗАЕС, 27.04.2020 «Про ситуацію із захворюваністю на COVID-19 працівників АЕС України». http://www.atom.gov.ua/ua/press_centr-19/novini_kompanii-20/p/pro_situaciju_iz_zahvoruvanistu_na_covid_19_pracivnikov_aes_ukraini-45984

ХАЕС, Хмельницька ОДА, 27.04.2020 «На ХАЕС виконуються заходи щодо запобігання поширенню коронавірусу».

<http://www.xaes.org.ua/store/pages/ukr/khnppnews/2020-04-27/181.html>

♦ **Ядерна енергетика: перспективи, фінансові і кадрові проблеми**

Мінекоенерго, 26.04.2020

Безпека АЕС-пріоритет: 34 роки трагедії

34 роки минуло відтоді, як о 01 год. 23 хв. 26 квітня 1986 року вибухнув реактор 4-го енергоблока Чорнобильської АЕС. Сталася найбільша техногенна катастрофа, яка досі завдає болю і страждання мільйонам людей.

Слово Чорнобиль, назва українського містечка, стало символом страшного екологічного лиха для всього світу, а ця дата - Міжнародним днем пам'яті про чорнобильську катастрофу.

Унаслідок чорнобильського вибуху в Україні було радіаційно забруднено 2293 населені пункти, де мешкало понад 2,6 млн осіб. Відразу після аварії було опромінено майже 8,5 млн. людей, високе радіоактивне забруднення охопило близько 155 тис кв. км територій.

Цей день - це наш спільний біль, який нагадує про високу відповідальність, адже саме антропогенний вплив стає причиною численних катастроф на планеті.

Майже 600 тисяч ліквідаторів брали участь у подоланні наслідків аварії. Кожен із них доклав максимум зусиль для того, щоб зменшити руйнівні наслідки лиха ціною власного здоров'я та життя. Вдячні кожному за самовідданість, адже ціною їхня жертва у короткі строки зупинила біду.

Сьогодні ми не повинні повторити минуле і зберегти майбутнє. Наше завдання – зробити максимально безпечним використання ядерної енергії в мирних цілях. Міністерство вживає і надалі буде вживати всіх заходів щодо дотримання міжнародного законодавства у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки, підвищення безпеки ядерних реакторів, реалізації державної політики стосовно поводження з радіоактивними відходами, утвореними внаслідок переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС, їх захоронення/довгострокового зберігання.

Зона відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення потребує розроблення додаткових антикризових заходів для того, щоб ця територія отримала нові можливості для розвитку. Наше завдання – безпека енергетичних об'єктів, зменшення навантаження на довкілля, чисте повітря і збереження природи для нинішнього і майбутніх поколінь.

<https://menr.gov.ua/news/35180.html>

Інформація на цю тему – ЗАЕС, 24.04.2020 «ЗАЕС: 34 роки з дня Чорнобильської трагедії: пам'ятаймо!». <https://www.npp.zp.ua/uk/node/2359>

EnergyLand.info, Запорізька ОДА, 26.04.2020 «**На Запорозькой АЭС чтят память ликвидаторов последствий аварии на ЧАЭС**».

<http://www.energyland.info/news-show-tek-atom-198077>

РАЕС, 24.04.2020 «**РАЕС: 26 квітня світ вшановує подвиг ліквідаторів Чорнобильської трагедії**».

<https://www.rnpp.rv.ua/26-kvitnya-svit-vshanovu%D1%94-podvig-likvidatoriv-chornobilskoji-tragediyi.html>

Енергоатом, ХАЕС, ЗАЕС, ЮУАЕС, 26.04.2020
**Звернення голови Енергоатома з нагоди 34-ї річниці аварії
 на Чорнобильській АЕС**

Шановні колеги!

26 квітня, 34 роки тому сталася аварія на Чорнобильській АЕС. Ця трагічна дата назавжди залишиться для нас нагадуванням про мужність наших колега-атомників, які віддали життя та здоров'я заради порятунку мільйонів життів.

Неможливо переоцінити героїзм та жертвність тих, хто в перші години після аварії самовіддано та безстрашно виконував роботи з локалізації її наслідків. З вдячністю та величезною повагою ми згадуємо сьогодні кожного з ліквідаторів цієї жахливої події.

Страшний урок Чорнобиля став точкою відліку для виникнення та становлення нової філософії експлуатації атомних електростанцій, в якій найголовніше місце займає безпека. Щоденно доводячи нашу прихильність невинному підвищенню безпеки експлуатації енергоблоків АЕС, ми діємо у тісній співпраці зі світовою атомною спільнотою. Її згуртованість у прагненні до уникнення порушень у роботі атомних електростанцій після аварії на ЧАЕС сягнула небаченого до того часу рівня. Спираючись на сумний досвід Чорнобиля, Всесвітня асоціація організацій, що експлуатують атомні електростанції, сформувала та почала впровадження на усіх АЕС світу нові принципи підтримання та вдосконалення рівня безпечної експлуатації. У процесі вивчення причин аварії з'явилось основоположне поняття культури безпеки, яке передбачає формування особистої відповідальності за підтримання безпечної експлуатації АЕС в кожного без виключення працівника атомної галузі.

За останні роки українські атомники довели, що будь яке наше рішення чи дія підпорядковані усвідомленню найвищого пріоритету безпеки. Саме тому зараз із впевненістю можна стверджувати, що українські АЕС є надійним та безпечним джерелом доступної електроенергії для кожного громадянина України, забезпечуючи виробництво більше половини від усієї електроенергії, що споживає наша Держава.

Ми ніколи не забудемо сумний досвід Чорнобилю, і я переконаний, що наша пам'ять, наш професіоналізм завжди будуть нагадувати нам: ми не маємо права на помилку.

Тимчасово виконуючий обов'язки президента ДП «НАЕК «Енергоатом»
Петро Котін

http://www.atom.gov.ua/ua/press_centra-19/novini_kompanii-20/p/zvernenna_golovi_energoatoma_z_nagodi_34_i_ricnici_avarii_na_cornobil_s_kij_aes-45978

Facebook, 26.04.2020, УНІАН, 27.04.2020

**Буславец: відвідали Чорнобильську зону відчуження
 на чолі з Президентом Зеленським**

Ольга Буславец

Сьогодні у складі делегації на чолі з Президентом України **Володимиром Зеленським** та Прем'єр-Міністром **Денисом Шмигалем** відвідали Чорнобильську

зону відчуження. Це був перш за все робочий візит, спрямований на ознайомлення з тими діями, які вживає влада України для подолання поточних викликів - зокрема, боротьби з пожежами, що нещодавно охопили території кількох областей України.

Під час візиту Президент та Прем'єр-Міністр вшанували пам'ять ліквідаторів аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Ми завжди пам'ятатимемо, що ці герої врятували життя мільйонів ціною власного. А тому ми просто зобов'язані сьогодні, через 34 роки, зробити все можливе, аби їхня жертва не була марною.

Сьогодні питання безпеки у Зоні відчуження залишається у фокусі уваги як України, так і світової спільноти. Адже усе, що відбувається в районі Чорнобиля, прямо чи опосередковано впливає на життя та розвиток всієї Європи.

Саме тому Міністерство енергетики та захисту довкілля України постійно працює над посиленням заходів з безпеки у Чорнобильській зоні відчуження. Вже найближчими тижнями Міністерство представить на розгляд Президенту та Кабінету Міністрів план дій на цій території, зокрема посилення протипожежних заходів. А такою заходи по приведенню у безпечний стан об'єкта Укриття, шляхом демонтажу нестабільних конструкцій старого конофайменту та демонтажу залишків конструкцій четвертого блоку ЧАЕС.

Крім того, Мінекоенерго готує пакет антикризових дій, які мають на меті стабілізувати українську енергетичну систему. Через світову економічну кризу та епідемію COVID-19, галузь постала перед новим викликом – необхідністю забезпечити технічне збалансування енергосистеми, безпечну експлуатацію атомних станцій, надійне постачання електроенергії споживачам. Для цього міністерство залучає до співпраці провідних експертів України.

Саме над цим працюватимемо найближчим часом і, впевнена, впораємося.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=594676797801272&id=100017768701636

Мінекоенерго, 27.04.2020

Мінекоенерго представить план розвитку Чорнобильської зони

У найближчі тижні Міністерство енергетики та захисту довкілля представить план розвитку Чорнобильської зони відчуження, повідомила в.о. Міністра **Ольга Буславець** у своєму пості у Facebook.

«Сьогодні питання безпеки в зоні відчуження залишається у фокусі уваги як України, так і світової спільноти. Адже все, що відбувається в районі Чорнобиля, прямо або побічно впливає на життя і розвиток усієї Європи. Саме тому Міністерство енергетики та захисту довкілля України постійно працює над посиленням заходів з безпеки в Чорнобильській зоні відчуження. Уже в найближчі тижні Міністерство представить на розгляд Президенту і Кабінету Міністрів план дій на цій території, зокрема щодо посилення протипожежних заходів», - написала Ольга Буславець.

Вона також підкреслила, що план передбачає низку заходів щодо приведення в безпечний стан об'єкта «Укриття» шляхом демонтажу нестабільних конструкцій старого конфайнмента і залишків конструкцій 4 блоку ЧАЕС.

«Через світову економічну кризу і епідемії COVID-19 галузь опинилася перед новим викликом - необхідністю забезпечити технічну збалансованість енергосистеми, безпечну експлуатацію атомних станцій, надійне постачання електроенергії споживачам. Для цього міністерство залучає до співпраці провідних

експертів України», - підкреслила Ольга Буславець.

Вона також зазначила, що запропонований план є частиною і продовженням створеної раніше стратегії безпечної експлуатації ядерних об'єктів.

<https://menr.gov.ua/news/35183.html>

Монитор UA, 15.04.2020

Когда остановятся атомные электростанции Украины

Игорь Георгиев

Недавно Украину потряс очередной информационный скандал, на этот раз связанный с ядерной энергетикой. 8 апреля пять ветеранов атомной промышленности из числа бывших руководителей написали открытое письмо руководству страны.

В нём отмечалось, что в ядерной энергетике Украины складывается угрожающая ситуация, реакторы могут остановиться, за безопасность атомных электростанций никто не отвечает, последствия могут быть катастрофическими. На фоне экономического и эпидемического кризиса письмо вызвало нервную реакцию в украинском обществе и ряд панических публикаций в украинских и, особенно, некоторых иностранных СМИ.

Письмо пяти. Письмо ветеранов-атомщиков касалось, в основном, не технических, а организационных и финансовых вопросов. Авторы обратили внимание на то, что в течение нескольких месяцев атомная отрасль не имеет постоянного руководителя...

Но главное внимание эксперты акцентируют на том, что НАК «Укрэнерго» не оплачивает «Энергоатому» купленную у него электроэнергию.

Авторы письма намекают, что это делается намеренно – лица, связанные с «Укрэнерго», просто кладут прибыли от продажи электроэнергии себе в карман, не рассчитываясь с поставщиком. А для обеспечения и закрепления этой схемы они ещё и пытаются протаскать на руководящие должности в НАЭК «Энергоатом» людей, не имеющих отношения к атомной энергетике.

Далее в статье подняты вопросы:

Состояние украинских энергоблоков

Вопросы ядерного топлива

Резюме

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<https://monitor-ua.com/3124-kogda-ostanovjatsja-atomnye-jelektrostantsii-ukrainy.html>

Енергетичний Фронт, 29.04.2020

«Енергоатом» буде знижувати потужність енергоблоків АЕС і зупиняти їх

Співробітник «Запорізької АЕС» **Олексій Мельничук** опублікував у Facebook документ, в якому повідомляється, що «Енергоатом» буде виводить в резерв і знижувати потужності енергоблоків атомних станцій.

Згідно з документом, три енергоблоки будуть виведені в резерв:

ЗАЕС-2 – 71 добу,

ЗАЕС-6 – 98 діб,

РАЕС-3 – 87 діб.

На зниженої потужності будуть працювати такі енергоблоки:

- ЗАЕС-3, 4, 6 – у грудні,
- ЮУАЕС-1 – з квітня по серпень,
- ЮУАЕС-2 – з серпня по жовтень,
- ЮУАЕС-3 – з квітня по грудень,
- РАЕС-1 – з квітня по травень і з липня по жовтень,
- РАЕС-2 – з квітня по червень, з липня по жовтень,
- ХАЕС-1 – з травня по серпень.

«Більш ніж 7 ГВт встановленої потужності зеленої енергетики буде в 2020 році з тарифом 3-5 грн./кВт·год. (без НДС). Тобто електроенергії виробленої з альтернативних джерел енергії надається пріоритет. Але в умовах економічної нестабільності, виходу з карантину такий тариф буде гальмами для економічного розвитку країни та добробуту населення. Зміни в законодавстві зелена влада не хоче вносити, щоб знизити зелений тариф, але дешева електроенергія АЕС їм не потрібна», – написав Мельничук.

<https://efront.in.ua/other/energoatom-bude-zupynyaty-i-znyzhuvaty-potuzhnist-energoblokiv-aes-dokument/>

Енергореформа, 16.04.2020

Запасы "Энергоатома" рассчитаны на 1,5 года, но кризис неплатежей угрожает новым поставкам и вывозу отработанного ядерного топлива

"Из-за значительного и постоянного недополучения средств за произведенную электроэнергию сложилась критическая ситуация с расчетами за вывоз отработанного ядерного топлива, а также поставок свежего топлива и ядерных материалов, необходимых для его изготовления", – отметила НАЭК "Энергоатом" в ответе на запрос интернет-портала "Энергореформа".

"Энергоатом" уточнил, что дефицит средств существенно затрудняет выполнение производственной программы, ремонтов, оплату налогов, расчеты с подрядчиками и привел к задержкам выплат заработной платы работникам, также наложению штрафов и санкций на компанию...

Нарушение сроков оплаты по некоторым обязательствам достигает двух и больше месяцев, говорится в письме.

При этом "Энергоатом" заверяет, что обеспечивает обращение с отработанным ядерным топливом в полном соответствии с требованиями нормативной документации.

В то же время в своем письме "Энергоатом" обратил внимание на отсутствие реакции со стороны Министерства энергетики и защиты окружающей среды и Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), на предложения компании относительно изменений модели ПСО, направленных на снижение зарегулированности деятельности "Энергоатома" и "ГарПока", что способствовало бы улучшению их деятельности.

<http://reform.energy/news/zapasy-energoatoma-rasschitany-na-15-goda-no-krizis-neplatezhey-ugrozhaet-novym-postavkam-i-vyvozu-otrabotannogo-yadernogo-topлива-14156>

Obozrevatel, 17.04.2020

Мінекоенерго та НКРЕКП ігнорують відсутність грошей на вивезення ядерного палива "Енергоатому"

Міністерство енергетики та захисту довкілля та Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не реагують на наявність в "Енергоатому" дефіциту коштів, що не дає компанії змоги забезпечити вивезення ядерного палива, повідомляє інтернет-портал "Енергореформа" з посиланням на коментар НАЕК "Енергоатом".

"Через значне та постійне недоотримання коштів за вироблену електроенергію склалася критична ситуація з розрахунками за вивезення відпрацьованого ядерного палива, а також постачання свіжого палива та ядерних матеріалів, необхідних для його виготовлення", – зазначили в НАЕК "Енергоатом" у відповіді на запит.

За даними компанії, протермінована заборгованість ДП "Гарантований покупець" за придбану в "Енергоатому" електроенергію за підсумками березня вже становить 4,3 млрд грн. Крім того, заборгованість НЕК "Укренерго" перед генкомпанією за договором купівлі-продажу електроенергії для врегулювання небалансів і послуг балансування перевищила 500 млн грн.

Водночас в компанії наголосили, що Мінекоенерго та НКРЕКП ігнорують її пропозиції щодо зміни моделі ПСО, що сприяло б зниженню зарегульованості діяльності "Енергоатому" та "ГарПоку", а також поліпшення їхньої діяльності.

<https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/minekoenergo-i-nkreku-ignoruyut-vidsutnist-groshej-na-vivezennya-yadernogo-paliva-energoatomu.htm>

Сільські вісті, 24.04.2020

Атомний гігант знову запрацював

У Жовтих Водах відновив свою роботу Східний гірничо-збагачувальний комбінат — єдине в Україні і одне з найбільших в Європі підприємство з видобування, перероблення і збагачення уранової руди. Простій був вимушений, пов'язаний, на жаль, не тільки з нібито незатребуваністю заводу вітчизняною економікою. Ледь не три попередні роки СхідГЗК лихоманило через кримінально-корупційні розбірки за фактами розкрадання коштів при реалізації уранового концентрату.

Зараз ситуація стабілізувалася. Інгулецька і Новокостянтинівська шахти ще з осені минулого року поновили видобування уранової сировини і забезпечили її достатній запас на гідрометалургійному заводі. Щойно Східний ГЗК на шість років уклав договір щодо постачання уранового концентрату Національній атомно-енергетичній компанії України «Енергоатом».

Українська Енергетика, 18.04.2020

Калашник: СВЯП-2 може запрацювати через 2-3 місяці після карантину

Сховище відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2) може запрацювати через 2-3 місяці після завершення карантину.

Про це у інтерв'ю "Голосу Америки" повідомив новий голова Державного агентства з управління Зоною відчуження **Сергій Калашник**.

"За моєю оцінкою, сховище може запрацювати через 2-3 місяці після того, як

завершиться карантин... Початок "гарячих" випробувань довелося відтермінувати. Але не у зв'язку з пожежами, а через карантин. З огляду на пандемію наш генпідрядник, компанія Holtec, демобілізувалася з майданчика. Американці евакуювали усіх своїх співробітників, і ті повернулися до США. Маємо від компанії листа про форс-мажорні обставини. І дійсно, згідно з контрактом, карантин це є форс-мажорна обставина", - сказав Калашник.

За його словами, те, що СВЯП-2 запрацює пізніше, жодним чином не вплине на ядерну безпеку.

Об'єкт СВЯП-2 призначений для приймання, підготовки до зберігання і безпосередньо зберігання протягом 100 років відпрацьованих тепловиділяючих збірок і відпрацьованих додаткових поглиначів (ВДП), які накопичено на Чорнобильській АЕС.

<http://ua-energy.org/uk/posts/kalashnyk-svyap-2-mozhe-zapratsiuvaty-cherez-2-3-misiatsi-pisliia-karantynu>

БизнесЦензор, ExPro, Українська Енергетика, Энергореформа, 21.04.2020

«Энергоатом» начал отключать блоки АЭС

на фоне роста производства «зеленой» электроэнергии

Запорожская атомная электростанция отключила и вывела в резерв энергоблок №2 в связи с балансовыми ограничениями в энергосистеме, пресс-служба НАЭК "Энергоатом".

"21 апреля 2020 года в 02:01, в связи с балансовыми ограничениями в энергосистеме, энергоблок №2 Запорожской АЭС, согласно регламентным процедурам, разгружен, отключен от энергосети и выведен в резерв", – сказано в сообщении.

По данным компании, такое снижение потребления вызвано прежде всего сезонным потеплением, в также снижением производства и прекращением деятельности предприятий сферы услуг и т.д. из-за карантинных мероприятий. В то же время в общем балансе ОЭС Украины значительно увеличился объем производства электроэнергии из возобновляемых источников энергии (ВИЭ).

"Их суммарная пиковая мощность сегодня составляет более 4 тыс. МВт (в аналогичном периоде 2019 года – 1,2-1,8 тыс. МВт)", – сообщают в "Укрэнерго".

https://biz.censor.net.ua/news/3190356/energoatom_nachal_otklyuchat_bloki_aes_na_fone_rosta_proizvodstva_zelenoyi_elektroenergii_obnovleno

Додаткова інформація на цю тему – Facebook, 22.04.2020 «Юрий Бутусов: Кабмин и Верховная Рада промолчали о беспрецедентном внеплановом отключении энергоблока Запорожской АЭС», Юрий Бутусов. Если честно, думал, Кабмин немедленно прокомментирует ЧП - а ведь это огромные убытки для государства, о чем предупреждали сами "Слуги народа"!

22 декабря 2019-го, когда была снижена мощность атомного энергоблока из-за избытка ветровой зеленой энергии глава комитета по энергетике ВР "слуга народа" **Андрей Герус** спрогнозировал этот провал: "Дожили до того, что выключаем уже построенные государственные атомные электростанции с тарифом 0,7 грн и с нулевыми выбросами CO₂, чтобы обеспечивать работу частных промышленных СЭС и ВЭС с крупнейшим в Европе тарифом 3-5 грн за кВт/час. Уже сейчас понятно, что весной это будет повторяться в масштабах в разы больших. Это государственная политика? Есть еще где-то в мире такое?"

Прошло ЧЕТЫРЕ месяца! И этот беспредел по-прежнему происходит в единственной стране мира. Потому что правительство **Алексея Гончарука** и правительство **Дениса Шмыгаля** не сделали НИЧЕГО, чтобы урегулировать ситуацию с энергопотреблением, и вот закономерный результат - в разгар кризиса Украина закрыла целый энергоблок, который производит самую дешевую электрику, чтобы выплачивать по самым высоким тарифам частным зеленым компаниям! <https://www.facebook.com/butusov.yuriy/posts/3951294428244157>

Цензор.нет, 23.04.2020

Петр Котин: «Неплатежи катастрофические: «Энергоатом» в долгах, а частные компании в прибылях, разве это государственный подход?»
Фрагменты из интервью Петра Котина, и.о. главы НАЭК «Энергоатом»

Юрий Бутусов

31 марта Кабмин назначил нового исполняющего обязанности главы НАЭК "Энергоатом" – **Петра Котина**, директора Запорожской атомной станции. 21 апреля "Энергоатому" пришлось остановить один из энергоблоков из-за балансировки энергопотребления на энергорынке. Мы записали интервью накануне этого события. Котин подробно объясняет причины катастрофического положения НАЭК.

- Для начала давайте понимать, что Энергоатом – это основа украинской экономики, на сегодняшний момент производит 57% всей электроэнергии Украины. Я был генеральным директором до недавнего времени на самой большой Запорожской атомной станции. Себестоимость электроэнергии там 37 копеек за 1 киловатт/час. На Хмельницкой станции у нас себестоимость выше – 64 копейки за 1 киловатт/час. В среднем электроэнергия НАЭК продается на энергорынке по цене 65-70 копеек. Для сравнения себестоимость электроэнергии на теплоэлектростанции примерно по 1,20 грн. Они не могут дешевле продавать. Зеленая, солнечная электроэнергия продается до 5 грн за 1 киловатт/час.

По январю ситуация была такая, что мы получали порядка 6 млрд в месяц оплату, но в феврале платежи от оператора рынка стали падать. И по марту нам выплатили 2,2 млрд!

Только за первые три месяца 2020 года задолженность энергорынка перед Энергоатомом составляет около 4,7 млрд! Долги растут. Парадокс – мы производим электроэнергию примерно в 8 раз дешевле зеленых электростанций, которые находятся в частных руках, они строят дополнительные мощности, и им платят прежде всего.

- НАЭК Энергоатом имеет профицит производства электроэнергии. НАЭК Энергоатом поставляет на ГарПок, а он фактически не может разместить эту электроэнергию на рынке. Потому что он в первую очередь обслуживает заявки зеленой генерации, и в силу ряда причин не способен разместить значительной объем электроэнергии НАЭКа. В результате эта электроэнергия попадает на балансирующий рынок со значительным дисконтом в 53% и расторгивается за бесценок. Таким образом ГарПок получает убыток за счет непроджи этой электроэнергии по рыночным ценам. Этот убыток выставляется на Укрэнерго, который оплатить его не может, потому что у них нет источника для оплаты. В результате денег нет, схема убыточная, зеленым выплачивают по тому тарифу, который им установлен, а нам нет, убытки идут в долги энергорынка перед нами.

- Я не хочу критиковать предшественников. Была разная ситуация. Была разная ситуация и в Украине, и политическая ситуация была разная. Если Германия строит для себя солнечную и ветровую энергетику, и она вкладывала по 35 млрд евро в год до недавнего времени из государственного бюджета – то это не делается там за счет создания убытков для государства и государственных компаний. А у нас зеленую энергетику из бюджета не развивают, у нас создана схема, где частные компании получают прибыли за счет создания убытков для Энергоатома. Так что наша зеленая энергетика к европейской экологии никакого отношения не имеет.

- На мой взгляд тариф в 5 грн, 4 грн, даже 3 грн – это нам не по карману просто, как государству Украина. У нас нет таких денег в экономике, чтобы дотировать в таких объемах зеленую энергетику.

- Хорошим примером, к которому надо стремиться, является Франция и компания EDF - 54 атомных блока они там эксплуатируют, 480 млрд. кВт/ч производят по году на атомных блоках. А Украина производит 80 млрд. кВт/ч. Сама организация корпорации, сама структура закупок, сама структура организации менеджмента с 54 блоками – это все этот опыт надо просто брать и делать. Они имеют в своем составе и организации, которые у них торгуют электроэнергией. Там настолько развито законодательство, что это можно делать. EDF поддерживает всю экономику Франции, которая стоит на этом фундаменте. При этом государство инвестирует в свою атомную компанию. То же самое надо сделать здесь. НАЭК Энергоатом не на словах, а на деле должен стать опорой экономики, нам надо внедрять систему лучших в своей отрасли стран.

- Я очень признателен президенту и премьер-министру за то время, которое они выделили для разговора. Мы были командой и представили проект стратегического плана развития НАЭК Энергоатом на ближайшую перспективу. Обсуждались конкретные задачи и результаты, которые должны быть достигнуты на различных этапах ее реализации. Фактически руководство страны хочет увидеть эффективную программу действий, чтобы НАЭК Энергоатом стал опорой экономики Украины и примером успешной трансформации государственной компании старого типа в современную высокотехнологичную организацию. Сейчас мы в начале пути.

Детально ознакомиться с текстом інтерв'ю можна за посиланням:

https://censor.net.ua/resonance/3191049/ioglavu_energoatoma_petr_kotin_neplateji_katastrofiche_skie_energoatom_v_dolgah_a_chastnye_kompanii_v

Українські новини, 24.04.2020

Ціни на е/е можуть підскочити через обмеження потужності енергоблоків АЕС

В той час, як українці заборгували за електроенергію 4,7 млрд гривень, Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" заявляє, що обмеження потужності енергоблоків атомних електростанцій (АЕС) негативно вплине на ціни на електроенергію, йдеться в повідомленні "Енергоатому".

"З балансовими обмеженнями потужності енергоблоки АЕС безперервно працюють із 21 лютого 2020 року. В поточному місяці в період із 1 квітня по 18 квітня 2020 року резерв потужності АЕС становив від 333 до 997 МВт, 19 квітня він досяг величини 1 432 МВт, а в період 19-20 квітня (великодні свята) досягав 2 150 МВт", - сказано в ньому.

"Зазначимо, що обмеження наявної потужності енергоблоків АЕС (найдешевшої електроенергії з усіх видів генерацій) автоматично буде призводити до зростання частки в загальному балансі більш дорогих видів генерації (теплової та з поновлюваних джерел енергії), що в цілому буде негативно впливати на рівень цін на електроенергію і може призвести до суспільно-політичного резонансу", - підкреслили в компанії.

"Енергоатом" вважає за необхідне прийняття термінових заходів із метою забезпечення повного завантаження всіх наявних потужностей АЕС із метою забезпечення споживачів більш дешевою електроенергією.

<https://ukranews.com/ua/news/698537-tsiny-na-elektroenergiyu-mozhut-zrosty-cherez-obmezheniya-dlya-aes>

УНН, Мінекоенерго, 26.04.2020

В Минэнерго назвали безопасность АЭС главным приоритетом ведомства

В Министерстве энергетики и защиты окружающей среды назвали своей главной задачей - максимально безопасное использование ядерной энергии в мирных целях.

"Сегодня мы не должны повторить прошлое и сохранить будущее. Наша задача - сделать максимально безопасным использование ядерной энергии в мирных целях. Министерство принимает и в дальнейшем будет принимать все меры по соблюдению международного законодательства в сфере использования ядерной энергии и радиационной безопасности, повышение безопасности ядерных реакторов, реализации государственной политики по обращению с радиоактивными отходами, образовавшимися в результате переработки отработанного ядерного топлива украинских АЭС, их захоронения/ долгосрочного хранения", - говорится в сообщении пресс-службы Минэнерго.

Указано, что Зона отчуждения и безусловного (обязательного) отселения требует разработки дополнительных антикризисных мер для того, чтобы эта территория получила новые возможности для развития.

Также отмечается, что в Зоне отчуждения продолжает существовать 400 видов животных, птиц и рыб, а также 1200 видов флоры.

"Наша задача - безопасность энергетических объектов, уменьшение нагрузки на окружающую среду, чистый воздух и сохранения природы для нынешнего и будущих поколений", - говорится в сообщении.

<https://www.unn.com.ua/ru/news/1865930-u-minenergetiki-nazvali-bezpeku-aes-golovnim-prioritetom-vidomstva>

♦ *Зелена енергетика: проблеми, перспективи*

КосаткаМедіа, 14.04.2020

Київські просьюмери згенерували удвічі більше електроенергії, ніж торік

За перші три місяці 2020 року просьюмери (домогосподарства, що самостійно виробляють електроенергію для своїх потреб, а надлишок продають у мережу) столиці згенерували понад 150 тис кВт·год «зеленої» електроенергії – це у 2 рази більше, ніж за січень-березень 2019-го. Про це повідомляє пресслужба компанії YASNO.

Зазначається, що цього року в Києві стало на 69 власників домашніх сонячних станцій більше. Зараз їх 185. Найбільше приватних станцій, що перетворюють сонячну енергію на електричну розташовані у Дарницькому районі столиці – 37, на другому місці Голосіївський район - 30 станцій.

Загалом за три місяці 2020 року постачальник електроенергії YASNO придбав у власників домашніх сонячних установок понад 150 тис кВт·год електроенергії.

Таким чином, цього року просьюмери вже заробили 717 тисяч грн. За кожен проданий кіловат-годину постачальник електроенергії здійснює нарахування та виплати просьюмерам за «зеленим» тарифом, встановленим державою.

За даними «Держенергоефективності» в Україні 22 тисячі родин встановили сонячні електростанції. Загальна потужність установок – 553 МВт.

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyаемaya-energiya/news/kijivski-prosyumeri-zgenerovali-udvichi-bilshe-elektroenergiji-nizh-torik>

ExPro, 14.04.2020

На фоні боргів за «зеленим» тарифом виникає необхідність задуматися про арбітраж – Тімченко

На сьогодні в інвесторів у відновлювану енергетику, які вклали кошти в будівництво потужностей «зеленої» генерації з гарантіями купівлі електроенергії за «зеленим» тарифом, виникає необхідність задуматися про звернення до міжнародних арбітражів проти держави України, оскільки остання накопичила 4,5 млрд грн боргів перед ними. Таку заяву 14 квітня під час прес-конференції зробив генеральний директор ДТЕК Максим Тімченко.

«Наша історія успіху (інвестицій у сектор ВДЕ – ред.) може прийти до історії провалу, як запросити інвесторів, а потім їх обманути, прикриваючись боротьбою з кризою чи міфічними розмовами, що в нас високі тарифи», - сказав Тімченко.

Гендиректор повідомив, що на фоні боргових проблем перед виробниками за «зеленим» тарифом ДТЕК поки не планує подальших інвестицій у сектор ВДЕ.

<https://expro.com.ua/novini/na-fon-borgv-za-zelenim-tarifom-vinika-neobhdnst-zadumatisya-pro-arbtraj--tmchenko>

Інформація на цю тему – Ліга.Бизнес, 14.04.2020 «ДТЭЖ Ахметова отказался от рекордных планов в «зеленой» энергетике».

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/dtek-ahmetova-peredumal-udvaivat-svoyu-moschnost-v-zelenoy-energetike>

КосаткаМедіа, 15.04.2020

«Укренерго»: деякі об'єкти ВДЕ не виконують диспетчерські команди щодо обмеження потужності

НЕК «Укренерго» повідомляє, що останнім часом виробники електроенергії з ВДЕ не виконують диспетчерські команди з оперативної безпеки. Останнім часом робота ОЕС України характеризується наявністю значного профіциту електричної потужності. Зазначається, що суттєвим фактором, що викликає значне перевищення пропозиції електроенергії над її попитом також є значне зростання обсягів її виробництва на альтернативних джерелах (ВДЕ), оскільки графік їх виробництва залишається слабопрогнозованим, а загальна частка СЕС і ВЕС в добовому балансі виробництва електроенергії, як правило, перевищує 8%. Вдень, під час високої сонячної активності, генерація цих станцій складає понад 3000 МВт і часто перевищує навантаження теплових та гідроелектростанцій. Таким чином, в умовах профіциту потужності в ОЕС України в обсягах, що перевищують величину наявних резервів потужності на розвантаження, «Укренерго» розвантажує енергоблоки ТЕС, ТЕЦ, віддаються команди на відключення від мережі блоків та корпусів на ТЕС і ТЕЦ, що належать різним виробникам – ліцензіатам з виробництва електроенергії, які повинні були працювати згідно графіка навантаження, сформованого за результатами торгів учасників ринку електричної енергії на всіх його сегментах. Після вичерпання можливості збалансувати енергосистему за рахунок зниження обсягів виробництва електроенергії на інших її джерелах, диспетчером НЕК «Укренерго» приймається рішення щодо обмеження потужності ВДЕ.

Компанія повідомляє, що протягом **05.04.2020, 09.04.2020, 11.04.2020 і 12.04.2020**, під час застосування диспетчером НЕК «Укренерго» оперативних заходів для зниження рівня генерації в енергосистемі, було допущено невиконання диспетчерських команд персоналом, що відповідає за оперативне управління наступних об'єктів ВДЕ: НЕК «Укренерго» звернулось до НКРЕКП щодо вживання заходів до вищеназваних виробників електричної енергії у вигляді скасування ліцензії на виробництво електроенергії через порушення вимог Ліцензійних умов. <https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/ukrenergo-neykotorye-obekty-vie-ne-vypolnyayut-dispetcherskie-komandy-po-ogranicheniyu-moshchnosti>

Додаткова інформація на цю тему – Укренерго, 15.04.2020 «Укренерго закликає НКРЕКП запобігти необґрунтованим відмовам ВДЕ виконувати диспетчерські команди з операційної безпеки». Останнім часом робота ОЕС України характеризується наявністю значного профіциту електричної потужності, який виникає, крім іншого, через загальне зниження споживання електроенергії в Україні впродовж карантинних заходів. Суттєвим фактором, що викликає значне перевищення пропозиції електроенергії над її попитом також є значне зростання обсягів її виробництва на альтернативних джерелах (ВДЕ), оскільки графік їх виробництва залишається слабопрогнозованим, а загальна частка СЕС і ВЕС в добовому балансі виробництва електроенергії, як правило, перевищує 8%. Вдень, під час високої сонячної активності, генерація цих станцій складає понад 3000 МВт і часто перевищує навантаження теплових та гідроелектростанцій.

В статті надається перелік об'єктів ВДЕ, на яких персоналом, що відповідає за оперативне управління, не виконувалися диспетчерські команди...

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/ukrenergo-zaklykaye-nkrekp-zapobigty-neobgruntovanym-vidmovam-vde-vykonuvaty-dyspetcherski-komandy-z-operatyvnoyi-bezpeky/>

The Page, 15.04.2020 «Укренерго» вимагає відкликати ліцензії у 18 сонячних і вітрових електростанцій», Максим Нечипоренко.

<https://thepage.ua/ua/news/ukrenergo-hoche-vidklikati-licenziyi-u-18-ses-i-ves>

The Page, 15.04.2020

«Зелена» енергетика здешевіла до ціни атомної

Юлія Устимович

«Гарантований покупець» (Гарпок) на період карантину не зможе виставляти «зелену» енергетику на торгах на «ринку на добу наперед» (РДП) вище за ціну атомної енергетики (566,7 грн/МВт-год).

На період карантину та протягом 30 днів після його закінчення Нацкомісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), дозволила «Гарпоку» відмовитися від мінімальної ціни в розмірі 10 грн/МВт-год на торгах на РДП.

Однак початкова ціна «зеленої» електроенергії не може перевищувати 566,7 грн/МВт-год, що дорівнює вартості атомної енергії за 2019 рік, повідомила пресслужба НКРЕКП.

Водночас держпідприємство «Енергоатом» під час торгів на Українській енергетичній біржі (УЕБ) було змушене знизити ціну на атомну електроенергію майже втричі. Загальна пропозиція продажу складала 86,4 тис. МВт-год, з них вдалося реалізувати майже 81,8 тис. МВт-год.

Стартова ціна продажу склала 1,5 тис. грн/МВт-год, а середньозважена за підсумками торгів — трохи більше 1 тис. грн/МВт-год.

З кінця березня «Енергоатом» надає «Гарпоку» лише 40% електроенергії через борг підприємства перед оператором атомних електростанцій.

<https://thepage.ua/ua/news/pochatkova-cina-zelenoyi-energetiki-na-torgah>

Укренерго, 15.04.2020

Тариф Укренерго дозволяє компенсувати третину відшкодувань для «Гарантованого покупця»

Кошти в тарифі НЕК «Укренерго» на передачу електроенергії на 2020 рік, призначені для сплати «зеленого» тарифу, дозволяють наразі компенсувати лише близько 30% місячної потреби ДП «Гарантований покупець» на виконання спеціальних обов'язків перед виробниками з ВДЕ.

В тарифі на передачу щомісяця на цю статтю видатків передбачено 700-800 млн грн, в той час як рахунки, які виставляє ДП «Гарантований покупець» Укренерго складають 2-2,5 млрд грн. Ситуацію ускладнює низький рівень розрахунків учасників ринку за послуги з передачі електроенергії в умовах карантину.

«На ринку електричної енергії набирає обертів криза неплатежів, і як наслідок – зростання заборгованості. Ця ситуація лише частково пов'язана з карантинном. Є ще декілька факторів, які наразі суттєво впливають на роботу ринку електроенергії. Перший – профіцит електричної енергії та діюча модель ПСО, яка призводить до високої волатильності цін на оптовому ринку електричної енергії. Нещодавно на торгівельних майданчиках ціна електроенергії оновила історичний мінімум та

склала 600 грн/МВт·год. В таких умовах «Гарантований покупець», який забезпечує виконання спецобов'язків для населення та ВДЕ, не накопичує достатньо коштів на виплату компенсації та має дефіцит, який треба покривати з тарифу Укренерго», – пояснив в.о. голови правління НЕК «Укренерго» **Володимир Кудрицький**.

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/taryf-ukrenergo-dozvolayaye-kompensuvaty-tretnyu-vidshkoduvan-dlya-garantovanogo-pokuptsya/>

Інформація на цю тему – Енергореформа, 16.04.2020 "Укрэнерго" пропозит НКРЭКУ пересмотреть тариф на передачу э/э с целью расчетов с "Гарантированным покупателем". <http://reform.energy/news/ukrenergo-predlozhit-nkreku-peresmotret-tarif-na-peredachu-ee-s-tselyu-raschetov-s-garantirovannym-pokupatelem-14148>

Укргідроенерго, 16.04.2020

Сонячні плани. Як в Укргідроенерго розвивають альтернативну енергетику

Останнім часом у світі дедалі більшої популярності набувають проекти, пов'язані з розвитком генеруючих потужностей, які використовують відновлювальні джерела енергії. І Україна – не виняток. Причин тому декілька: по-перше, у світі з кожним роком зменшуються запаси викопних видів палива, по-друге – зростає рівень забруднення атмосфери парниковими газами внаслідок діяльності генеруючих підприємств.

В цьому контексті сонячна енергетика – один з найбільш перспективних та динамічних напрямків енергетики. Енергія сонця може використовуватися в якості джерела як електричної, так і теплової енергії. Вона екологічно чиста – в процесі її виробництва не утворюються шкідливі викиди, що в умовах кліматичних змін глобального рівня дуже важливо.

Згідно з прогнозом Європейської асоціації сонячної енергії (SolarPower Europe), вже у 2022 році встановлена потужність світової сонячної енергетики може перевищити 1 000 ГВт, таким чином частка сонячної генерації в структурі виробництва електроенергії у світі сягне 5%.

«Сонячний» напрямок генерації потенційно привабливий і для Укргідроенерго. В компанії у найближчому майбутньому планують реалізувати низку проєктів з будівництва сонячних електростанцій разом з акумуляторами батареями на діючих ГЕС і ГАЕС.

Будівництво сонячної генерації сприятиме поліпшенню асортименту та якості допоміжних послуг Укргідроенерго, підтримці інтеграції відновлювальних джерел енергії, підтримці приєднання до європейської мережі системних операторів передачі електроенергії (ENTSO-E), а також зменшенню витрат на технічне обслуговування та продовження терміну експлуатації ГЕС.

Далі в статті плани «Укргідроенерго» стосовно будівництва СЕС...

За прогнозами експертів, у найближчому майбутньому сонячна енергетика лише нарощуватиме темпи будівництва промислових та приватних станцій. При збереженні нинішніх тенденцій, до 2025 р вона може досягти сумарної потужності 5000 МВт. Втім стрімке зростання сонячної генерації неминуче призведе до проблем з балансуванням енергосистеми, вирішити які допоможе будівництво нових гідроенергуючих потужностей.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/sonyachni-plani-yak-v-ukrgidroenergo-rozvivayut-alternativnu-energetiku

КосаткаМедіа, 16.04.2020

Ковальчук про падіння цін на електроенергію в Європі: слабкі гравці підуть з ринку

Ціни на електричну енергію в Європі впали до мінімальних позначок. У той же час, вітчизняний енергетичний ринок уже не такий волатильний. Оскільки всередині країни існує багато не ринкових чинників, які прямо впливають на енергетичну промисловість, варто обговорити з якими проблемами Україна стикається сьогодні і як йдуть справи з ринком електроенергії в поточних реаліях. Цікаві подробиці теми розповів ексглава НЕК «Укренерго» **Всеволод Ковальчук**.

Більш детально ознайомитись зі статтею можна за посиланням:

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/iz-za-karantina-potreblenie-e-e-v-nekatoryh-evropeyskih-stranah-upalo-na-10-25-kovalchuk>

КосаткаМедіа, 16.04.2020

В електроенергетиці потрібні ринкові ціни, – Козицький

По ринку газу зроблені правильні кроки – в Україні вже сформувався ринок. Чого не відбувається в енергетиці. Головне – ринкові ціни. Про це під час відеозустрічі, організованої Energy Club, сказав засновник групи енергетичних компаній «Західнадрасервіс» **Зиновій Козицький**.

Він зауважив, роками і десятиліттями ми купували газ у Росії, інвестували в розвиток російських родовищ і «Газпром». А у нас нічого не робилося. У 2016 році було прийняте урядом революційне рішення про ціну на газ – про ринкову ціну. Не дотаційну, яка, на думку Козицького, містила корупційну складову з часів незалежності, одну з найбільших по об'єму коштів, які виводилися з України.

«На сьогодні «Укргазвидобування» почало продавати газ за ринковими цінами, більш-менш. З'явилися прибутки. І з'явилися цільові дотації громадянам, які не в змозі платити цю ціну. Так само варто зробити в електроенергетиці. Має бути ринкова ціна. Хто може платити – платитиме. Це значна частина населення України. Хто не може сплачувати ринкову ціну – з бюджету будуть передбачені кошти саме таким людям. Тоді все стане на своє місце», – відзначив фахівець. А по газовидобувній галузі Україна недооцінена, вважає Козицький.

У 1960-80 роках почалася активна газорозвідка в Сибіру, куди були залучені і українські фахівці та підприємства. І українське газовидобування «затихло». Втім така ситуація сприяла тому, що зараз у нас є запаси і недоотримані можливості.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/v-elektroenergetike-nuzhny-rynochnye-ceny-kozickiy>

Главком, 17.04.2020

«Зелена угода» стане для ЄС важливим інструментом відновлення після пандемії

«Зелена угода» надасть шанс стимулювати економіку і створити робочі місця у Європейському союзі після епідемії Covid-19. Про це йдеться у відкритому листі міністрів з екології та охорони навколишнього середовища з тринадцяти європейських країн, включаючи Францію, ФРН, Італію та Іспанію.

Міністри схвалюють пропозицію Європейської Комісії почати роботу над всеосяжним планом відновлення, що включає «зелений перехід» і цифрову

трансформацію, та закликають використовувати європейську «зелену угоду» у якості основи для цієї роботи.

«Зелена угода» являє собою нову стратегію зростання для ЄС, яка здатна забезпечити подвійну вигоду від стимулювання економіки і створення робочих місць, прискорюючи при цьому зелений перехід економічно ефективним способом, наголошується у листі.

«Нам необхідно нарощувати інвестиції, особливо у сфері стійкої мобільності, відновлюваної енергії, реконструкції будівель, досліджень та інновацій, відновлення біорізноманіття і кругової економіки, - зауважують міністри. - «Зелена угода» дає нам дорожню карту для прийняття правильних рішень у відповідь на економічну кризу, перетворюючи Європу в стійку і кліматично нейтральну економіку, тому необхідно протистояти спокусам у відповідь на нинішню кризу залишатись з викопною енергетикою».

Міністри закликають до кінця року збільшити кліматичну мету ЄС на 2030 рік, дотримуючись графіка Паризької угоди і надихати інших глобальних гравців також підняти свої цілі.

Раніше глава Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), **Фатіх Біроль**, зазначав, що інвестиції у відновлювані джерела енергії повинні стати «центральною частиною» планів всіх національних урядів щодо виходу з економічної кризи, викликаної нинішньою «глобальною пандемією».

https://glavcom.ua/new_energy/news/zelena-ugoda-stane-dlya-jes-vazhlivim-instrumentom-vidnovlennya-pislya-pandemiji-673894.html

Информационное агентство ЛІГАБізнесІнформ, 17.04.2020

Призрачное «зеленое» будущее

СПЕЦПРОЄКТ

Многие эксперты отрасли восприняли это как намек на национализацию, причем на непонятных условиях и непонятно за счет каких средств.

Андрей Конеченков, глава правления УВЭА: «Мы были очень удивлены такой позиции регулятора. Он фактически предлагает национализировать солнечные и ветровые станции, которые еще не достроены. Не могу говорить о том, что это предлагается на добровольной основе».

Алексей Оржель, экс-министр энергетики: «Высокие тарифы не должны приводить к энергетической бедности потребителей и неконкурентоспособности украинских товаров».

Алексей Гончарук, экс-премьер-министр: «У нас есть общество, у которого есть запрос. И очень часто общество ощущает несправедливость, от того, что отдельные решения, которые принимались до этого, были приняты в интересах отдельных хорошо известных лиц. И поэтому этот фактор несправедливости, который ощущает украинское общество, мы не можем игнорировать».

Юрий Кубрушко, управляющий партнер IМEPOWER: «Из-за фактической невозможности своевременной достройки новые ВЭС вообще никак не будут влиять на баланс Гарантированного Покупателя в 2020 и 2021 гг. И совсем мало будут влиять, начиная с 2022 года, так как введется их немного и разница между их зеленым тарифом и рыночной ценой невелика».

Ольга Еремина, старший банкир департамента енергетики ЕБРР:

«Главный принцип — все изменения предлагать инвесторам на добровольной основе, чтобы любые реструктуризации не были принудительными. Ретроспективные изменения повлекут за собой мгновенные арбитражи. Есть опыт других стран, которые будут платить штрафные санкции за подобные ситуации».

Ознакомиться с полным текстом статті можна за посиланням:

https://project.liga.net/projects/future_green_tariff/

Энергореформа, Українська Енергетика, 17.04.2020

«Укрэнерго» финализовало предложения по оплате ВИЭ неотпущенной э/э

НЭК "Укрэнерго" финализовала и направила Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг, предложения по возмещению объектам ВИЭ стоимости электроэнергии, неотпущенной ими в результате диспетчерских ограничений.

Согласно сообщению на сайте НЭК, в результате длительной дискуссии участников рабочей подгруппы (по подготовке изменений относительно регламентации балансирования ВИЭ, куда входили представители "Укрэнерго", ГП "Гарантированный покупатель" (ГарПок), регулятора, объектов ВИЭ, профильных ассоциаций), стороны не смогли достичь единой позиции относительно субъекта, на которого могут быть возложены обязанности по возмещению стоимости неотпущенного ресурса.

Так, в частности, НЭК и ряд участников рынка считают целесообразным определить таким субъектом ГП "Гарантированный покупатель", поскольку в его действующие договора с "зеленой" генерацией в дальнейшем можно будет внести изменения, дополнив их положениями о компенсации. Однако такие инициативы требуют законодательных изменений, указано в сообщении "Укрэнерго".

Среди подготовленных и направленных комиссии проектов нормативно-правовых актов – проекты изменений в Кодекс системы передачи, Кодекс коммерческого учета, а также правила рынка...

Кроме того, регулятору был направлен проект методики расчета объема э/э, неотпущенной в результате диспетчерских команд.

<http://reform.energy/news/ukrenergo-finalizirovalo-predlozheniya-po-oplate-vie-neotpushchennoy-ee-14161>

Главком, 21.04.2020

На Івано-Франківщині з'явиться ще один біогазовий завод

Поблизу майбутнього заводу розташовано чотири свинокомплекса, які надаватимуть йому сировину для видобутку енергії.

Компанія «Гудвеллі Україна» побудує в Івано-Франківській області другий біогазовий завод на відходах свинокомплексів, розповіла директор з розвитку та комунікацій компанії **Любов Богачевська-Йенсен**.

Перший біогазовий завод компанія побудувала в Кольському районі Івано-Франківської області, де розташовані три свинокомплекси, які забезпечують його сировиною.

«Ми досягли певної кількості поголів'я і побудували біогазовий завод, щоб мати можливість переробляти добрива, - зазначила Любов Богачевська-Йенсен. -

Таким принципом компанія керуватиметься й надалі».

Повний текст читайте тут: https://glavcom.ua/new_energy/news/na-ivano-frankivshchini-zyavitsya-shche-odin-biogazoviy-zavod-na-vidhodah-svinoferm-674905.html

Енергореформа, 22.04.2020

Изменение условий поддержки "зеленой" генерации послужит одним из инструментов преодоления кризиса в энергетике – Буславец

Одним из антикризисных инструментов на рынке электроэнергии будет принятие решений по стабилизации и изменению условий поддержки ВИЭ. Об этом заявила врио министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольга Буславец**.

"У нас есть несколько сценариев, как провести реструктуризацию – средние, жесткие, менее жесткие. Но чтобы все происходило на добровольных условиях, чтобы не было арбитражей", – заявила она на заседании комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг 22 апреля.

По словам Буславец, инвесторы в возобновляемую энергетику хотят и должны получить соответствующие правила игры.

"Затягивание медиации без принятия решений никому не идет на пользу – долги нарастают, отрасль в ожидании", – отметила врио министра.

Она подчеркнула, что если не принимать никаких решений, то дефицит ГП "Гарантированный покупатель" по результатам года достигнет 26 млрд грн.

<http://reform.energy/news/izmenenie-usloviy-podderzhki-zelenoy-generatsii-posluzhit-odnim-iz-instrumentov-preodoleniya-krizisa-v-energetike-buslavets-14192>

НВ Бізнес, 22.04.2020

Зелена енергетика. Політичні витоки системної кризи

Сергій Євтушенко, керівний партнер UDP Renewables

Протягом останніх п'яти років галузь ВДЕ в Україні була на підйомі. Багаторічні зусилля держави дали результати: українські і міжнародні інвестори вклали мільярди доларів прямих інвестицій — з нуля створили велику галузь економіки. Повністю нову і сучасну, без системної корупції і сірих схем.

Який вигляд має галузь сьогодні. За даними Ernst&Young, Україна у 2019 році була 7-им найпривабливішим ринком світу та №1 в Європі. Цей факт дає підстави вважати, що державна стратегія розвитку енергетики до 2035 року працює - принаймні в частині ВДЕ.

Галузь була вільною від корупції: при дозвільних процедурах, які були прописані в законодавстві, інвестор практично не піддавався корупційним ризикам.

В Україні практично не існує галузей з таким ефективним законодавством та відсутністю системної корупції. Кумулятивні інвестиції в галузь на кінець 2019 року становили близько 10 млрд доларів у понад 6,5 ГВт нових потужностей.

Для розуміння значущості наведеного досягнення: загальний об'єм прямих іноземних інвестицій в Україну на 29 років становить 43,7 млрд доларів.

Сьогодні «зелена галузь» — це понад 550 компаній-інвесторів — достойний показник лібералізації та різноманіття. Також це кілька десятків тисяч високооплачуваних сезонних і постійних робочих місць в галузі. І ще стільки ж — в суміжних галузях.

Значна кількість інвесторів ВДЕ — це компанії з Франції, Німеччини, США, Китаю, Норвегії, Іспанії, Туреччини, Кореї, Великобританії, Литви, Польщі, Чехії, Словаччини та інших країн.

Всі вони привезли з собою знання, технології та капітал — акціонерний та борговий. Цей борговий капітал був не лише з важкодоступних традиційних джерел типу EBRD та IFC, але і з дуже нетипових для України джерел: FMO, DEG, SINOSURE, GGF, IFU, NEFCO, OPIC, PROPARGO, SWEDFUND тощо.

Об'єми акціонерного та боргового капіталу з іноземних джерел оцінюються не менше як в 3–4 млрд доларів. Окрім того, ще кілька мільярдів євро прокредитовано українськими банками: Укргазбанком, Ощадбанком, Укресімбанком, ПУМБом, ТАСКОМБАНКОМ, Альфа-Банком, ПроКредит Банком тощо.

Нажаль, сьогодні в галузі з'явилися всі ознаки повномасштабної гострої кризи.

В Україні діє абсолютно викривлена система ціноутворення на кіловат-годину енергії. За вартістю кіловат-години енергії для побутового споживача ми є останньою країною в Європі. Окрім того, держава створила механізм перехресного субсидювання населення (ПСО) і допускає неринкові ціни на енергію в економіці.

При середньозваженій вартості кіловат години в 6.5–7 євроценти за кіловат, відпускна ціна для населення — 3.5 євроценти (37 місце з 37 країн Європи), 5-6 євроцентів для промисловості - це також 34 місце з 37-ми країн Європи.

Українська родина в середньому платить за енергію лише 180–200 грн на місяць. І це значно менше, аніж платять будь-де в Європі, включаючи Молдову, Вірменію чи Білорусь.

Криза ліквідності. Реформа від 1 липня 2019 року дестабілізувала роботу ринку ВДЕ, спричинила системні збої в ланцюжку оплати за поставлену на ринок продукцію та до критичних рівнів заборгованості основних державних учасників процесу: компаній «Укренерго», «Гарантований Покупець», «Укргідроенерго» та «Енергоатом». Вони заборгували як один одному, так і учасникам ринку ВДЕ.

Загалом рівень заборгованості «Укренерго» перед ДП «Гарантований покупець» на початок квітня 2020 року вже перевищує 5,7 млрд гривень, борг ДП «Гарантований покупець» перед «Енергоатомом» — 3 млрд грн, перед «Укргідроенерго» — 0,5 млрд грн. Рівень розрахунків з галуззю ВДЕ за перший квартал 2020 року — лише на рівні 50%.

Очікуваний дефіцит ДП «Гарантований покупець» наприкінці року становитиме 25 млрд грн. Це практично половина від загального прогнозованого обороту галузі протягом року.

Позиція влади в такій ситуації - зменшити тарифи зеленим. Це, на перший погляд, найпростіше рішення насправді матиме драматичні наслідки. Але у випадку ретроактивних змін в тариф для зелених, Україну накриє хвиля позовів в міжнародні арбітражі. Це стане нокаутом для репутації держави як цивілізованого суб'єкта міжнародних економічних відносин. Натомість дефолти сотень учасників ринку, які кредитувалися у десятках банків та міжнародних кредитних інститутів, напевно призведуть до неможливості роботи Уряду України на міжнародних фінансових ринках.

Це своєю чергою означає кінець реформ і неможливість виконання економічної програми Уряду.

Ціна питання ретроактивних змін через обрізання тарифу — орієнтовно 5 млрд гривень економії з 25 млрд грн загального прогнозованого дефіциту ДП

«Гарантований покупець».

20 мільярдів гривень доведеться покрити — або шляхом вирівнювання ціни на енергію до ринкової і підняття ліквідності в галузі, або шляхом емісії державних чи гарантованих державою корпоративних цінних паперів.

Тому очевидним є простий висновок: немає простого виходу з політично мотивованої кризи в галузі. Доведеться ухвалювати важкі політичні рішення. До того ж, терміново, оскільки політика затягування і відкладання рішення на майбутнє призведе до драматичних наслідків для всієї української економіки.

<https://nv.ua/ukr/biz/experts/zeleniy-tarif-i-energetichna-galuz-problemi-cherez-politichni-rishennya-novini-ukrajini-50083589.html>

Інформація на цю тему – «ЛІГАБізнесІнформ», 27.04.2020 «Темное время для «зеленой» энергетики: кто спровоцировал энергетический кризис?». Теперь, когда энергосистема страны стоит на грани коллапса, во всех бедах пытаются обвинить инвесторов в возобновляемую энергетику.

<https://biz.liga.net/all/all/press-release/temnoe-vremya-dlya-zelenoy-energetiki-cto-sprovotsiroval-energeticheskij-krizis>

Енергореформа, 24.04.2020

Ник Батлер: Украине необходима более тесная координация с ЕС в вопросе European Green Deal

Реализация Европейского зеленого соглашения (European Green Deal) требует от Украины более тесной координации с Евросоюзом в вопросах энергетической политики, что позволит получить помощь и осуществить подобные изменения внутри страны.

Такое мнение в интервью рассказал профессор и глава Института политики в Kings College London, автор еженедельного блога Financial Times по вопросам энергетики **Ник Батлер**.

"Для Украины важно скоординировать свои действия с этим соглашением, если она стремится остаться в орбите ЕС... Если Украина не сможет скоординировать свои действия с Евросоюзом, то фактически будет экономически привязана более к РФ, а связи с Европой станут более отдаленными", – сказал он.

Батлер пояснил, что European Green Deal очень важна, так как поставлена очень серьезная цель достичь нулевых выбросов углерода к 2050 году. "Это очень серьезный шаг, столь же серьезный, как и Единая сельскохозяйственная политика 50 лет назад", – подчеркнул эксперт.

Он добавил, что Евросоюз, вероятно, введет тарифные ограничения на поставку товаров из стран, которые отказываются от подобного зеленого перехода в своей энергополитике, и это еще один фактор, почему Украине необходимо двигаться в этом направлении и стать партнером Европы.

Эксперт приветствовал первые шаги Украины по координации политики с ЕС в связи с European Green Deal.

По словам Батлера, реализация подобного плана в Украине означает снижение потребление угля, как это сделала Германия и как делают другие страны ЕС.

Нужно также переходить на возобновляемые источники, со временем надо будет двигаться в сторону водорода, и Украина может это сделать: она может достичь в этом успеха", – считает эксперт.

Он отметил, что на эти изменения необходимо будет 10-20 лет, но для того,

чтобы они произошли, нужно чтобы правительство начало внедрять эту политику и нужна поддержка общества.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<http://reform.energy/analytics/nik-batler-ukraine-neobkhodima-bolee-tesnaya-koordinatsiya-s-es-v-voprose-european-green-deal-14215>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 29.04.2020

Негативогенератор

Сергій Следзь, Редактор відділу мікроекономіки та бізнесу DT.UA, кандидат економічних наук

Як за наявності надлишкових потужностей для виробництва дешевої електроенергії залишитися і без електрики, і... без грошей.

Чим загрожують Україні високі тарифи на "зелену" енергетику. Уміють же в нашій країні найпереводіші починання, ідеї або технології, які завідомо обіцяють чудовий результат, зіпсувати так, що реальний результат несподіваним чином виходить протилежний очікуваному. Навчилися на практиці майже гарантовано перетворювати позитив на негатив, просто негативогенератор якийсь.

Ну, приміром, що, власне, поганого в державній підтримці розвитку відновлюваної ("зеленої") енергетики, яка гарантує повну екологічність використовуваних технологій? Недаремно ж цим шляхом ідуть цивілізовані країни світу. Але, на жаль, ми знову доводимо ситуацію до абсурду: при значному надлишку генеруючих потужностей примудрилися досягнути такого результату в просуванні "зеленої" енергетики, за якого впору очікувати радіальних відключень споживачів через розбалансування енергосистеми. Та й за вироблену альтернативну енергію платити теж, схоже, нічим...

Так-так, платежі виробникам енергії з відновлюваних джерел (вітру й сонця) ідуть із великою затримкою і не повною мірою, хоча викуп електроенергії в них гарантовано державою. Проте "зелені" потужності вперто з'являються неочікувано прискореними темпами, вносячи свою посильну лепту в вимушене відключення від мережі потужностей теплогенеруючих компаній і енергоблоків атомних електростанцій, які виробляють значно дешевшу енергію. Це невгамовне зростання зумовлене передусім нудно-солодким "зеленим" тарифом, який у кілька разів перевищує аналогічний у розвинених (і не тільки) країнах. Невипадково окупність навіть маленьких домашніх "зелених" електростанцій в Україні стартує з двох-трьох років. Що вже казати про промислові екземпляри з прибутковістю в 300% і вище.

Усі спроби держави суттєво знизити взятий на себе непомірний тарифний тягар, пов'язаний із відновлюваними джерелами енергії (ВДЕ), досі не увінчалися успіхом. І це в умовах, коли в решті світу йде відверта гра на суттєве зниження "зелених" тарифів. Тому не дивно, що в Україні немає відбою від інвесторів, якікладають свої капітали під надприбутковий "зелений" тариф...

Ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

https://dt.ua/energy_market/negativogenerator-346129_.html

♦ ***Кадрова політика. Нові призначення***

Мінекоенерго, 14.04.2020

**Новим очільником Державного агентства України
з управління зоною відчуження став Сергій Калашник**

Уряд призначив **Сергія Калашника** головою Державного агентства України з управління зоною відчуження.

Відповідне Розпорядження від 13 квітня 2020 р. № 410-р «Про призначення Калашника С. В. Головою Державного агентства України з управління зоною відчуження» оприлюднено на Урядовому порталі.

Сергій Калашник із березня 2019 року виконував обов'язки генерального директора ЧАЕС. Раніше працював на Запорізькому абразивному комбінаті (механіком, а після - заступником начальника цеху). Також займав керівні посади в різних українських і зарубіжних компаніях. Також був заступником керівника проекту спільного підприємства «Новарка» (компанії VINCI CGP/ BOUYGUES).

<https://menr.gov.ua/news/35087.html>

Реанімаційний Пакет Реформ, 16.04.2020

**Вимога громадськості щодо створення
самостійного Міністерства захисту довкілля**

Україна – лідер серед європейських країн за рівнем забруднення довкілля. І це щодня вражає кожного українця.

Міністерство екології (з різними назвами) існувало в Україні з 1991 року як окрема інституція. Натомість у вересні 2019 року новою владою було прийняте катастрофічне, на нашу думку, рішення об'єднати Мінприроди з Міністерством енергетики, створивши таким чином системні конфлікти в його роботі, що відкинуло питання довкілля на другий план.

Наша країна найбільш розорана країна в Європі і світі, тож завдяки наявності степової кліматичної зони ми більше за всіх в Європі відчуваємо опустелювання.

Україна має критичний техногенний спадок від наймасштабнішої в світі радіаційної аварії на Чорнобильський АЕС та наростаючого соціально-економічного та екологічного колапсу регіонів видобутку вугілля.

В нашій державі не існує сучасної системи контролю викидів забруднюючих речовин та моніторингу за станом довкілля. Країна досі не має організованої системи поводження з побутовими та промисловими відходами. По-хижацьки вилучаємо природні ресурси на користь бізнес-інтересів. За останні десятиліття в Україні зникли понад 30000 річок. Незважаючи на декларативну прихильність Цілям Сталого Розвитку ООН необхідний екологічний аспект в розробці та втіленні державної політики фактично заблокований на всіх рівнях.

Проблеми забруднення довкілля та наслідки зміни клімату вже очевидні для кожного українця.

І на тлі сучасних викликів, у нашого довкілля має бути захисник та амбасадор.

Безумовно, енергетична безпека для держави є не менш важливою за екологічну. Водночас, проблеми у сфері охорони довкілля не повинні відступати на задній план діяльності уряду.

В статті перелічено причини для створення самостійних міністерств та наведено підписантів звернення

Тому ми вимагаємо від Кабінету Міністрів України створити самостійне Міністерство захисту довкілля задля створення потужного екологічного адвокатування в Уряді. <https://rpr.org.ua/news/vymoha-hromads-kosti-shchodo-stvorennia-samostiynoho-ministerstva-zakhystu-dovkillia/>

Інформація на цю тему – Енергореформа, 21.04.2020 «Немчинов о Минэкоэнерго: Мне кажется, что это должно было быть два отдельных министерства». <http://reform.energy/news/nemchinov-o-minekoenergo-mne-kazhetsya-chto-eto-dolzno-bylo-byt-dva-otdelnykh-ministerstva-14177>

Главком, 16.04.2020

Чому професійна людина сьогодні не піде на посаду міністра енергетики

Юрій Продан, ексміністр енергетики

Багато інформації в медіа і соцмережах про терміновість призначення міністра в Мінекоенерго. В паливно-енергетичному комплексі дійсно в геометричній прогресії зростають проблеми, та й не все, мабуть, добре з екологією у нас. Взагалі-то в системі управління ПЕКом, а вірніше, повної відсутності унормованої системи управління, посада міністра взагалі ні на що не впливає, крім створення кворуму на засіданнях Кабміну. Державні підприємства знаходяться «хто де». Кого «приткнули» в Мінекономіки («Нафтогаз»), кого в Мінфін («Укренерго»), кого в Фонд держмайна («Центренерго»). Тільки «Енергоатом» та «Укргідроенерго» ще «числяться» у Мінекоенерго, та фактично не управляються там через відсутність спеців.

Терміни «приткнули» та «числяться» відображають всю глибину реформ в останні роки. Більшість керівників тимчасово виконують обов'язки (ТВО), крім «Нафтогазу» та «Укргідроенерго». І тут логіка пана Арахамії можливо спрацьовує щодо призначення також ТВО міністра. Тож думаю скоро матимемо тимчасово функціонуючий паливно-енергетичний комплекс до скорої зими. Ще є потужний пласт управління - це наглядові ради, які по факту з керівництвом компаній в тісному сплетінні автономно затверджують собі самі фінансові плани, зарплати і т.ін. А міністерство та Кабмін нехай собі і суспільству розказують про стратегічні плани щодо енергетичної безпеки, збільшення видобутку газу, приєднання до європейського енергетичного ринку, реформування вугільної галузі. Якщо виникають питання до компаній, то ті тоді подають в суд на Кабмін або міністерство, а гроші на це вони не жаліють. Професійна людина піде на посаду міністра лише за таких умов:

підпорядкування міністерству всіх державних підприємств

призначення професійних кадрів у керівники підприємств без конкурсів (конкурси у нас, як показує практика, сьогодні - це призначення непрофесійних, безвідповідальних, високооплачуваних керівників, але зі знанням англійської мови) затвердження фінансових планів компаній у міністерстві та Кабміні з чіткими завданнями.

Окремо щодо наглядових рад. Просто потрібно скоротити їх для держкомпаній. Їх ефективність нульова, а інколи і шкідлива. Чи хтось може мені написати про їхній «потужний» внесок в розвиток компаній за останні 5 років? А кошти на утримання цих наглядових рад перерахувати на боротьбу з коронавірусом. Думаю 100 млн. грн. на рік набереться. Якщо не зробити таких кроків, то посада

міністра це тільки запис в трудовій книжці. <https://glavcom.ua/columns/yiriyprodan/chomu-profesiyna-lyudina-sogodni-ne-pide-na-posadu-ministra-energetiki-673681.html>

Мінекоенерго, 16.04.2020

Створена нова науково-технічна рада Міністерства енергетики та захисту довкілля Україн

Науково-технічну раду сформовано з метою сприяння ефективності науково-технічної політики у сфері паливно-енергетичного комплексу та захисту довкілля, залучення провідних науковців і висококваліфікованих фахівців до обговорення нагальних питань функціонування, перспективного розвитку зазначених галузей економіки України

Затверджено Положення про науково-технічну раду Міністерства енергетики та захисту довкілля України та визначено голів секцій.

У складі науково-технічної ради діють такі секції:

Секція «Електроенергетика, ядерно-енергетичний комплекс, нафтова, газова та нафтопереробна промисловість»

Секція «Воднева енергетика»

Секція «Реструктуризація вугільної промисловості»

Секція «Збереження біорізноманіття, заповідна справа та охорона земельних ресурсів»

Секція «Ефективне використання природних ресурсів»

Секція «Моніторинг довкілля, формування кадастрів, аналіз даних та кібербезпека»

Секція «Зменшення антропогенного навантаження на природні ресурси»

Секція «Зміна клімату, енергоефективність та декарбонізація енергетики»

<https://menr.gov.ua/news/35107.html>

Українська Енергетика, 16.04.2020

Чорнобильській АЕС обрали нового керівника

Попередній керівник ЧАЕС очолив Державне агентство з управління Зоною відчуження.

Виконання обов'язків генерального директора Чорнобильської АЕС поклали на **Володимира Пескова**, який раніше займав посаду заступника директора технічного (з експлуатації) ДСП "ЧАЕС".

"6 квітня з Атомпрофспілкою було погоджено покладення виконання обов'язків генерального директора ДСП ЧАЕС на Володимира Геннадійовича Пескова", - йдеться у повідомленні.

Песков замінить **Сергія Калашника**, який виконував обов'язки генерального директора ДСП ЧАЕС з 19 березня 2019 року та, наразі, очолив Державне агентство України з управління зоною відчуження.

<https://ua-energy.org/uk/posts/chornobylskii-aes-obraly-novoho-kerivnyka>

Мінекоенерго, 17.04.2020

Стабільність роботи та режим економії – Ольга Буславець

У Міністерстві енергетики та захисту довкілля представили нового очільника. Звертаючись до присутніх, т.в.о. Міністра **Ольга Буславець** заявила: «Термінове

вирішення системних проблем в енергетиці є сьогодні питанням національної безпеки. Стабільність роботи енергосистеми й забезпечення споживачів електроенергією – основне наше завдання. Крім того, час підприємствам переглянути витрати й увімкнути режим економії».

Т.в.о. Міністра провела першу селекторну нараду та отримала оперативні звіти від підприємств енергетичного сектору й постачальників електроенергії. Очільниця Мінекоенерго повідомила, що **протягом тижня буде сформовано перелік заходів, спрямованих на технічне, паливне та економічне збалансування сектору енергетики.**

З приводу кадрових призначень, Ольга Буславець заявила, що поки не планує жодних змін, натомість очікує активної роботи всіх структурних підрозділів і повної взаємодії підприємств. <https://menr.gov.ua/news/35118.html>

Мінекоенерго, 17.04.2020

Першим заступником та т.в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля Міністра призначено Ольгу Буславець

На засіданні Уряду призначено першим заступником Міністра **Ольгу Буславець** згідно з розпорядженням від 16 квітня 2020 р. № 429-р.

Також розпорядженням від 16.04.2020 № 430-р на Ольгу Буславець тимчасово покладено виконання обов'язків Міністра енергетики та захисту довкілля України.

Також розпорядженням від 16 квітня 2020 р. № 427-р визнано таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 березня 2020 р. № 219 “Про тимчасове покладення виконання обов'язків Міністра енергетики та захисту довкілля України на **Шубіна В. М.**”.

Розпорядженням від 16 квітня 2020 р. № 428-р Віталія Шубіна звільнено з посади першого заступника Міністра енергетики та захисту довкілля України відповідно до абзацу четвертого частини другої статті 9 Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”. <https://menr.gov.ua/news/35112.html>

Енергореформа, 27.04.2020

Кабмін уволив замглавы Миэкоэнерго Масличенко по собственному желанию

Кабинет министров Украины уволил **Сергея Масличенко** с должности заместителя министра энергетики и защиты окружающей среды.

"Освободит Масличенко Сергея Александровича с должности заместителя министра энергетики и защиты окружающей среды Украины по собственному желанию", - говорится в распоряжении правительства №441 от 24 апреля 2020 года.

Заместитель директора по экономике и финансам ГП "Энергорынок" **Юрий Бойко** может занять должность заместителя министра энергетики и защиты окружающей среды Украины.

В настоящее время врио главы Минэкоэнерго является первый замминистра **Ольга Буславец**, замминистра по вопросам европейской интеграции – **Константин Чижик**, заместители – **Ирина Ставчук, Алексей Рябчин, Роман Абрамовский, Владимир Головатенко.** <http://reform.energy/news/kabmin-uvolil-zamglavy-miekoenergo-maslichenko-po-ego-sobstvennomu-zhelaniyu-14235>

♦ *Корисні думки. Цікаві новини та ініціативи*

Укренерго, 16.04.2020

Укренерго запустило новий сервіс

«Глосарій термінів енергетичного законодавства»

Фахівці НЕК «Укренерго» розробили та впровадили Глосарій термінів української та європейської нормативної бази електроенергетичної галузі. Знайти Глосарій можна у відповідному розділі меню офіційного веб-сайту НЕК «Укренерго».

Глосарій дозволить усім учасникам ринку та іншим заінтересованим особами швидко та зручно знайти визначення терміну, який використовується в українському енергетичному законодавстві з одночасним відображенням відповідного визначення з нормативно-правової бази ENTSO-E.

Запит для пошуку терміну можна створювати українською або англійською мовою, також необхідний термін можна знайти за першою літерою. В результаті пошуку надається така інформація:

- визначення терміну;
- посилання на нормативний документ, в якому він визначений;
- переклад визначення англійською мовою (за наявності в базі);
- визначення аналогічного терміну в європейському законодавстві.

Цей продукт буде корисним для фахівців, які працюють над розробкою та удосконаленням нормативної бази, також він спрямований на напрацювання необхідної термінології, яка зробить існуючі процеси та правила однозначними та зрозумілими для всіх учасників, задіяних у цій діяльності.

Зазначимо, що в Глосарію ще доопрацюється база визначень термінів європейського законодавства. Ми відкриті до співпраці по удосконаленню цього продукту, то просимо надсилати пропозиції та зауваження щодо змісту та оформлення словника на електронну пошту: Korytska.nm@ua.energy.

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/ukrenergo-zapustilo-novyj-servis-glosarij-terminiv-energetychnogo-zakonodavstva/>

КосаткаМедіа, 16.04.2020

Енергобізнесу потрібні практичні наукові напрацювання, – експерт

Сучасна наука повинна займатися прикладними напрямками в енергетиці, зокрема, у ВДЕ. Таку думку висловив під час відеозустрічі, організованої Energy Club, засновник групи енергокомпаній «Західнадрасервіс» **Зиновій Козицький**.

Він розповів історію з життя: у 2010 році його компанії співпрацювали з італійською групою енергетичних компаній. Якимось італійці подзвонили з пропозицією, що є у Львові інститут космічних досліджень, де виготовляють сейсмоприлади, і вони хотіли б приїхати і познайомитися, їм цікаві ці прилади з точки зору розвідки вуглеводнів.

«Під час екскурсії інститутом італієць сказав, що знає, що львівські прилади використовуються в Італії. І запитав про ціну. Коли сказали йому ціну – він зауважив, що це дорожче, ніж кращі американські прилади. На що львівський

науковець зауважив – так, він дорожчий, але найкращий. Тому у нас їх і купують», - розказав Козицький. Тому – українська наука має бути направлена саме на такі практичні речі, вважає він, в тому числі – у галузі ВДЕ. «Але науковцям потрібно допомогти. Нові прилади, нові технології – це все потребує фінансування. А розумних голів у нас достатньо, щоб щось творити», - зауважив він.

Нагадаємо, на думку Зиновія Козицького, для ефективного функціонування українському ринку електроенергії потрібні ринкові ціни.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/energobiznesu-nuzhny-prakticheskie-nauchnye-narabotki-ekspert>

УкрЯТ, 27.04.2020

Засідання Правління УкрЯТ відбулось у заочній формі

У зв'язку з карантинном на території України засідання Правління Українського ядерного товариства відбулось у заочній формі. Така форма проведення засідання передбачена статутом Товариства та проводиться шляхом дистанційного голосування. Відповідно до регламенту, 18 березня секретаріатом УкрЯТ було розіслано інформаційну довідку щодо порядку денного засідання членам Правління, а підсумки голосування підбито 16 квітня 2020 року.

Питання, які виносились на порядок денний засідання, стосувалися діяльності Товариства за минулий звітний період, розширення міжнародного співробітництва Українського ядерного товариства, зокрема, про організацію та проведення Генеральної асамблеї Європейського ядерного товариства в Києві та інших спільних з ЄЯТ заходів. Діяльність з організації зазначених подій буде відновлена після стабілізації ситуації з епідемією коронавірусу.

Зі звітом про діяльність УкрЯТ за листопад 2019 – квітень 2020 можна ознайомитись за [ПОСИЛАННЯМ](#)...

<https://ukrns.org/ua/diyalnist/2020/item/1386-zasidannia-pravlinnia-ukryat-vidbulos-u-zaochnii-formi>

КосаткаМедіа, 29.04.2020

В Одесі побудували станцію дегазації

Група компаній «Кліар Енерджі» за 90 днів завершила будівництво станції дегазації на єдиному в Одесі полігоні твердих побутових відходів «Дальницькі кар'єри», повідомляє пресслужба.

Зараз триває завершення пусконаладжувальних робіт та робіт ПАТ «Одесаобленерго» з підключення станції до зовнішніх мереж. «Вже у травні ми зможемо постачати «зелену» електроенергію, згенеровану зі звалищного газу полігону», - зазначив директор групи компаній «Кліар Енерджі» **Андрій Гріненко**.

Проектна потужність станції дегазації становить 3 МВт, там працюватимуть три когенераційні установки австрійської компанії Jenbacher.

«Цей проект дозволить утилізувати до 12 млн куб м звалищного газу на рік і виробляти щодоби близько 70 тис. кВт·год або понад 24 млн кВт·год на рік», - додав директор «Кліар Енерджі». Як зазначив виконавчий директор ГК «Кліар Енерджі» **Сергій Савчук**, далі планується здійснити рекультивацію полігону та побудувати завод з енергетичної утилізації сміття.

Наступним стане рекультивація полігону та будівництво заводу з енергетичної утилізації сміття. «Кліар Енерджі» реалізовує подібні проекти у Чернігові, Харкові,

Івано-Франківську, Білій Церкві, Луцьку, Дніпрі, Кривому Розі, Кременчуці, Полтаві, Херсоні, Хмельницькому. В експлуатацію загалом введено 16 когенераційних установок.

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyаемaya-energiya/news/v-odesse-postroili-stanciyu-degazacii>

Экономическая правда, 23.04.2020

На ринку електроенергії криза неплатежів, населення заборгувало 4,7 мільярди **Роман Склярів**

"Ми живемо в найбільшій кризі за всю історію України, і електроенергетика є невід'ємною частиною цієї кризи. Ми вже бачимо на сьогодні кризу неплатежів", - сказала т.в.о. міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** під час онлайн-конференції.

За її словами, постачальники універсальних послуг, що постачають електроенергію населенню, заборгували 5 млрд грн перед "Укренерго". 4,7 млрд грн із них виникли у зв'язку із заборгованістю населення.

У свою чергу, "Укренерго" заборгувало понад 8 млрд грн ДП "Гарантований покупець". Це унеможливило виконання останнім зобов'язань перед "зеленою" генерацією.

Буславець зазначає, що ДП "Гарантований покупець" загалом має понад 10 млрд грн боргів. Зокрема, перед виробниками ВДЕ - 6,3 млрд грн, перед "Енергоатомом" - 4 млрд, перед "Укргідроенерго" - 200 млн.

За її словами, доручення Кабміну щодо невідключення споживачів за несплату було сприйняте споживачами як можливість не платити.

"Люди не розуміють, що електроенергія у наших домівках є завдяки самовідданій роботі всіх енергетиків. Але цим енергетикам треба платити зарплатню, енергетичним компаніям треба сплачувати податки.

Необхідно виходити до людей з меседжем, щоб вони були часткою цього процесу і розуміли свою відповідальність. Треба сплачувати за отриманий ресурс, бо повна темрява гірша за пандемію", - вважає Буславець.

<https://www.epravda.com.ua/news/2020/04/23/659748/>

Енергореформа, 23.04.2020

ЕБРР готов предоставить финподдержку "Укрэнерго" **для частичного покрытия дефицита средств компании**

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) готов предоставить финансовую поддержку оператору системы передачи электрической энергии НЭК "Укрэнерго" для покрытия его дефицита средств.

"Мы уже, в частности, написали письмо министру с предложением детально обсудить наши планы поддержки "Укрэнерго, и в том числе возобновляемой генерации, платежей в отрасли", - сообщила старший банкир департамента энергетики ЕБРР **Ольга Еремина** в ходе организованной Европейской бизнес ассоциацией (ЕБА) онлайн-встречи, посвященной энергетической безопасности страны в условия кризиса, 23 апреля.

Она также добавила, что в настоящее время банк ведет соответствующие переговоры с Министерством финансов.

Кроме того, представитель ЕБРР отметила необходимость привлечения и

других международных финансовых организаций к поддержке НЭК.

"Наше финансирование, скорее всего, не покрое всего дефицита ликвидности "Укрэнерго", поэтому было бы не плохо, если бы еще и другие международные финансовые учреждения присоединились к нашей инициативе", – сказала она.

Принимавшая участие во встрече и.о. министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольга Буславец** подтвердила намерения министерства вести переговоры по кредитованию "Укрэнерго" со стороны ЕБРР.

<http://reform.energy/news/ebrr-gotov-predostavit-finpodderzhku-ukrenergo-dlya-chastichnogo-pokrytiya-defitsita-sredstv-kompanii-14204>

Економічна правда, 29.04.2020

Кабмин урезал до 47 тысяч зарплаты членам набсоветов госкомпаний

Кабмин ограничил размер заработной платы руководителей исполнительных органов и членов наблюдательных советов госкомпаний до 47 тысяч гривен в месяц.

Такое решение правительство приняло на заседании 29 апреля.

В проект постановления говорится, что решение должно вступить в силу со дня опубликования и применяться с 1 апреля 2020 года.

Напомним. Депутаты приняли 13 апреля изменения в госбюджет, которыми на период карантина определили предельную сумму зарплат чиновников и судей в 10 минимальных заработных плат. (Минимальная зарплата сейчас установлена на уровне 4723 гривен).

При этом в указанном максимальном размере не учитываются суммы пособия по временной нетрудоспособности, пособия для оздоровления, материальной помощи для решения социально-бытовых вопросов и оплата ежегодного отпуска.

<https://www.epravda.com.ua/rus/news/2020/04/29/659962/>

КосаткаМедіа, 27.04.2020

«Газпром» відмовився виконувати рішення Стокгольмського арбітражу

Польська державна нафтогазова компанія PGNiG повідомила, що «Газпром» виставив рахунок за газ на старих умовах, тобто без урахування рішення Стокгольмського арбітражу, передає НафтоРинок.

Компанія заявила, що «Газпром» виставив їй рахунки за газ, поставлений у березні і на початку квітня, «в обхід нових цінових умов». Крім того, там «не отримали від «Газпрому» коригувань рахунків-фактур». У PGNiG вважають, що така позиція «Газпрому» "позбавлена будь-якої правової основи", так як рішення Стокгольмського арбітражу остаточне і обов'язкове. У PGNiG також сказали, що оплатили газ відповідно до нових цінових умов контракту, тому не мають ніяких заборгованостей перед російською компанією.

Нагадаємо, PGNiG у 2015 році ініціювала арбітражний розгляд проти ПАТ «Газпром» і «Газпром експорту». Компанія вимагала переглянути ціни на природний газ, що поставляється до Польщі за контрактом від 25 вересня 1996 року. Він передбачав поставку близько 10 млрд куб. м газу в рік, мінімальна річна контрактна кількість - 8,7 млрд куб. м в рік. Договір діє до 2022 року. В кінці березня PGNiG повідомила, що виграла у «Газпрому» арбітраж на \$1,5 млрд.

<https://kosatka.media/uk/category/gaz/news/gazprom-otkazalsya-vypolnyat-reshenie-stokgolmskogo-arbitrazha-pgnig>

Інформація на цю тему – Mind.ua, 29.04.2020 «Польщі заявили, що «Газпром» погодився знизити ціну на газ після рішення арбітражу».

<https://mind.ua/news/20210457-v-polshchi-zayavili-shcho-gazprom-pogodivsvya-zniziti-cinu-na-gaz-pislya-rishennya-arbitrazhu>

Укргідроенерго, 23.04.2020

Продовжується реконструкція флагмана української гідроенергетики – Дніпровської ГЕС

На ДніпроГЕС тривають роботи з реабілітації обладнання. Так, в рамках проекту реконструкції трьох гідроагрегатів, на станцію прибуло робоче колесо для гідроагрегату № 3, а також інші монтажні вузли для нового гідроагрегату.

Варто зазначити, що проект передбачає повне відновлення трьох гідроагрегатів станції «під ключ» фахівцями австрійської компанії ANDRITZ HYDRO. Після проведення реконструкції термін експлуатації нових агрегатів австрійського виробництва буде складати 40 років згідно з сучасними вимогами до гідротурбінного обладнання. Також вони відзначатимуться кращими екологічними характеристиками відповідно до сучасних світових стандартів.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/prodovzhuetsya-rekonstrukciya-flagmana-ukrainskoi-gidroenergetiki-dniprovskoj

Мінекоенерго, 24.04.2020

Україна та США поглиблюють співпрацю в енергетиці

Тимчасово повірена у справах США **Крістіна Квін** привітала **Ольгу Буславець** з очоленням Міністерства енергетики та захисту довкілля.

Під час онлайн-зустрічі посадовці обговорили стан реформ в українській енергетиці та домовились про поглиблення співпраці України та США у цій сфері.

Під час розмови т.в.о. Міністра висловила вдячність за послідовну позицію Сполучених Штатів у підтримці України на шляху забезпечення власної енергетичної незалежності та регіону в цілому, що відображено у відповідному Законі США «Про протидію супротивникам Америки через санкції».

Нині Мінекоенерго приділяє особливу увагу реалізації спільних проектів ДП «НАЕК «Енергоатом» та «Westinghouse» з диверсифікації постачання ядерного палива для українських АЕС, а також спільного з «Holtec International» будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива.

Ольга Буславець подякувала пані Квін за проекти міжнародної технічної допомоги в Україні, які, зокрема, реалізує Агентство США з міжнародного розвитку. Очільниця Мінекоенерго підкреслила, що пропонує поглибити діалог зі стратегічними партнерами й найближчим часом посилити співробітництво у сфері енергетики, що нині є одним з пріоритетів відносин України і США.

<https://menr.gov.ua/news/35172.html>

Електровесті, 15.04.2020

Польские сети среднего напряжения на грани возможностей из-за бума в солнечной энергетике

В прошлом году в Польше более 400 солнечных электростанций не получили разрешения на подключение к электросети. Об этом сообщает польский

антимонопольный регулятор в энергетике Urząd Regulacji Energetyki (URE). Тем самым количество отказов на заявки выросло за год в семь раз.

URE проанализировал отказы и обнаружил, что чаще всего отказы касаются отдельных сетевых операторов. Эксперты считают, что за счет расширения использования солнечной энергии польская сеть среднего напряжения в части регионов достигла своих пределов.

Пять крупнейших польских сетевых операторов Innogy Stoen, Tauron Dystrybucja, Enea, Energa и PGE отказали в подключении 64 солнечным электростанциям еще в 2018 году. По данным URE, в прошлом году количество отказов возросло до 437. И особенно резко отказы выросли у Enea, Energa и PGE...

Общая мощность польских солнечных электростанций составляла около 350 мегаватт. Польское сетевое агентство (PSE) считает, что в настоящее время их мощность достигла 1,7 гигаватта. Особенно очевиден рост среди так называемых микросистем до 10 киловатт. К таким небольшим системам можно отнести до 950 мегаватт солнечных электростанций в Польше. На долю солнечных электростанций мощностью более 50 киловатт приходится от 750 до 800 мегаватт.

...Если все больше и больше сетевых операторов будут отказывать в подключении солнечных электростанций к сети, то успех «Mój Prąd» («Мой ток») может затормозиться, потому что государственная субсидия выплачивается только при наличии соответствующего подключения, включая контракт с сетевым оператором.

На проблемы с пропускной способностью сети также жалуются первые операторы более крупных солнечных электростанций мощностью в мегаватт.

...проекты могут потерпеть неудачу, если польская электрическая сеть не будет расширена достаточно быстро. Тогда бум в солнечной энергетике в Польше, который только начался, грозит быстро закончиться.

Напомним, что в 2019 году Польша увеличила мощность солнечных электростанций почти в четыре раза - с 203 до 784 МВт.

https://elektrovesti.net/70543_polskie-seti-srednego-napryazheniya-na-grani-vozmozhnostey-iz-za-buma-v-solnechnoy-energetike

Деловая Столица, 15.04.2020

Чудеса рынка.

Почему финны и датчане платят за электроэнергию меньше украинцев

Александр Суков

В Европе рекордно обвалились цены на электроэнергию, и в некоторых странах кратковременно даже стали отрицательными

По данным европейской энергетической биржи Nord Pool (которая объединяет 13 рынков в Европе, преимущественно в северной части) и венгерской энергетической биржи NUPH о ценах на сутки вперед, в европейских странах цены на электроэнергию продемонстрировали рекордное снижение. Мало того, по данным Nord Pool, среднесуточная цена на электроэнергию во Франции, Германии, Нидерландах и Бельгии 13 апреля даже стала отрицательной - т. е. за то, что покупатель берет электроэнергию, ему даже доплачивали.

Данные о том, что цены на электроэнергию в Украине выше, чем в Европе, разместила на своём сайте и госкомпания "Оператор рынка", которая отвечает за организацию купли-продажи электроэнергии на рынке "на сутки вперед" и на

внутрисуточном ринку.

В частности, по данным "Оператора рынка", стоимость электроэнергии в базовом режиме в объединенной энергосистеме Украины на 14 апреля составила 39,52 евро за 1 МВт-ч, тогда как в Польше - 31,74 евро, в Румынии - 23,99 евро, Венгрии - 24,4 евро, в Словакии - 21,3 евро.

Однако в этих данных есть нюанс - речь идет об оптовых ценах на рынке, а не о розничных, по которым покупают электроэнергию конечные потребители. По словам ведущего эксперта энергетических программ Центра Разумкова **Максима Белявского**, в Украине оптовая цена на электроэнергию действительно выше, чем в Европе. Но вот что касается розничных цен для промышленных и бытовых потребителей, то в Украине они намного ниже европейских. Потому будет неправильно говорить, что европейцы пользуются более дешевой электроэнергией, чем украинцы.

Детально ознайомитися зі статтею можна за посиланням:

<https://www.dsnews.ua/economics/i-ne-zhdite-budet-li-deshevet-elektroenergiya-dlya-ukraintsev-14042020220000>

Atomic-energy.ru, 15.04.2020

Аналитики отмечают рост интереса в мире к АЭС малой мощности

Компактные атомные электростанции начинают снова находить спрос на мировом энергетическом рынке. Это связано с рядом преимуществ, среди которых на первое место выходит возможность обеспечивать электроэнергией и теплом удаленные регионы. Так, британская компания Rolls-Royce в конце января этого года напомнила о своем намерении спроектировать, построить и эксплуатировать до 15 мини-АЭС (некоторые данные о планах разработки малых модульных реакторов (ММР) привел главный технический директор Пол Штейн в своем интервью Би-би-си). <https://www.atomic-energy.ru/news/2020/04/15/102938>

Укргідроенерго, 15.04.2020

Зелені батареї Європи: 15 фактів про гідроенергетику Норвегії

Норвегія не лише знаходиться серед країн-лідерів світової гідроенергетики, але й давно на 95% забезпечує свої потреби в електроенергії саме завдяки ГЕС і ГАЕС. Яким був шлях до рекордного показника та в чому «енергетичний» феномен мальовничої скандинавської країни?

1. Ідеальний рельєф.
2. Лідирує гідроенергетика.
3. Шоста найбільша гідроенергетика світу.
4. Енергетичний достаток.
5. Перша ГЕС Норвегії.
6. Захист інтересів держави.
7. Покриття країни електромережою.
8. Найпотужніші ГЕС країни.
9. Припливна електростанція.
10. Хвильова електростанція.
11. Співпраця Норвегії та України в галузі гідроенергетики.
12. Мала гідроенергетика Норвегії.

13. Електротранспорт Норвегії.
14. Дизайнерська ГЕС.
15. Зелені батареї Європи.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

https://uhe.gov.ua/media_tsentrvnovyny/zeleni-batarei-evropi-15-faktiv-pro-gidroenergetiku-norvegii

КосаткаМедіа, 16.04.2020

В Шотландії построять оффшорну ВЕС потужністю 450 мвт

В Северном море в 15 км от побережья шотландского округа Файф планируют построить ветровую электростанцию Neart na Gaoithe мощностью 450 МВт. Об этом сообщает Ecotown. Проект реализует компания Electricite de France (EDF) Renewables и государственная электроэнергетическая компания Ирландии (Irish Electricity State Board, ESB). ВЭС NnG будет расположена в акватории площадью 105 км² на юго-востоке Шотландии...

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyaemaya-energiya/news/v-shotlandii-postroyat-offshornuyu-ves-moshchnostyu-450-mvt>

Главком, 17.04.2020

У Британії альтернативна енергетика «перемогла» традиційну

Провідну роль у великому обсягу виробленої енергії відіграв стабільно сильний вітер. З початку року відновлювані джерела енергії виробили у королівстві 44,6% електроенергії.

У Великій Британії в першому кварталі 2020 року «зелена» енергетика вперше стала головним джерелом енергії. Про це пише Electrek.

У зазначений період 44,6% від загальної енергогенерації країни виробляли відновлювані джерела енергії, решта – газові електростанції (29,1%), атомні електростанції (15,3%), імпорту електроенергії (7,3%) та вугільні установки (3,7%).

«Зелена» енергія виробила 35,4 ТВт-год у січні-березні. У першому кварталі 2019 року вони ВДЕ виробили 27,2 ТВт-год. https://glavcom.ua/new_energy/news/u-britaniji-alternativna-energetika-peremogla-tradicijynu-674160.html

КосаткаМедіа, 19.04.2020

В Англії планують платити вітровій генерації за швидке відключення

Британському оператору National Grid цього літа, можливо, доведеться віддавати екстрені накази на відключення електростанцій і вітряних електростанцій, оскільки пандемія коронавірусу знизила попит і загрожує пошкодити англійські мережі, перевантажені занадто великою кількістю електроенергії.

Сьогодні в Великобританії вітряні електростанції забезпечують близько 32% попиту, виробляючи більше 7000 МВт, проте Національна енергосистема зафіксувала надлишок електроенергії під час карантину. Населення електроенергії використовує в будинках більше, ніж зазвичай, але все-таки це значно менше, ніж та кількість, яка використовується промисловістю.

Очікується, що диспетчерська служба National Grid буде платити вітровим електростанціям, які можуть швидко відключатися, за короткочасні відключення. Також буде скорочено імпорту через підводні кабелі з Європи.

Крім того, планується залучати й оплачувати гідроенергетичні проекти в якості гігантських «віртуальних батарей», що використовують додаткову електрику для накачування води в озера. Оплата вітровим електростанціям за відключення не є новим явищем, особливо в мережах на півночі Шотландії, де попит на електроенергію низький, а потужність вітрової енергії висока. Проте, влітку 2020 р. згорання вітрових електростанцій, ймовірно, буде безпрецедентним.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/v-anglii-planiruyut-platit-vetrovoy-generacii-za-bystroe-otklyuchenie>

КосаткаМедіа, 20.04.2020

Ціна на американську нафту WTI вперше з 1999 року впала нижче \$15

Вартість найближчого ф'ючерсу на нафту марки WTI впала на 23,36%, до \$14,81 за барель станом на 08:00 за Києвом. Ціни на нафту знизилися через побоювання, що американські нафтохранища скоро заповняться в умовах пандемії коронавірусу. Міжнародне енергетичне агентство (МЕА) в своєму звіті прогнозує падіння попиту на нафту в квітні 2020 року на 29 млн барелів на добу в зв'язку обмежувальними заходами, прийнятими в світі через пандемію коронавірусу.

<https://kosatka.media/uk/category/neft/news/cena-na-amerikanskuyu-neft-wti-vpervye-s-1999-goda-upala-nizhe-15>

КосаткаМедіа, 21.04.2020

У Австрії закрили останню ТЕЦ на вугіллі

Найбільша в Австрії електроенергетична компанія Verbund закрила останню ТЕЦ на викопному паливі. Протягом 34 років роботи, теплоелектро-центрально виробила понад 30 млрд кВт•год електроенергії і 20 млрд кВт•год тепла. «Закриття останньої електростанції, що працює на вугіллі, є історичним кроком», - заявив австрійський міністр із захисту клімату **Леонор Гевесслер**.

До 2030 року вся електроенергія в Австрії повинна буде вироблятися на основі відновлюваних джерел, а до 2040 року країна планує стати кліматично-нейтральною. Наразі в Австрії близько 75% електроенергії виробляється на основі ВДЕ, а найбільшим виробником електроенергії є гідроенергетика (понад 60%).

Раніше повідомлялось, що у Нідерландах закрили одну з останніх вугільних електростанцій. У країні залишилось ще чотири вугільні електростанції, які уряд також планує закрити.

<https://kosatka.media/uk/category/ugol/news/v-avstrii-zakryli-poslednyuyu-tec-na-ugle>

Укргідроенерго, 21.04.2020

Відомий американський мільярдер інвестує кошти в запуск інноваційної гідротурбіни

Засновник Microsoft **Білл Гейтс** підтримує розвиток новітніх технологій в гідроенергетиці, які можуть кардинально змінити способи використання води в якості поновлюваного джерела енергії та суттєво зменшити вплив на довкілля.

Венчурна компанія Білла Гейтса Breakthrough Energy Ventures спільно із Schneider Electric виділила 11 млн дол. в розвиток інноваційної гідротурбіни, яку розробляє Natel Energy.

Так, Natel Energy стверджує, що даний проєкт є одним із найважливіших на

сьогоднішній день, оскільки нові турбіни будуть найбезпечнішими для навколишнього середовища, особливо для риб. Окрім того, вартість установки таких турбін більше ніж на 20 % менша від вартості звичайних турбін низьконапірних гідроелектростанцій. Це ще одна особливість, яка відрізняє даний проєкт від інших та збільшує його шанси на успіх.

Як зазначає венчурна компанія Breakthrough Energy Ventures, якби не вартісне будівництво і вплив на довкілля, гідроенергетика була б ідеальним джерелом відновлюваної енергії. Так, запатентована високоефективна гідроенергетична турбіна Natel Energy якраз успішно і вирішує ці дві проблеми: зменшує собівартість турбіни та є безпечною для навколишнього середовища. Окрім того, нові турбіни можуть використовуватись як і для модернізації існуючих станцій, так і для нових проєктів. https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/vidomiy-amerikanskiy-milyarder-investue-koshti-v-zapusk-innovaciynoi

Енергетичний Фронт, 28.04.2020

У Швеції побудують вітрову станцію зі 170-метровими роторами

Біля міста Карлштад (Швеція) побудують вітрову електростанцію потужністю 40,4 МВт з найбільшими у галузі роторами.

Проєкт Knöstad реалізує данська компанія **Eurowind Energy**.

ВЕС встановлять у лісовому масиві на південному заході країни. Вітрогенератори поставить іспанська компанія Siemens Gamesa – 8 турбін типу SG5,8 з найбільшими в галузі ротором діаметром 170 м.

Це перша материкова ВЕС, на якій будуть встановлені турбіни даного типу з найбільшим в галузі ротором, які здатні виробляти більше електроенергії при середній і слабкій вітровій активності (характерними для місцевості, в якій буде розміщена ВЕС Knöstad), ніж інші типи вітрових турбін.

Потужність вітрових турбін буде збільшена до **6,2 МВт**, висота вежі складе 115 м. Одна турбіна ВЕС Knöstad зможе забезпечити електроенергією 5 тис. домогосподарств на рік, скорочуючи при цьому викиди CO₂ на 15 тис. тонн. Вітрові турбіни планується встановити у другій половині 2021 р.

Siemens Gamesa також підписала угоду про повне технічне обслуговування турбін терміном на 25 років.

Уряд Швеції поставив за мету до 2023 року подвоїти встановлену потужність ВЕС у країні – з 7,4 ГВт до 14,9 ГВт – і досягти 100% вироблення енергії на базі ВДЕ до 2040 року. <https://efront.in.ua/electricity/u-shvecziyi-pobuduyut-vitrovu-stancziyu-z-170-metrovamy-rotoramy/>